4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (1135) 1971 LAPKRIČIO - NOVEMBER 4 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Studijuoti Vilniuje?

Besvarstant lietuviškojo atžalyno klausimą išeivijoj, nuolat kyla jo kalbos bei kultūrinio pasiruošimo problema. Nors yra ir Pedagoginis Lituanistikos Institutas, ir seminarai, ir vasaros kursai Fordhamo universitete, — tačiau pasigendama brandesnio kalbinio bei kultūrinio paruošimo. Vienintelė išeitis esanti Vilniaus universitetas: siųskme ten savo atžalyną, ir visos problemos savaime išsispręs. Tokio siūlymo šalininkai gal ir yra gerų intencijų žmonės, dar neužmiršę nepriklausomos Lietuvos laikų, kai Amerikos lietuvių jaunuoliai atvykdavo studijuoti į Kauną teologijos, filosofijos, humanistinių mokslų, ypač lituanistikos. Neabejotinai tokia galimybe šiandien pasinaudotų daug užsienio lietuvių, jeigu ji būtų. Vilniaus universitetas būtų tas centras, į kurį nukryptų visos išeivijos akys. Deja, yra Vilnius, yra universitetas, bet nėra tokios Lietuvos, kuri pajėgtų patraukti laisvojo pasaulio jaunimą ir jame įdiegtų autentišką lietuvybę. Vilniuje, kaip ir visoje Lietuvoje, vyriausias šeimininkas yra komunistinis rusas, išskleidęs savo imperiją Rytų ir Vidurio Europoje. Sovietinės respublikos vardas nedaug ką tereiškia. Dauguma ministerijų yra "visasąjunginės", t. y. diriguojamos tiesiai iš Maskvos. Jei Lietuva būtų tiktai okupuotas kraštas tradicine prasme, būtų kita kalba. Tuo atveju ir universitetas, kad ir svetimųjų valdomame krašte, dar galėtų pakankamai laisvai dirbti akademinėje plotmėje, kaip tai buvo pvz. vokiečių okupacijos pradžioje. Dabargi taip nėra. Vilniaus universitetas, kaip ir visos kitos mokyklos, yra persunktas propagandiniais reikalavimais, kurių kratosi ir dabartinės Lietuvos jaunimas, jau nekalbant apie užsienio jaunimą.

★ ★ ★

Kad taip yra, liudija ir ši aplinkybė: Vilniaus universitetas iš užsienio lietuvių kandidatų reikalauja ne tik įprasto išeito mokslo pažymėjimo, bet ir partinės ištikimybės. Tokį pažymėjimą esą gali išduoti komunistinės užsienio lietuvių organizacijos arba laikraščiai. Kuri gi save gerbianti užsienio lietuvių šeima gali siųsti savo atžalyną į tokią atmosferą? Be to, kaip patirtis rodo (pvz. norvego studento atvejis), užsienietis apgyvendinamas bendrabučio kambaryje su kokiu nors partiniu fanatiku, kuriam pavesta "šviesti" naujai atvykusį, mažai tesiorientuojantį jaunuolį. Žodžiu, sudaromos sąlygos paveikti naują atvykėlį marksistine linkme. O juk žinomas faktas, kad Amerikos studentai ideologiškai nėra stipriai kaustyti, nes jų studijų linkmė yra visai kitokia, būtent, pragmatinė. Jiems pirmiausiai svarbu pasiruošti savo profesijai, dirbti grynai akademinėje plotmėje, paliekant nuošaliai ideologines problemas. Dėlto ir lietuviškoji Amerikos studentija yra panašiai orientuota, išskyrus tuos, kurie aktyviai dalyvauja ideologinėse organizacijose. Pastarieji turi daugiau progų suartėti su ideologiniais klausimais, juos gvildenti, tačiau bendra amerikinė aplinka verčia ir juos pertoli nenueiti nuo standartinio studento tipo. Žinoma, yra išimčių, bet jomis remiantis neįmanoma atsakyti į klausimą — ar verta studijuoti Vilniuje. Tiesa, yra manančių, kad Amerikos lietuviai studentai galės daugiau padaryti įtakos vilniečiams, ypač laisvės idealo linkme. Galimas dalykas, bet tokių studentų dienos Vilniuje nebus ilgos. Panašių atvejų yra jau buvę Maskvoje. Okupanto budrumas nemažesnis už studentų veiklumą.

★ ★ ★

Žvelgiančius į Vilniaus universitetą pirmiausiai vilioja lituanistika. Ten yra ir lituanistiniai veikalai, ir institutas, ir istoriniai šaltiniai. Rašantiems disertacijas lituanistinėmis temomis tie dalykai būtini. Nevienas užsienio lietuvis jais galėjo pasinaudoti, nors ir labai suvaržytom sąlygom. Kas kita su tais, kurie norėtų klausyti reguliaraus universitetinio kurso. Išskyrus lituanistiką, visi kiti mokslai atpuola, nes Amerikoj su jais netoli tenueisi. O ir lituanistikos studijos Vilniuje nėra be priekaištų. Pvz. istorija. Kokią Lietuvos istoriją išgirs užsienio lietuvis dabartiniame Vilniuje? Žinoma, tik sovietinę. Juk Lietuvos istorija Žiugždos, Jurginio ir panašių autorių yra užtempta ne tiktai ant marksinio, bet ir maskvinio kurpalio. Štai, turime po ranka gimnazijų istorijos programą. Joje iš Lietuvos istorijos yra likęs tik šešėlis. A. Šapokos Lietuvos istorijos ten niekas negali pasiskaityti, nebent slaptame pogrindyje. Visur dominuoja sovietinė Rusijos istorija, kur Lietuvai tenka mažytės provincijos kampelis. Tokią tad Lietuvos "istoriją" tektų studijuoti užsienio lietuviams. Nekitaip būtų ir su literatūra. Ji taip pat pajungta marksistiniam požiūriui — liaudies kovai prieš buržujus. Tiesa, prasiveržia vienas kitas autorius su blaivesniu žvilgsniu, bet tai išimtys. Bendroji linkmė yra visiems privaloma. Per literatūrą turi plaukti marksistinė — revoliucinė dvasia, žalojanti visą lietuviškąją tikrovę. O norintiems dailę studijuoti brukamas socialistinis realizmas, nors nevienas dailininkas sugeba ir nukrypti. Aplamai, visi humanistiniai mokslai Vilniuje, kaip ir kituose sovietų universitetuose, yra pajungti marksistinei tendencijai. Ar tokiom sąlygom esant galima ramia sąžine rekomenduoti studijas Vilniuje? Aišku, ne. Ir labai norintiem dar nėra sąlygų.

Didžiulėj demonstracijoj, kuri protestavo prieš tautų pavergimą Sov. Sąjungoj premjero A. Kosygino lankymosi proga Toronte, dalyvavo daugybė tautinių grupių. Nuotraukoje — latvaitė, bulgarė, latvis (lokys su pjautuvu), lietuvaitė, estė ir kt.

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS — J. KAIRYS

Ar socialdemokratai laimės rinkimus?

Tokį klausimą kelia spalio 10 d. Bremene įvykę rinkimai į vietos atstovybę. Tokių rinkimų rezultatų nesitikėjo nei krikščionių demokratų sąjunga CDU, nei socialdemokratai, nei liberalai, nei nacionalistai su komunistais, nei pavieniai politikai. Per visus rinkimus į Vokietijos federacinių kraštų parlamentus (Landtagus), kurie įvyko dabartinės koalicijos valdymo metu, CDU gaudavo daugiau balsų nei kitos politinės partijos ar susigrupavimai. Beveik visur mažėdavo skaičius balsavusių už socialdemokratus su liberalais. Nacionalistai nepravesdavo savo atstovų net ir tuose kraštuose, kur seniau jų turėdavo, o komunistai dar niekur nebuvo gavę atstovų.

Rinkimų rezultatai

CDU tikėjosi, kad ir Bremene gaus daugiau balsų už visas kitas politines grupes bei junginius, bet išėjo kitaip. Ji gavo tik 2,1% daugiau balsų arba du atstovus, o socialdemokratai pagausėjo 9,3% arba 9 atstovais ir dabar sudaro absoliučią daugumą krašto atstovybėje. Jei tokį prieaugį gautų per rinkimus į V. Vokietijos parlamentą, nereikėtų jiems dėtis į jokias koalicijas. Liberalai su nacionalistais padarė šuolį atgal. Pirmieji neteko 3,4% rinkikų arba trijų atstovų, o nacionalistai atsidūrė dar blogesnėje padėtyje. Seniau Bremene jie surinko 8,8% balsų ir pravedė keletą savo atstovų, o dabar tegavo tik 2,8%, t. y. mažiau nei 5% visų balsavusiųjų. Todėl ir čia, kaip daug kur kitur, jie negavo jau nė vieno atstovo.

Nepraėjo ir komunistai, nors ir buvo tikri, kad šį kartą pergengs 5% ribą ir jau turės savo atstovų. Kad šį kartą jie turėjo surinkti reikiamą skaičių balsų, pagalvodavo ir nekomunistai, nes buvo išvystę tokią didelę rinkiminę propagandą, kokios V. Vokietijoje niekad ir niekur dar nebuvo. Jai negailėta nei pinigų, nei kitokių pastangų. Kalbama, kad jiems visaip talkino komunistinis užsienis.

Suirus koalicijai

Šitie rinkimai įvyko dar nepasibaigus kadencijai. Atstovybė buvo paleista prieš laiką, suirus koalicijai, susidėjusiai iš socialdemokratų ir liberalų. Nesusitarimo objektu buvo universitetas, kuris, pagal socialdemokratus, geriau pasakius, pagal kairiuosius radikalus, turi būti suraudonintas. CDU buvo visą laiką prieš raudoninimą, liberalai pasisakė vėliau ir išėjo iš koalicijos. Jiems pasitraukus, socialdemokratai atsidūrė mažumoje ir todėl buvo paskelbti nauji rinkimai. Dabar, žinoma, socialdemokratai tapo pilnais šios srities valdytojais ir galės vieni daryti sprendimus. Ir universiteto klausimą spręs taip, kaip jiems atrodys geriau. Jei liberalai norės ir vėl dalyvauti su jais koalicijoje, turės sutikti su jų sąlygomis.

Visų vokiečių valia?

Kai socialdemokratų ir liberalų valdymo metu kraštuose įvykusiuose rinkimuose laimėdavo CDU su ČSU, tai jų žmonės išsireikšdavo ir apie reikalą atsistatydinti dabartinei vyriausybei, nes, girdi, tautos valia jau pasikeitusi. Į tai pozicija atsakydavo, jog rinkikai kraštuose pasisako pirmoje eilėje vietiniais klausimais ir jų pasisakymais negalima matuoti respublikinių reikalų. Kai Bremene laimėjo socialdemokratai, tai vieni ir kiti kalba priešingai. Krikščioniškos grupės laiko šiuos rinkimus vietiniu reikalu, beveik burmistriniais, o socialdemokratai laiko juos pirmoje eilėje pareiškimu jiems pasitikėjimo bei patvirtinimu vyriausybės vedamos vidaus ir užsienio politikos.

Iš tikrųjų jis turi kiek tiesos. Per rinkminę propagandą kraštuose daug vietos skiriama ne tik vietiniams, bet ir visos respublikos klausimams. Pastarieji keliami ypač tais atvejais, kai kalbėtojai būna politinių grupių centrų ar vyriausybių žmonės. Ir Bremene buvo liečiami ne tik vietos klausimai, bet visos V. Vokietijos. Iš kitos pusės, nepamirština, jog Bremenas yra mažiausia Vokietijos federacinės respublikos dalis ir bene labiausiai sukairėjusi. Todėl iš pusės milijono rinkikų pasisakymo nereikėtų taip toli einančių išvadų daryti. Visdėlto šie rinkimai sustiprino vyriausybės padėtį, ypač socialdemokratų, pakėlė jų nuotaiką rengtis 1973 m. rinkimams į parlamentą ir davė naujos medžiagos rinkiminei akcijai. Iš kitos pusės, minėti rinkimai yra skambutis opozicijai su liberalais ir nacionalistais. Visi

(Nukelt į 9-tą psl.)

Su žvakutėmis rankose vakaro tamsoje baltietės protestuoja prieš savo tėvynių pavergimą sovietų premjero A. Kosygino lankymosi proga Toronte. Viduryje — lietuvaitė su užrašu "Lithuania", jos kairėje estė ir kitų tautybių atstovės

Pasaulio įvykiai

PO DEŠIMT METŲ TRUKUSIŲ DERYBŲ BRITANIJA ĮSIJUNGĖ PILNAteisiu nariu į Europos Bendrąją Rinką. Nepaisant aštraus susiskaldymo, premjerui E. Heath pavyko gauti parlamento pritarimą įsijungimui 356:244 balsų santykiu. Jam padėjo šio klausimo paskelbimas nepolitiniu, davęs teisę konservatoriams ir darbiečiams nesilaikyti savo partijos oficialios linijos. Už Bendrąją Rinką pasisakiusius premjero E. Heath 282 konservatorius parėmė 69 darbiečiai ir 5 liberalai. Dienraščio "Daily Express" paskelbtais apklausinėjimo duomenimis, didžioji Britanijos gyventojų dalis nepritaria įsijungimui į Bendrąją Rinką: prieš pasisakė 49% apklaustųjų, už — 30%, nebuvo padarę sprendimo 21%. Šio susiskaldymo priežastys yra ekonominės ir politinės. Daug kas bijo kainų pakilimo, ypač maisto gaminių, kurie yra g e r o k a i brangesni Europoje. Bendrosios Rinkos nariai specialiomis pašalpomis remia ūkininkus, norėdami sudaryti jiems geresnes pragyvenimo sąlygas. Kainų sulyginimą Britanija turės įgyvendinti per 5 metus, pradėdama 1973 m. Tais pačiais metais ji turės parūpinti Bendrosios Rinkos biudžetui $240 milijonų, o ateityje ši suma bus padvigubinta. Šiuo metu Britanija turi apie 929.000 bedarbių, kurių skaičius žiemą greičiausiai peržengs milijoną. Bendroji Rinka padės įveikti nedarbo problemą, bet ji taip pat apsunkins prekybinius ryšius su B r i t ų Bendruomenės kraštais, kur yra pigesni maisto gaminiai. Britanijos įsijungimas Bendrojon Rinkon gali padaryti prekybinių nuostolių Kanadai, N. Zelandijai ir Australijai. Nemaža britų dalis naujajame posūkyje įžiūri politinį pralaimėjimą, B r i t ų Bendruomenės sugriuvimą ir net galimą monarchijos kritimą. Šis konservatyvusis sparnas vis dar svajoja apie tas dienas, kai Britanija viešpatavo pasaulio vandenynuose. Kad jų svajonės yra atitrūkusios nuo realybės, liudija Tolimųjų Rytų vyriausios britų būstinės uždarymas Singapūre. Tą pačią savaitę, kai Britanijos parlamentas pasisakė už Bendrąją Rinką, laivu iš Singapūro išplaukė paskutinieji 2.000 britų karių. Taip buvo užbaigti Britanijos kariniai įsipareigojimai į rytus nuo Šuezo kanalo. Pagrindinis žodis Azijoje ir Ramiajame vandenyne dabar priklauso JAV, komunistinei Kinijai, Japonijai ir Sovietų Sąjungai.

L. BREŽNEVAS PARYŽIUJE

Sovietų kompartijos vado L. Brežnevo viešnagė Prancūzijoje buvo baigta dviem sutartim — ekonomine ir nesikišimo į kitų kraštų reikalus. Ekonominė 10 metų s u t a r t i s leidžia abiem kraštam įgyvendinti komercinius projektus Prancūzijoje ir Sovietų Sąjungoje. Jos rėmuose prancūzų valstybinė automobilių gamykla "Renault" jau yra gavusi $240 milijonų užsakymą įsijungti į sunkvežimių gamyklos statybą Sovietų Sąjungoje. Prancūzų firmos sovietams parūpins eilę naujų fabrikų, jų tarpe ir akinių gamyklą. Antroji sutartis skelbia, kad Prancūzija ir Sovietų Sąjunga nesikiš į kitų kraštų reikalus ir nebandys jėga pakeisti dabartinių sienų. Ši sutartis yra aiškus įvadas į L. Brežnevo propaguojamą Europos saugumo konferenciją, kuria jis nori gauti oficialų savo imperijos pripažinimą. Prancūzijos prezidento G. Pompidou surengtame priėmime L. Brežnevas prabilo apie Vašingtono bandymą suktomis kombinacijomis primesti savo valią Vietnamui. Atrodo, jis čia turėjo galvoje prez. R. Niksono planuojamą suartėjimą su Kinijos kompartijos vadu Mao. Tokia mintis jau nekartą buvo pabrėžta s o v i e t ų spaudoje. Tai liudija, kad Kremliaus vadai prez. R. Niksono kelionėje į Pekingą vis dar mato grėsmę Sovietų Sąjungai.

JAV IR KANADOJE

Jugoslavijos prez. Tito savo viešnagės metu JAV pranašavo, kad Sovietų Sąjunga yra pasiruošusi atitraukti kariuomenės dalinius ir technikus iš Egipto, jeigu Izraelis pasirašys taikos sutartį ir grąžins arabams okupuotas sritis. Šį pažadą jam yra davęs L. Brežnevas paskutinio susitikimo metu Jugoslavijoje. Egipto prez. A. Sadatas, prez. Tito nuomone, taip pat nori taikos. Užbaiges JAV vizitą, prez. Tito atskrido Kanadon, kur jo saugumas gali sudaryti didesnę problemą už A. Kosygino apsaugą. Pokario metais Kanada susilaukė apie 50.000 ateivių iš Jugoslavijos — serbų, kroatų, slovėnų ir kitų etninių grupių. Kaikurios pasižymi nepaprasta neapykanta prez. Tito ir nevengia teroro veiksmų. Įrodymas — Jugoslavijos ambasadoriaus nužudymas Stockholme, bombų sprogimai Jugoslavijos konsulatuose Otavoje ir net keliuose J. A. V. miestuose 1969 m. Dėl šios priežasties prez. Tito lankysis tik Otavoje, Kvebeko mieste ir Halifakse, kur yra mažiausiai jugoslavų kilmės kanadiečių.

JUNGTINĖS TAUTOS

Formozos pašalinimas ir komunistinės Kinijos įsileidimas į Jungtines Tautas susilaukė plačių komentarų pasaulio spaudoje. Prez. R. Niksonas prasitarė, kad gali būti sumažinta JAV finansinė parama šiai organizacijai, tačiau JAV senatas nepritarė pirmajam J. Buckley bandymui tokia kryptimi. Lig šiol Vašingtonas padengdavo beveik trečdalį Jungtinių Tautų biudžeto. Generalinis sekr. U Thant jau nekartą yra pabrėžęs, kad JT artėja prie bankroto, nes kaikurios valstybės neįneša joms nustatytos biudžeto dalies. Pvz. Sov. Sąjunga jau yra skolinga $32 milijonus, Prancūzija — $4,7 milijono. Iš JT pašalinta Formoza liko skolinga $30 milijonų, kurių turbūt nenorės padengti jos vietą užėmusi komunistinė Kinija. Iš Pekingo buvo gauta telegrama, kad Kinijos atstovai atvyks Niujorkan ir įsijungs į dabartinės sesijos darbus, tačiau jų pavardės tebėra nepaskelbtos. Toje pačioje telegramoje pabrėžiama, kad komunistinė Kinija nesielgs taip, kaip dabar elgiasi Jungtinėse Tautose kitus stumdyti įpratusios didžiosios pasaulio galybės.

KARAS Š. AIRIJOJE

Š. Airijos premjeras B. Faulkner pirmą kartą šio krašto istorijoje ministeriu padarė kataliką. Valstybės ministeriją jis atidavė gydytojui G. Newe, kuriam dabar tenka tarpininko vaidmuo tarp katalikų ir protestantiškos vyriausybės. Į kovą su britų kariuomenės daliniais įsijungia net 12-14 metų amžiaus vaikai. Britų kariuomenės vadas jau yra davęs įsakymą savo kariams šaudyti į tokius ginkluotus vaikus. Aukų skaičius artėja prie 150. Olandų policija Amsterdamo aerodrome sulaikė lėktuvą su čekoslovakų gamybos ginklais, kurie buvo skirti IRA pogrindininkams Š. Airijoje. Daroma neoficiali išvada, kad IRA pogrindininkus pradeda r e m t i Maskva, be kurios sutikimo Čekoslovakija n e b ū t ų galėjusi siųsti ginklus. JAV senatorius E. Kennedy patarė Britanijai pasitraukti iš S. Airijos ir leisti visai salai susijungti į vieną Airijos respubliką. Tik tokiu būdu būtų galima užbaigti dabartines skerdynes ir grąžinti taiką.

LIETUVOS ŽYDAI

Milicija ir KGB agentai Maskvoje suėmė 92 žydus, bandžiusius įteikti protesto raštą kompartijos vyriausioje būstinėje. Jie čia buvo suvaryti iš šešių miestų. Atrodo, didžiausią jų dalį sudarė Lietuvos žydai. Pranešimuose iš Maskvos skelbiama, kad 51 žydas su 40 milicininkų palyda t r a u k i n i u grįžo Vilniun. Taigi, šį kartą buvo pasitenkinta priverstiniu grąžinimu. Sovietų vyriausybės oficiozas "Izvestija" bandė paneigti kompartijos praktikuojamą politinių kalinių kankinimą psichiatrinėse ligoninėse. Laikraščio pastangas niekais paverčia pernai suimto ir psichiatrinėje ligoninėje 19 paru kankinto biologo Žores A. Medvedevo Londone išleisti atsiminimai "Pamišimo klausimas". Jie dabar verčiami į anglų kalbą ir netrukus bus išleisti Niujorke. Autorių išlaisvino atominio fiziko dr. A. Sacharovo su draugais suorganizuotas protestas.

KANADOS ĮVYKIAI

LAIMĖJO KONSERVATORIAI

Newfoundlando provincinio parlamento rinkimuose pralaimėjimo susilaukė senasis liberalų vadas ir ligšiolinis provincijos premjeras J. Smallwoodas, salą valdęs net 22 metus. Newfoundlandą įjungęs į Kanados federaciją, save jis visiškai teisėtai laikė vieninteliu gyvu Kanados federacijos tėvu. Šį istorinį faktą pripažįsta visi politikai, tačiau daug kam atrodė naivu rinkiminiame vajuje pardavinėti J. Smallwoodo mažus biustus su minėtu užrašu. Premjeras J. Smallwoodas buvo laimėjęs šešis provincinio parlamento rinkimus. 1966 m. rinkimuose jo liberalai 42 vietų parlamente gavo net 39 atstovus. Dabartiniuose rinkimuose pergalė su 21 parlamentan išrinktu atstovu teko 37 metų amžiaus konservatorių vadui F. Moores, žuvies pirkliui. Premjero J. Smallwoodo liberalai parlamente laimėjo 20 vietų, o viena vieta teko buvusiam liberalui T. Burgess, įsteigusiam Labradoro naująją partiją. Rezultatai gali pasikeisti, kai bus perskaičiuoti balsai labai maža persvara laimėtose rinkiminėse apylinkėse. Visiems betgi yra aišku, kad ši karta J. Smallwoodas turės išeiti į pensiją.

Premjero P. E. Trudeau ir jo federacinės liberalų vyriausybės populiarumo kritimą rodo Gallupo viešosios nuomonės tyrimo instituto paskelbti paskutinieji apklausinėjimo duomenys. Federacinio parlamento rinkimuose 1968 m. birželio 25 d. liberalai gavo 46%, konservatoriai — 32%, NDP socialistai — 16%, kitos grupės — 6%. Dabargi už liberalus pasisakė 38% apklaustųjų, už konservatorius — 32%, už NDP — 23%, už kitas grupes — 7%. Paskelbti duomenys teikia naujų vilčių konservatoriams ir gražbylyste nepasižyminčiam jų vadui R. Stanfieldui, kuris dabar ima vis garsiau kritikuoti premjerą P. E. Trudeau. Toronte jis aštriai puolė premjerą P. E. Trudeau už leidimą Kanadoje viešėjusiam Sovietų Sąjungos premjerui A. Kosyginui k r i t i k u o t i prez. R. Niksono politiką. Pasak R. Stanfieldo, neapsimoka riesti nosį prieš senus draugus, kai yra bandoma ieškoti naujų.

Naują problemą Kanados eksportui sudaro staiga pradėjusi kilti kanadiško dolerio vertė. Vienu metu už amerikietišką dolerį jis buvo žemesnis vos 0,03%

(Nukelta į 9-tą psl.)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $7, pusmetinė — $4. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $7 per year, $4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368 - 6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Pasaulio vyskupų sinodui** Romoje po iškilmingo atidarymo pirmiausia buvo pateiktas panoraminis Katalikų Bendrijos vaizdas, sudarytas iš atsiųstų vyskupų konferencijų duomenų. Vyskupas Enrico Bartoletti tvirtino, kad svarbiausia pasaulio problema — taikos stoka. Prie pasaulio žmonių įprastinio suskirstymo į vakarų valstybes, komunistinius kraštus ir "trečiąjį pasaulį" (neturtingųjų) jis dar pridėjo ketvirtą kategoriją — pabėgėlius, kurių dar pasaulyje esą milijonai. Antroji svarbi problema kylanti iš tų, kurie nuvertina institucinės K. Bendrijos reikšmę ir siūlo grynai dvasinę santvarką. Jis taipgi pastebėjo tam tikrą dvasininkijos bei tikinčiųjų dvasinį sumenkėjimą, kuris dažnai yra surištas su tikėjimo ir moralės krizėmis. Galiausiai pabrėžė aiškesnių santykių reikalingumą tarp vietinių Bendrijų ir visuotinės Katalikų Bendrijos. Po to buvo pereita prie kunigystės klausimo svarstymo. Kard. J. Hoeffner pateikė K. Bendrijos kunigiškojo apaštalavimo pagrindus. Ištisas 5 dienas tuo klausimu kalbėjo net 82 sinodo nariai, aiškiai pasisakydami už celibato reikalingumą kunigystėje. Šeštąją dieną jie pasiskirstė į kalbines grupes: anglų, prancūzų, ispanų, portugalų, vokiečių, italų ir lotynų. Grupėse jie turėjo svarstyti kunigystės klausimą toliau, remdamiesi kard. J. Hoeffnerio pateiktais apmatais ir jų pačių pasisakymais.

Antroji sinodo savaitė prasidėjo bendru visų susirinkimu, kuriame svarstyta praktiškoji kunigystės pusė. Nuomonės labiausiai išsiskyrė kunigams celibato būtinumo ir vedusių vyrų į kunigus šventinimo reikalu. Daugelis vyskupų pasisakė už vedusių vyrų šventinimą į kunigus kunigų trūkumo atveju, tačiau beveik visi tos nuomonės šalininkai aiškiai pasisakė už celibatą kaip normalų kunigų gyvenimo būdą. Taipgi buvo iškeltos kunigų, einančių į politiką bei įvairią socialinę veiklą, problemos. Pasisakymų buvo už ir prieš, nors visi sutiko, kad pirminė kunigo pareiga esanti tarnauti Kristui ir kurti krikščioniškąją bendruomenę. Buvo iškelta vyskupų su kunigais santykių stoka bei perdidelių vyskupijų klausimas. Net keli siūlė sekti Paryžiaus kard. Francois Marty pavyzdžiu, kuris su popiežiaus sutikimu Paryžių padalino į dvylika dalių, kurioms savarankiškai tvarkyti buvo paskirti ordinariniai vyskupai. Toks būdas didmiesčiuose palengvina darbą ir suartina kunigus su jų vyskupais. Po keturias dienas trukusiu kalbų vėl visi sinodo nariai pasiskirstė į kalbines grupes.

★ **Celibato klausimu** šio sinodo daugumos nuomonė pasirodė nepalanki reformoms. Airijos kardinolas W. Conway pareiškė: "Mes neturėtume savęs apgaudinėti sakydami, kad norime ne pasirenkamo celibato, o tiktai įstatymo pakeitimo tam tikrom sąlygom. Moderniajame pasaulyje, kur viešoji opinija yra dažnai paveikiama maištininkų spaudimo, tos sąlygos visiškai nustumtos, kaip akmenys upėje". Mažumos atstovas kardinolas Alfrink sakė: "Kas geriau — turėti vedusius vyrus skelbti evangelijai, ar jos visai neskelbti?"

★ **Ukrainiečių patriarchato** klausimu popiežius Paulius VI parašė laišką kardinolui Slipyj, paaiškindamas, esą principe jis mielai įvykdytų jų prašymą, tačiau šiuo metu neįmanoma įsteigti ukrainiečių patriarchato dėl teisinių, istorinių, dvasinių ir pastoracinių priežasčių. Ukrainiečių sąjūdis už patriarchato įsteigimą visdėlto pareiškė, kad toks popiežiaus atsakymas nesąs atsakymas ir todėl jie, nesipriešindami popiežiui, ir toliau veiks, kol savo tikslą pasieks.

★ **Popiežiškosios Teisingumo ir Taikos** Komisijos penkerių metų darbo laikotarpiui pasibaigus, popiežius Paulius VI pratęsė jos veiklą dar trejiem metam. Posėdyje popiežiui buvo įteikta eilė rezoliucijų, liečiančių komisijos ateities darbą pasaulio taikos ir teisingumo problemų sprendime. Komisiojs nariai — Olandijos ministeris Marga Klompe, belgas August Vanistendael pasidžiaugė popiežiškosios komisijos veikla ir stebėjosi posėdžio darbštumu.

★ **Amerikoje** yra visa eilė neseniai atsiradusių nekrikščioniškų religijų, anot Peter Rowley knygos "New Gods in America", kurios dabar esančios madoje ir labai plinta. Skaičiumi didžiausia esanti scentologų religija — apie 600,000 narių; antroje vietoje stovinti Ničiren Šošu—apie 200,000 narių, Japonijoj žinoma Soka Gakkai (vertybių kūrimo) draugijos vardu. Toliau minimos grupės, turinčios nemažiau kaip 100,000 narių, yra šios: dvasiniai scientistai; mahariši hindusų mokytojo Mahariši Maheš Jogi sekėjai; Ai Čing — pagal kiniečių "Pasikeitimų knygą"; joga—tam tikro hinduizmo grupė; juodieji mahometonai — Georgia valstijoje gimusio Elijah Poole, pasivadinusio Elijah Muhammad, pažiūrų sekėjai; Baha — sinkretistinės religijos, prasidėjusios Persijoje, nariai. Be to, dar yra visa eilė įvairių hipių religijų, kurios taipgi turi bent po 100,000 savo pasekėjų, šėtono garbintojai, kurių yra apie 5,000.

★ **Jugoslavijoje uždrausta** neseniai ten katalikų išleista knyga "Platusis kalnas", pavadinta pagal Hercegovinoj esančią vietovę, kur II D. karo metu buvo išžudyta daug nekaltų žmonių. Valdžios ji buvo uždrausta, nes esą knygoje dvasininkija aprašoma kaip nebendradarbiavusi su naciais. Mat, knygoje aprašomas laikotarpis, kai nacionalistai su Ante Pavelič priešaky paskelbė nepriklausomą kroatų valstybę. Tuomet Pavelič vertęs visus ortodoksus serbus tapti katalikais, o besipriešinančius naikinęs. Knygoje paaiškinama, kad arkiv. Stepinač ir kiti Kroatijos vyskupai nieko bendro su tokiais Pavelič veiksmais neturėję ir net atsisakę jo katalikais padarytuosius serbus laikyti katalikais, nes tai buvo prievarta įvykdyta.

★ **Amerikos negrų katalikų** delegacija lankėsi Romoje vyskupų sinodo metu ir įteikė popiežiui raštą, liečiantį juodųjų būklę Amerikoje. Delegacija prašė, kad Vašingtono arkivyskupu būtų paskirtas negras ir kad būtų apsvarstytos galimybės sudaryti atskiras negrų katalikų apeigas Katalikų Bendrijoje. Vatikano pareigūnai atvykusius priėmė, jų prašymų išklausė, tačiau patarė sugrįžti namo ir savo reikalavimus pirmiausia apsvarstyti su Amerikos vyskupais.

Kun. J. Stš.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Sielvartai dėl dokumentacijos

(Tęsinys iš praeito numerio)

BRONYS RAILA

Kad kraujas toliau virtų

Labiausiai patiko kritikos pabaigoje V. V. temperamentas, užsiminus mano iškeltą klausimą dėl dviejų "Darbo Federacijų" atstovavimo VLIKe, ir apkaltinimas manęs vienos Federacijos buv. reikalų vedėjo Vinco Kalakausko tikrai didvyriškų ir narsių žygių nutylėjimu 1940-41 metais. Tiesa, apie V. Kalakausko gerus žygius buvau girdėjęs dar anais laikais, bet šiaipjau permažai jo asmenį ir žygių odisėją pažinau, tad nebūčiau vertingas liudytojas. Nesutiksiu, kad savo narsa jis būtų užtemdęs J. Deksnio vėlesnius žygius tėvynės linkui, bet visada džiaugčiaus, jeigu jo buvusi partija jau dabar, nieko iš šono nelaukiant, aprašytų ir dokumentuotų jo žygius. Tik nemanyčiau, kad jo istorijas reikėtų būtinai rišti su tautininkų režimais, vlikais ir net "darbo federacijom", kadangi 1940-41 m. laikotarpyje jis juos atliko greičiausiai jau nepartinio LAF uždavinių plotmėje, ne kaip koks sroviškai ribotas federantas, o kaip lietuvis patriotas, laisvės kovų aktyvistas.

Kitokia byla būtų apie tiedvi "Darbo Federacijas" VLIKe, kodėl aš pareiškiau abejonę: kuo jos skiriasi ir ar tai būtų galima jaunimui išaiškinti? Dėl tokio klausimo "žinote, tiesiog užvirė kraujas", — rašo V. Vaitekūnas. Tai yra puikus kiekvieno ekstraverto bruožas, mūsų gyvybės, mūsų dvasinio aktyvizmo ženklas. Štai Vaitekūnui (o gal ir man kartais vidurnakti) dar užverda kraujas. Tebūnie gėda tom merdėjančiom VLIKo partijom, kurių nei nariam, nei vadam dabar ne tik nuosavas kraujas, bet ir vanduo arbatinukyje jau nebeužverda.

Idant Vaitekūnui ir toliau kraujas virtų, tai šiandien galėčiau ne tik tą patį klausimą pakartoti, bet ir esu pasiryžęs aiškų atsakymą duoti. Šios gadynės akimis ir interesais žvelgiant, abi VLIKe atstovaujamos Darbo Federacijos yra žaidimas fikcijom, nieku jos nesiskiria, jokios reikšmės nebeturi dabarties lietuvių tautinėje rezistencijoje ir išsilaisvinimo kovoje. Tai ne tik didžiosios dalies išeiviško jaunimo, kuriam rūpi Lietuvos reikalai, bet ir mano, jau seno žmogaus, nuomonė. Vaitekūno dvasiniam sustiprinimui, paguodai ir kraujo atvėsinimui galėčiau nebent pridėti, kad tokia nuomonė galėtų liesti toli gražu ne tik tas dvi Darbo Federacijas...

Ar vertėjo ir kiek kas kam kainuoja?

Šias gal kiek perilgas pastabas baigsiu mano kritiko paskutine išvada apie "Versmes ir verpetus". Girdi, be reikalo vienai veiksnių konferencijai aš priskaičiavęs 4.000 dolerių būtų ir nebūtų išlaidų, už kurias būtų buvę galima ką nors naudingesnio padaryti. Tą mintį jis pritaiko su neblogu sarkazmu ir mano knygai sugestijonuodamas, kad už leidėjų sudėtas nemažas išlaidas aš irgi galėjau būti pajėgus naudingesnius dalykus atlikti.

Tu man imk ir ištrauk dantį tiesiai iš burnos! Tai knygai parašyti ir išleisti aš nekombinavau paramos iš amerikiečių šaltinių ir neprašiau aukų iš savo visuomenės. Privatus leidėjas ir draugas nepagailėjo stambios sumos, aš dar pridėjau visą savo darbą ir netoli tūkstančio grynais. Nesijaučių privaląs kam duoti atskaitomybę.

Tiesa, dar labai stigo trečio elemento — tokiam darbui laisvo laiko, daugiau medžiagos šaltinių. Todėl knyga nėra tobula, nei visai gera. Ji taisyta, šlifuota, bet dar labai nepakankamai, kaikur net klaidų, kaip dėl to Molotovo, pasiliko. (Beje, neseniai Čikagos "Naujienose" vienas filosofas labai savotiškais mastais ilgai aiškino, kad rinkinin sudėtų rašinių taisymai ar stilizavimai buvę tos knygos minčių "falsifikavimas" ir nuo griežto antikomunisto mane nuvedė maždaug ligi bendradarbiautojo Lietuvos okupantų labui. Išvada: ką parašius negalima taisyti ir keisti, o reikia spausdinti juodraščius, nors jie būtų beprotiškiausi, kas dabar mūsų kaikuriuose spausdintuose žodžiuose vis dažniau ir matyti).

Kad šis mano rašinys, šiaipjau dėjęs tiek didvyriškų pastangų atkakliai kovoti už savo tiesą, nesibaigtų minoriškai, norėčiau, jau stovėdamas prie duobės, vėl pereiti atakon keliais kitokiais klausimais — su viltimi "tiesiog užvirinti kraują".

Kaip daugelio partijų VLIKas per daugelį metų yra išleidęs daugelį šimtų tūkstančių politikos darbui, Lietuvos reikalų ir problemų propagandai? Ir ką už tai yra atlikęs, sukūręs ir kiek išleidęs apčiuopiamų vertingos politinės literatūros veikalų? Kiek lėšų iš amerikiečių yra gavęs ir sunaudojęs vadinamasai Lietuvos Laisvės Komitetas per eilę metų? Kiek stambių ir vertingų veikalų, dokumentacinių ar ir poleminių, jo nariai yra sukūrę ir išleidę, įskaitant ypač patį komiteto pirmininką (ir neįskaitant Vaitekūno, kuris it daukantiška vargo pelė šia kryptimi yra vis darbavęsis ir tebesidarbuoja)?

Lietuvos reikalų dingstimi labai daug jau išleista, o mažai duota istorijai. Juo dažniau ir toliau to komiteto pirmininkas keliauja it Vasco da Gama aplink pasaulį, juo labiau tolsta Lietuvos išlaisvinimo valanda ir vis beprasmiškiau eikvojamas kovos motorui taip labai reikalingas finansinis gazolinas. Tad būtų laikas labiau rūpintis apie ką kita, o ne apie tai, ką aš, nei pašalpų, nei aukų, nei stipendijų iš niekur neprašęs, geriau ar blogiau galėjau padaryti rašto srityje.

Los Angeles, 1971. IX. 10

Sala kiekvienai metų dienai

Su jachta San Blas archipelage

B. Stundžia

(TĘSINYS IŠ PRAĖJUSIO NR.)

Amerikiečio nesėkmė

Sausio 10 d. iš Ailigandi atplaukėm į mažą salikę Islandia, kur vienas iš amerikiečių sugalvojo įrengti turistams pramogų ir vasarojimo vietą. Iš tikrųjų ten buvo dvi saliukės, sujungtos lieptu; viena gal 100 metrų ilgumo ir platumo, o antra mažesnė. Didesnėje saloje pastatyta gal apie dešimtį indėnų tipo pirkelių (iš statmenų karčių ir palmių šakų stogo) ir tokio pat tipo restoranėlis. Atrodo, tam amerikiečiui verteivai nesisekė, nes ten būdami nė vieno svečio neužtikome. Tas amerikietis indėnams pažadėjo krūvas pinigų. Pastarieji ilgai laukę supyko ir atvykę į salą apgadino pirkeles, vos nesunaikino didelio 20.000 dolerių vertės burinio trimarano (burinė jachta iš trijų liemenų) ir kitokių aibių tam verteivai pridarė — matyt, nutarę iš salos išprašyti.

Kitose salose

Palikę Islandia salas, atplaukėm į netoli esančią Ačutupu salą. Artėjant į krantą, jachta užplaukė ant rifo. Išvežėm į šoną du inkarus, bet visos mūsų pastangos buvo veltui. Buvo kaip tik atoslūgio pradžia. Per potvynį, kai vandens lygis pakyla apie 30 cm., tikėjomės jachtą nuo rifo nutraukti. Reikėjo vien savo jėgomis ir išmanymu pasikliauti, nes jokios pagalbos iš niekur negalima buvo nė tikėtis. Naktį jachta judėjo, net visas jos liemuo kartais sudrebėdavo, bet vis laikėsi ant rifo. Ir tik sekančią dieną per potvynį, gerai padirbėjus, pavyko 22 tonas nustumti nuo koralų keteros.

Nors šnekama, kad lietingas laikotarpis jau praėjęs, bet po truputį lyja kiekvieną dieną. Vieną gi naktį pylė kaip iš kibiro ir griaustinis nepaliaujamai dundėjo, o žaibai skrodinėjo nakties tamsą.

Atvykome į Ustupu salą, kurioje yra apie 3000 gyventojų. Iš ryto buvo saulėta, bet po pietų vėl pradėjo lyti. Man esant salos pakraštyje, iš vieno luoto išlipo žmogus su maišu, kiaurai perlytas. Pastebėjęs mane pasiteiravo, ar aš nebūsiu iš jachtos "Fairwinds". Išgirdes teigiamą atsakymą, pasisakė, jog jau trys dienos bandąs pagauti šią jachtą.

Daugiau išsikalbėjus paaiškėjo, jog šioje jachtoje jis jau anksčiau yra buriavęs. Atvykes iš vieno JAV miesto, kur dėsto kataliku universitete, yra vedes lietuvaitę. Lietuviškai mokėjo tik viena žodį "valgyk", kurį išmoko iš nuošvės.

Atvyke prie Manitopu salos, į krantą nesikėlėme, nes gyventojai nemėgsta svetimų, kurie visur landžioja.

Grįždami atgal, dar kartą sustojome prie Islandia salos. Čia bandėm su harpūnu nudurti kokią žuvį. Buvo debesuota, matomumas nekoks, tad tik vieną nedidelę žuvį pavyko nudurti. Kitą rytą atvyko dar viena jachta, plaukianti iš Kartagenos (Kolumbijoje) į Kristobalą (Panamoje). Mūsų jachtos kapitonas buvo pažįstamas su atvykusios jachtos savininku ir jo žmona, todėl nuvyko pasisvečiuoti. Tai ir buvo vienintelė jachta, kurią sutikome visoje kelionėje.

Gyvenimas jachtoj

Salų buvo daug, ir viena nuo kitos nepertoliausiai, tad inkarviečių netrūko, naktimis plaukti nereikėjo. Be to, kas drįstu naktį tarp daugybės rifų pajudėti. Ir dienos metu vienas lipdavome į stiebą ir stebėdavome jūros dugną.

Papusryčiavę vykdavome porai valandų pasižvalgyti į salą, jei būdavo apgyventa. Vėliau sekdavo hidrografiniai darbai — gylio matavimas, rifų ir salų atžymėjimas jūrlapyje. Jeigu sustodavome prie negyvenamos salos, tai matavimo darbas prasidėdavo iš ryto ir trukdavo iki vėlyvos popietės. Valgį paruošdavo kapitono žmona, kuri ir jūreivystėje gerai nusimanė.

Maistas ir geriamas vanduo buvo iš Panamos, tik duoną pirkdavome iš indėnų. Temdavo apie pusę septynių, tad vakarienę pavalgę ir pasidalinę įspūdžias apie devintą valandą eidavom gulti.

Mūsų kapitonas

Dažnai kapitonas pasakodavo savo nuotykius iš vidurio ir pietų Amerikos bei Karibų jūros salų, kur ilgus metus praleido vežiodamas jachta svečius. Geriausiai visus nuteikė pasakojimas, kaip jis automobiliu, bene Gvatemaloje, keliui pasibaigus bandė važiuoti traukinio bėgiais ir už tai atsidūrė kalėjime. Šiaip buvo gerai apsitrynęs vyras, baigęs ekonomijos mokslą, rašąs kaikuriems JAV žurnalams, priklausąs tikruoju nariu Niujorko tyrinėtojų klubui. Jo tikslas — tapti sausumos ir jūros ekspedicijų patarėju. Sakau ir sausumos, nes jo nemažai trankytasi ir diunglėse — turbūt jieškojo aukso miesto Eldorado.

Kapitono ir jo žmonos vaikai mokėsi kažkur Anglijoje, matyt, senelių globoje. Ir tik vasarą vyriausias sūnus atvykdavo į tėvo jachtą. Abiem tai buvo antros vedybos, jiem beveik tiko posakis: "Mano vaikai su tavo vaikais muša mūsų vaikus..." Jis buvo amerikietis, jinai — anglė.

Naktys buvo šiltos, bangavimas nedidelis, tad miegoti visiems gerai sekėsi. Tik vieną naktį šiaurės vėjas net iki Kolumbijos ar ir dar toliau prasiskverbė — teko lengvą antklodę užsimesti. Be to, tas vėjas ir smėlio museliių į jachtą atvijo.

Dažnai vakare, prieš gulant, būdavo semi rieškučiomis švytintį jūros vandenį ir prausiesi. Vanduo atrodė lyg tirštesnis nuo fosforuojančių mikroskopinių jūros gyvūnų — pliaukšteri irklu į vandenį ir ištyška lyg liepsnos srovė.

(Bus daugiau)

1972 METAI – JAUNIMO METAI

Pasaulio lietuvių jaunimas, antrojo savo kongreso šūkiu pasirinkęs mintį "Jaunimo darbas ir širdis — lietuvių tautos ateitis", įsipareigoja dirbti savo tautai, ją mylėti ir branginti jos didžiuosius laisvės bei tautinės gyvybės idealus.

Todėl PLB valdyba, pozityviai vertindama lietuvių jaunimo tautinės kultūros ir Lietuvos valstybingumo pastangas, ryšium su 1972 metais įvykstančiu II-ju Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresu, tuos metus skelbia **jaunimo metais** ir pasaulyje pasklidusius lietuvius kviečia savo dėmesį bei rūpestį skirti: 1. jaunimo ryžtui jungtis į Lietuvos laisvės kovą ir atstatyti nepriklausomą demokratinę Lietuvos respublika; 2. tautiniam jaunimo ugdymui mokyklose ir šeimose; 3. lietuvių jaunimo organizacijų stiprėjimui, darbui bei tarpusavio bendradarbiavimui; 4. lietuvių jaunimo kultūrinei veiklai dainos, tautinių šokių, scenos, sporto ir kituose vienetuose: 5. lietuvių spaudos tarp jaunimo paskleidimui ir skaitymui; 6. pasaulio lietuvių jaunimo mastu rengiamos IV-sios tautinių šokių šventės pasisekimui; 7. II-jo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso įvykdymui.

Tai darbai, kuriems reikia mūsų visų pastangų ir talkos, mūsų visų moralinės ir materialinės paramos. Be jaunimo negalima tautinė išeivijos ateitis, tad padėkim jam jo siekimuose bei darbuose.

Tebūnie Jaunimo Metai prasmingi, darbingi ir kūrybingi!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba

PATRICIA YOUNG, lietuvių kilmės žurnalistė, gyvenanti Vankuvery, Br. Kolumbijoj, parašė ilgoką straipsnį "Cry Out in Protest" apie religijos persekiojimą okupuotoje Lietuvoje. Šis straipsnis atspausdintas savaitraštyje "The B. C. Catholic" 1971. X. 13 laidoje ryšium su Sov. Sąjungos premjero A. Kosygino lankymusi Kanadoje. Tame pačiame laikraštyje įdėtas dar platesnis jos straipsnis "I have Seen Hell" apie kardinolą Mindszenty.

PADĖKA

Mano mylimai ir brangiai žmonai Leokadijai po sunkios ir ilgos ligos mirus, noriu pareikšti nuoširdžiausią padėką visiems gausiai ir daugelį kartų lankiusiems ją ligoninėje bei namuose, ypatingai kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, suteikusiam paskutinius patarnavimus ir daug nuoširdumo parodžiusiam; ligoninės kapelionui kun. Gregory Denis; gydytojams — dr. Orlik ir dr. Caira ją gydžiusiems ir seserims bei slaugėms ją prižiūrėjusioms.

Dėkoju kunigams: klebonui kun. P. Ažubaliui, kun. J. Staškevičiui, kun. A. Simanavičiui, OFM, kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už maldas laidotuvių namuose, šv. Mišių atnašavimą, gražų atsisveikinimo pamokslą bei palydėjimą į kapines; sol. V. Verikaičiui už gražų giedojimą šv. Mišių metu; KLB Toronto apyl. pirm. J. Karpiui už tartą gražų žodį kapinėse.

Dėkoju daug kartų visiems mieliems bičiuliams, draugams, giminėms bei pažįstamiems, kurie užjautė ir guodė mane gilioje skausmo valandoje, lankė velionę laidotuvių namuose, palydėjo į kapines, nešė karstą, užprašė šv. Mišias, atsiuntė gėlių bei pareiškė man užuojautas žodžiu, raštu, telegramomis ir straipsniais spaudoje. Ypatingai dėkoju savo bičiuliams, kurie parodė daug nuoširdumo ir įdėjo daug darbo ruošiant vaišes po laidotuvių.

Visiems labai dėkingi —

Nuliūdęs vyras Pranas Norušis
bei artimi velionės giminės

PADĖKA

Brangiam **TĖVELIUI** Lietuvoje mirus, mūsų nuoširdus ačiū visiems draugams, pažįstamiems už paaukotas šv. Mišias, pareikštas užuojautas per spaudą bei asmeniškai ir visiems, mus taip nuoširdžiai užjautusiems.

Taip pat, laimingai pergyvenę automobilio nelaimę, reiškiame nuoširdžiausią padėką visiems: už gėles, dovanas, gražiausias greitai pasveikti linkėjimų korteles, gausų lankymą ligoninėje ir namuose.

Didelė padėka už lankymą ligoninėje ir namuose: kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kun. Rafaeliui Šakaliui, OFM, Toronto SLA kuopai, Prisikėlimo parapijos katalikių moterų draugijai, Toronto lietuvių chorui "Varpas", Prisikėlimo parapijos suaugusių chorui. Jūsų visų parodytas nuoširdumas stiprino bei padėjo mums greičiau sveikti. Tikimės greitai būti kartu su jumis.

Nepamirštamai dėkingi —

Jūsų **Janina ir Juozas Šarūnai**

Jaunam Windsoro lietuviui

A†A

Petrui Giedriūnui

mirus, jo tėvus ONĄ ir JONĄ GIEDRIŪNUS, seseris NIJOLĘ, VIRGINIJĄ, DANĄ, VIDĄ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir su jais šią tragediją pergyvename —

KLB Windsoro apylinkės valdyba

Jaunam Windsoro tautiečiui

A†A

Petrui Giedriūnui

mirus, jo tėvus ONĄ ir JONĄ GIEDRIŪNUS, seseris NIJOLĘ, VIRGINIJĄ, DANĄ, VIDĄ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir su jais šią tragediją jautriai pergyvename —

Aldona, Vincas, Rūta ir Andrius Čerškai

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

445.	Žvirblytė, Uršulė	$500
446.	Tamošauskas, Liudas	100
447.	Merkelis, Linas	100
448.	"Aušros" gimnazijų suvažiavimo organizacinis komit.	4 200

Turimus įnašus papildė:

267.	Prišas, J., Toronto iki	$300
	1. KLB krašto valdyba iki	500

Uršulės Žvirblytės gyvųjų tarpe nebeturime. Ji mirė š. m. balandžio 17 d. Pagal testamentą, jos palikimo dalis teko ir Lietuvių Foidui. Tai nepamirštamas tauraus lietuviško charakterio bruožas. Velionė gimė Lietuvoj 1907 m. Trilaukio k., Pajavonio valsč., Vilkaviškio apskr. Buvo darbšti, pavyzdinga ūkininkaitė. Dalyvavo jaunimo rateliuose ir chore. Toronte mes ją pažinome kaip sumanią šeimininkę, mokėjusią skoningai paruošti įvairių pobūvių metu vaišes.

L. Tamošauskas, teisininkas, gyvena Toronte; stipriai įleidęs šaknis mūsų visuomeniniam gyvenime; KLB krašto valdybos švietimo komisijos pirmininkas. — L. Merkelis — tvirto lietuviško nusistatymo augštaitis, gyv. St. Catharines. — Didžiai vertintinas Kauno "Aušros" gimnazijų suvažiavimo dalyvių ir jo organizacinio komiteto polėkis, nukreipęs savo pajamų likutį kultūrine linkme. — J. Prišas gyvena Toronte ir yra vienas tų, kurie reguliariai Lietuvių Fonde didina savo įnašus. — Taip pat geru žodžiu minėtina KLB krašto valdyba, kuri šiemet dviem atvejais pakėlė savo įnašus Fonde.

Iki Naujųjų Metų laiko liko nedaug. Visi, kurie ryžtamės dar šiais metais įsijungti į Lietuvių Fondo gausią narių šeimą, neatidėliokime! Pinigus ir čekius galima tiesiog įnešti į LF einamąsias sąskaitas lietuvių kredito kooperatyvuose Toronte, Hamiltone ir Montrealyje arba iždininkui šiuo adresu: 140 Glendale Ave, Toronto 3, Ont.

P. BASTYS, ižd.

VAKARŲ KANADOS LIETUVIAMS

Vėl baigiasi metai. Kiekviena organizacija primena savo nariams pagrindinius dalykus. Todėl leiskite man, kaip Kanados Lietuvių Fondo įgaliotiniui, priminti, kad šis gražus ir būtinas lėšų telkimo reikalas yra visų mūsų reikalas. Kanados Lietuvių Fondo tikslas — surinkti $100.000 lietuvybės išlaikymo reikalams. Pagrindinis kapitalas yra nejudinamas ir skiriamas būsimai laisvai Lietuvai, o gauti nuošimčiai paskirstomi kultūriniams Kanados lietuvių reikalams. Iki šiol paskirstyta jau keliolika tūkstančių dolerių. Šiais metais bus paskirstyta $4.500: lietuvių švietimui, mokykloms, sporto organizacijoms, spaudai, šokių bei dainų ansambliams, choramsir t. t. Pvz. Hamiltono "Gyvataras", kuris aplankė Vakarų Kanados lietuvių kolonijas, gavo Fondo paramą $250, Winnipego šeštadieninė mokykla — $50 ir kt. (gal Kanados vakaruose niekas daugiau neprašė?). Kanados Lietuvių Fondo vadovybės tikslas — surinkti $100.000 ir to kapitalo nuošimčiais remti lietuvių švietimo bei kultūros darbus. Įmokėjusieji $100 gauna pakvitavimą, atleidžiantį nuo pajamų mokesčių. Be to, rengiamas visų Fondo narių, kurių yra apie 400, albumas. Tad, mieli vakarinės Kanados lietuviai, neatsilikime nuo šio kilnaus darbo ir prisidėkime savo įnašais. Manitobos lietuviai prašomi siųsti savo įnašus Fondo įgaliotiniui šiuo adresu: P. Liaukevičius, 135—17 St. N. W., Portage La Prairie, Man.

Jūsų įgaliotinis —

P. LIAUKEVIČIUS

ČESNAKAS – geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraujo valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumų, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per šimtus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

JAUNIMO VAIDMUO IŠEIVIJOJ II

STUD. ALGIS STANKUS

Skiriasi jaunimas nuo senimo ir kitu atžvilgiu, būtent, santykių su Lietuva srityje. Mat, jaunimas neturi tokių asmeninių ryšių su bendraamžiais Lietuvoje, kaip jų tėvai ir kiti vyresnieji. Reikia surasti išeitį, kuri neišduoda ką nors esminio Lietuvos laisvinimo srityje. Jaunimas turėtų megzti kontaktus su savo bendraamžiais pasaulyje, ypač korespondenciniu būdu. Didelė proga, žinoma, tokiem kontaktam bus pasaulio lietuvių jaunimo kongresas.

Kaikur, deja, nėra pakankamai lietuvių jaunimo ką nors veikti. Tada galima užmegzti ryšius su kitų Pabaltijo kraštų jaunimu— latviais ir estais. Juk turime bendrus tikslus — tėvynės laisvės reikalą ir vadinamąją bendrą "baltisches Kulturgut", kaip vienas austras studentas man pareiškė. Mes tą lobį galime kartu saugoti ir tęsti. Pvz. Annaberge latviai studentai suruošė tradicinio pobūdžio Jonines, kurias pergyventi buvo ne tik smagu, bet ir įspūdinga, nes tai atskleidė dalį ir lietuvių kultūros.

Lietuvių religingumas

Lietuvių religingumas irgi yra tautinis bruožas, jų kultūros dalis. Deja, dalis jaunimo su tuo religingumu susiliejusią Bažnyčią atmeta. Gaila, kad jie kritiškų klausimų nekelia savo tikėjimui sustiprinti, bet tik nori juos pagal laiko srovę lengviau atmesti. O religija ir moralė yra esminės žmoniškumo savybės (Gaida, "Tėv. Žib."). Juk religija yra tikras atsakymas komunizmui, kuris veda į nelaisvę. Lietuviškumas priešinasi tik rusinimui, vokietėjimui ar amerikėjimui. Tikėjimas gi priešinasi žmogaus pavergimui (Maceina "Į Laisvę"). Taigi, lietuviams reikia ne tik tautiškumo, bet ir religingumo.

Turime sielotis ir rūpintis mūsų religine muzika. Joje, kaip V. Banaitis teigė (Bad Woerishofene), yra daug grynai lietuviškų bruožų. Pvz. gegužinės pamaldos, jei gerai atliktos, yra labai įspūdingos. Reikalaukime lietuvių kunigų mūsų sielovadai, nes tuo būdu galėsime turėti ne tik savas parapijas, bet ir lietuviškumo centrus (tokį vaidmenį atlieka parapijos Kanadoje).

Politinės partijos

Mūsų tėvų politinės partijos, rodos, daugiau kliudo veiklą, negu ją skatina. Žinoma, kiekviena partija stengiasi įvertinti įvykius Lietuvoje ir juos savo partijos rėmuose aiškinti arba savo partijos rėmuose pristatyti Lietuvos istoriją. Tačiau tikra politine prasme tos partijos yra savo politinį vaidmenį jau atlikusios Lietuvoje. Vienu laiku jos rūpinosi Lietuvos atstatymu. Lietuviai išeivijoje turi du politinius uždavinius. Vienas jų — judinti Lietuvos laisvės bylą tarptautiniu mastu. Siūlau šį darbą remti ir kaip nors pertvarkyti VLIKą. Antras uždavinys — kiekvienam krašte lietuviai turi ugdyti lietuviškumą. Šioje srityje reikia remti Lietuvių Bendruomenę. Žinoma, visi galime siūlyti naujus planus, tačiau vertinkime veiklą pagal tai, ką ji Lietuvai ir lietuvybei duoda, o ne pagal tai, kuri partija siūlo.

Kaip su partijų ateitimi? Paliustruosiu vienu atveju. Esi gal lietuvis socialistas? Tai tapki SPD nariu (Vokietijoj). Toje partijoje gali veikti socializmo įgyvendinimui Vokietijoje, bet socializmo įvedimas Lietuvoje— jau ne mūsų reikalas. Net kai Lietuva išsilaisvins, ją tvarkys lietuviai, kurie dabar ten gyvena. Mes tik pinigais, žiniomis galėsime paremti jų pastangas. Taip jau buvo 1918 m. su Amerikos lietuviais. O kai dėl SPD partijos, galėsi joje daug geriau Lietuvos ir lietuvių reikalus kelti (pvz. Hupka ir jo sileziečiai). Lietuvių partijos išeivijoj gali nebent vertinti įvykius Lietuvoje ir išeivijoje (pvz., kelti klausimą, ar dėstyti religiją vargo mokyklose). Šiaipjau, mano nuomone, lietuvių partijos neturi prasmės.

Jaunimui yra kitų galimybių reikštis politikoje. Jam pirmiausiai reikėtų "sovietologijoje" labiau išsilavinti ir dirbti ypač informacijos srityje. Jaunimas tuos darbus gal ir geriau atliktų, daugiau padėtų lietuviams informuoti vienas kitą ir svetimtaučius. Taigi, mano manymu, mes galime atlikti svarbų vaidmenį svetimtaučių tarpe. Bet mes turėtume geriau suprasti ir vertinti laisvę, ypač religinę. Turėtume geriau suprasti, kas per sutvėrimas tas komunizmas ir kaip jis veikia. Tai suprasdami, galime, be kitko, padėti apsaugoti Vakarų laisves nuo sunykimo.

Visus apimti

Kaip anksčiau čia minėjau, reikia visą jaunimą apimti. Pvz. Vokietijoje nėra organizacijos, kuri apimtų visą jaunimą — studijuojantį, dirbantį, tik vokiškai kalbantį. Dėlto siūlau Lietuvių Bendruomenės ribose stiprinti jaunimo sekciją, t. y. taip patvarkyti, kad individai galėtų stoti į ją tiesiai.

Jaunimo kongreso studijų dienose numatyta kalbėti apie Vasario 16 gimnaziją ir ją įvertinti. Būtų gera, jei Vokietijos lietuvių jaunimas tą vertinimą paruoštų, pristatytų ir verbuotų baigiančius mokslus studentus bent metams pamokytojauti toje gimnazijoje. Žinoma, reikia darbo, žinių rankiojimo, pvz. ko Vokietijos valdžia reikalautų iš mokytojų ir t. t. Tačiau manau, kad tokio plano įgyvendinimo vertėtų imtis.

* * *

Tai tokios mano mintys apie jaunimo vaidmenį išeivijoje. Trumpai jas suglausiu. Pirmiausiai reikia pasiruošti tęsti lietuvių kultūrinį lobį išeivijoje, palaikant dainų, tautinių šokių ir kt. formas. Šalia jų reikia kurti naujas dainas, šokius, kurie, nors sukurti kitame krašte, turėtų būti lietuviškos dvasios. Perimti ir stiprinti Bendruomenę, respektyviai jaunimo sekciją, pradedant nuo narių susirašinėjimo ir nario mokesčių sumokėjimo. Reikia aktyviai reikštis ne tik savo tautoje, bet ir pilietybės krašte. Tuo būdu stiprinsime ne tik ji, bet ir savąją tautą, skleisdami žinias, save lavindami ir brandindami.

Baigdamas turiu pasakyti, kad jaunimo ateities vaidmens klausimas yra komplikuotas. Čia esu jį tik paviršutiniškai palietęs. Mano manymu, jis ne tik vertas dėmesio, bet ir gilesnio sprendimo.

ASTRO TRAVEL SERVICE
2198 Bloor St. West • Toronto 9, Ontario • Telefonas 766-1118
Pigios kelionės po visą pasaulį. Informacijų teirautis:
Mrs. Vera Vasara, tel. 766-1118
BUENOS AIRES: nuo lapkričio 27 iki gruodžio 17 - $330.00
• Sutvarkome dokumentus gimimų imigracijai arba ilgam vizitui •

Delhi - Tillsonburgo, Ontario, lietuvaitės, prasidėjus naujam tautinių šokių sezonui, prisitaiko drabužius bei papuošalus. Iš kairės: Danutė Augustinavičiūtė, M. Steigvilaitė ir Dainutė Rugienytė

Ontario Etninės Spaudos Sąjunga savo dvidešimtmečio sukakties proga surengė iškilmingą banketą Toronto Royal York viešbutyje ir įteikė garbės nario pažymėjimus visai eilei asmenų. Pažymėjimus įteikė nuotraukoje matomi asmenys: min. J. Yaremko, buvęs Ontario premjeras L. Frost ir Sąjungos pirm. Vl. Mauko

Naujasis Kanados lietuvių seimas

Plačiai aptarė dabartinius rūpesčius: etninių grupių būklę Kanadoje, Lietuvos laisvinimą, švietimą, kultūrą, jaunimo kongresą ir išrinko naują valdybą

Naujai išrinktoji Kanados Lietuvių Bendruomenės taryba, kuri faktiškai yra demokratiniu būdu išrinktas seimas, posėdžiavo Toronto Prisikėlimo par. patalpose spalio 23 d. Gana gausūs atstovai buvo suvažiavę iš visų kolonijų, išskyrus tolimuosius vakarus, kurie, matyt, nepajėgė atsiųsti išrinktųjų atstovų. Bet dalyvavo Winnipego atstovai — V. Januška ir p. Gabrys (jaunosios kartos), J. Bataitis ir J. Kručas iš Sudburio. Šį kartą matėsi daug naujų veidų iš mažesnių apylinkių, kurios aktyviau įsitraukė į bendrųjų reikalų svarstymą. Dalyvių (su svečiais) buvo apie 70.

Oficialioji įžanga

Posėdį pradėjo KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas įžanginiu žodžiu, kviesdamas šia proga prisiminti 1941 m. Lietuvos sukilimo sukaktį ir mirusius krašto tarybos narius — a.a. J. Malinauską Winnipege ir a.a. Girdvainį Sault Ste. Marie. Kun. J. Staškui sukalbėjus invokaciją, pirmininkauti buvo pakviesti: S. Piečaitienė — Montrealio apyl. pirmininkė, V. Januška — Winnipego apyl. pirm., p. Augaitis — Delhi atstovas; sekretoriauti — A. Volungytė iš Hamiltono ir L. Gvildienė iš Toronto. Į rezoliucijų komisiją pakviesti: A. Pocius — Londono apyl. pirm., V. E. Gruodis — Toronto atstovas, E. Daniliūnas — Londono. Nominacijų komisiją sudarė: Aug. Kuolas — Toronto atstovas, dr. P. Lukoševičius — Montrealio, J. Mikšys — Hamiltono. Mandatų komisijon įėjo: Paulionytė — Londono atstovė, J. V. Danys — Otavos, Šetikas — St. Catharines.

Pradinėje dalyje, pirmininkaujant S. Piečaitienei, sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, primindamas reikalą budėti Lietuvos laisvinimo sargyboje. Be to, sveikino: Kanados Liet. Fondo tarybos pirm. dr. A. Pacevičius, Šaulių Sąjungos atstovas St. Jokūbaitis, K. L. B. Toronto apyl. pirm. J. Karpis. Raštu sveikino PLB pirm. St. Barzdukas.

Laimėjimai ir silpnybės

Krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas padarė pranešimą apie trejų metų veiklą, apžvelgdamas visas sritis. Valdybai esą teko palaikyti gana glaudžius ryšius su visom apylinkėm. Buvo aplankytos net ir tolimosios Vakarų Kanados apylinkės, kurios vis skundžiasi permaža pagalba iš didžiųjų. Pirmininkas pasidžiaugė, kad tas apylinkes su valdžios parama galėjo aplankyti jaunimo ansambliai — "Gyvataras" ir "Gintaras", bet apgailestavo, kad ten neveikia šeštadieninės mokyklos. Esą Vankuvery ir Edmontone jos galėtų veikti. Krašto valdyba atstovavusi Kanados lietuviams visuose veiksnių pasitarimuose, skatinusi laiškų rašymą angliškajai spaudai įvairiom progom, palaikiusi ryšius su kitom tautybėm, teikusi pagalbą ruošiant Lietuvių Dienas, rėmusi lietuvių tautodailės parodos rengimą valstybiniame muzėjuje ir t.t. Suminėjo pirmininkas ir neigiamas puses: mažėja mokinių skaičius šeštad. mokyklose, silpnėja jų lietuvių kalbos mokėjimas, t r ū k s t a žmonių visuomeninei veiklai, ypač iš jaunosios kartos, jaučiama kaikur apatija tai veiklai. Nežiūrint šių silpnųjų pusių, Kanados Lietuvių Bendruomenė tebesanti pajėgi, turi uolių veikėjų, puikių jaunimo ansamblių ir yra gerai susiorganizavusi. Padėkojęs visiem talkininkam, pirmininkas pareiškė, kad jo valdybos kadencija baigiasi su šiuo tarybos posėdžiu.

Lėšos

Ižd. inž. E. Čuplinskas pateikė 1970-71 m. apyskaitą, kurioje įrašyta $2778,49 p a j a m u ir $4257,78 išlaidų, $1479,29 deficitas. Vėliau paaiškėjo, kad su lėšomis nėra taip blogai, kad šiais metais buvo išmokėtos skolos, priklausiusios kitiem metam. Sudėjus visas pozicijas, išde yra arti $3000. Visdėlto reikia pastebėti, kad gana silpnos solidarumo įnašų pozicijos. Pvz. iš Toronto gauta $570, Montrealio $191, Delhi $140, Sudburio $80, Winnipego $50, iš kitų apylinkių — žemiau $50. Bendra suma — $1295 iš visos Kanados lietuvių. Stambiausia suma — $1056,12 gauta iš Lietuvių Dienos pajamų Londone, Ont.

Švietimas

Švietimo komisijos pirm. L. Tamošauskas savo pranešime kalbėjo apie sunkėjantį lietuvių kalbos mokymą ir didėjantį skaičių tėvų, kurie neleidžia vaikų šeštad. mokyklon. Šioje srityje pagrindinė atrama esanti tėvai. Jiems į talką ateina priešmokykliniai skyriai. Augštesniuose skyriuose rengiami spaudos skaitymo konkursai. Yra pagaminta apie 600 skaidrių apie Lietuvą. Jos skirtos šeštad. mokyklom. Vyresnieji mokiniai raginami tęsti lituanistines studijas korespondenciniu būdu ped. institute Čikagoj. Daugiau lėšų pradėta gauti ir iš Kanados Lietuvių Fondo. Išplatinta 135 egz. knygos "Mieste nesaugu" (D. Brazytės-Bindokienės).

Jaunimas

Jaunimo sekcijos pirm. G. Breichmanas pranešė apie jaunųjų veiklą, besireiškiančią daugiausia kongresų rengimu — St. Catharines ir Čikagoje. Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui rengti komitete dalyvauja 4 Kanados lietuvių atstovai. Nemaža būsimojo kongreso dalis teksianti Kanadai. Studijų dienos numatomos Londono, Ont., universitete, o kongresinė stovykla — skautų stovyklavietėje Romuva (150 myliu už Toronto miesto).

Šalpos Fondo pirm. A. Kuolienė pateikė finansinę apyskaitą, kurioje didelių sumų nėra. Daugiausia tai būrelių įnašai Vasario 16 gimnazijai remti.

Politinė veikla

Apie visuomeninių reikalų komisijos darbą referavo jos pirm. B. Sakalas. Tai esanti politinė komisija, talkinanti VLIKui, reaguojanti Kanados lietuvių vardu į kaikuriuos vyriausybės žygius, sekanti angliškąją spaudą ir skatinanti laiškų rašymą paskirų asmenų, nes tokius laiškus veikiau priima spauda. Angliškai ši komisija vadinama "public relations committee", nes kanadiečiams tai lengviau suprantama. Lietuvos steigiamojo seimo 50 metų sukakties proga Kanados parlamento nariams buvo išsiuntinėta atitinkama deklaracija, pasirašyta buvusių to seimo narių. Premjerui Trudeau vykstant į Maskvą pasiųstas raštas Lietuvos reikalu. Kosygino lankymosi proga paragintos apylinkės dalyvauti demonstracijose. Vasario 16 proga paruošiamos rezoliucijos apylinkėms.

Garbės teismo pirmininkas A. Gražys pasidžiaugė, kad buvo tiktai vienas skundas ir vienas pasiteiravimas dėl rinkimų teisėtumo. Reiškia, Kanados lietuviai gražiai sugyvena.

Baltiečių pastangos

Baltiečių Federacijos vicepirmininkas J. R. Simanavičius savo pranešime pažymėjo, kad ši organizacija kalba 100.000 baltiečių vardu ir daro įvairius žygius vyriausybės sluogsniuose, kartu rengia demonstracijas, Sibirinių trėmimų minėjimus ir pan. Sovietų premjero A. Kosygino lankymosi proga Baltiečių Federacija paruošė spausdintus lapelius demonstracijai. Be to, pranešėjas paminėjo, kad CHIN radijo stotis gavo perspėjimą iš vyriausybės sluogsnių, draudžianti kalbėti ar komentuoti A. Kosygino vizitą. Etninių grupių programų vedėjams įsakyta įrekorduoti programas ir juostas persiųsti užsienio reikalų ministerijai. Nesilaikiusiems minėto uždraudimo būsianti panaikinta radijo programa.

Fondų pranešimai

Iš Kanados Lietuvių Fondo tarybos pirm. dr. A. Pacevičiaus pranešimo buvo matyti, kad santykiai tarp Fondo ir Bendruomenės jau gerokai išlyginti ir Bendruomenės atstovai dalyvauja Fondo tarybos posėdžiuose (E. Čuplinskas, dr. M. Ramūnienė, B. Sakalas, J. R. Simanavičius). Fondas, skirstydamas savo lėšas, ir švietimo komisijos nebeaplenkia — paprašė paruošti planą šios srities paramai. Fondas palengva auga ir šiemet galės skirti kultūros bei švietimo reikalams apie $4.500.

Tautos Fondo Kanados atstovybės pirm. St. Banelis pateikė labai išsamią apyskaitą ir pasidžiaugė, kad šiemet aukos Lietuvos laisvinimo reikalams gerokai padidėjo — apie $2.000. Ryšium su S. Kudirkos, Simokaičių ir Brazinskų įvykiais tautiečiai žymiai gausiau aukojo.

Kultūriniai reikalai

Kultūros komisijos pirm. dr. M. Ramūnienė priminė, kad žadėtoji tautodailės paroda valstybiniame muzėjuje Otavoje numatyta 1973 m. Katalogas jau ruošiamas. Jame bus 136 spalvotos nuotraukos. Šioje srityje daug pasidarbavo dail. A. Tamošaitis. Šį pavasari numatyta surengti kilnojamoji lietuvių tautodailės paroda. Irengtas lietuviu skyrius valstybinėje bibliotekoje. Jis papildomas naujomis knygomis. Pageidauta naujo plano kultūrinei lietuviu veiklai.

Veikla apylinkėse

Apylinkių atstovų pranešimuose atsispindėio gana panaši veikla. Visur matyti ta pati tendencija — mokinių mažėjimas šeštad. mokyklose — pvz. Mont-

(Nukelta į 5-tą psl.)

KASMETINĖ MOKYKLŲ DILEMA

AL. GIMANTAS

Šį rudenį mūsų tarpe itin daug kalbama apie šeštadienines lietuvių mokyklas. Problemos vis tos pačios. Sielojamasi mažėjančiu mokinių skaičiumi. Su savotiška baime stebimas tų visų m ū s ų mokinukų vis menkesnis klasėn atsinešamas lietuviškumas (kalba, žodynas, nuotaikos, pareigingumas, sąmoningumas). Rūpinamasi ir būsimu tų visų mokyklų mokytojų paruošimo klausimu. Žodžiu, reikalas ir platus ir gilus, reikalaująs ne vien svarstymų, bet ir nuodugnių sprendimų. Tuo tarpu dar vis daug kalbama, polemizuojama ir žymiai mažiau konkretaus darbo nuveikiama.

Bandoma rasti būdus pritraukti lietuviškon mokyklon jos dar nelankančius, padidinti mokinių skaičių, nes beveik visur esama mokinių, kurie niekad dar nebuvo peržengę šeštadieninės mokyklos slenkščio. Taipgi svarstoma, kaip sugrąžinti dėl įvairių priežasčių nutrupėjusius. Šiuos pastaruosius gal net sunkiau prisivilioti atgal, negu įkalbinti ar surasti tuos, kurie dar iš viso nėra lankę lietuviškų mokyklų.

Bene didžiausią nutrupėjusių grupę sudaro tie, kurie buvo palikti antriem metam tame pačiame skyriuje. Kitą grupę sudaro tie, kurie turėjo vasaros darbus pataisas. Jų neatlikę, rudenį jau nebuvo mokytojų registruojami į augštesnį skyrių. Kaikuriais atvejais taip prabėgo jau metai ar dveji — gerokai atsilikta. Tokių vaikų mokykla ne tik nevilioja, bet tiesiog gąsdina! Draugeliai, pažįstami vienmečiai jau gerokai pažengę, o atsilikėliai negi eis į žemesnį skyrių. Dažnu atveju čia jau ir patys tėvai pilnai simpatizuoja, palaiko tokį jaunųjų nusiteikimą. Žinoma, galima svarstyti, kas kaltas, kaip atsitiko, kad vaikas buvo paliktas antriem metam ir gavo pataisas. Gerai žinant bendrąjį lygį (neskaitant gražių išimčių), galima teigti, kad ir patys geriausi klasėje nėra jau taip labai geri, o patys blogiausi vargu ar jau taip blogi. Bendrasis lygis greičiausiai bus tik vidutinis, o kaikuriais atvejais gal net ir žemiau jo. Jei tai tiesa, jei kartu norima, kad neliktų nė vieno lietuviuko nelankančio mokyklos, galima kelti klausimą — ar būtinos tos vasaros pataisos, ar būtini palikimai kartoti kursą dar vienerius metus? Lietuviškųjų mokyklų tikslas yra ne vien mokslas, bet ir sudarymas lietuviškos aplinkos, tarpusavio bendravimo, pratinančio rinktis ir turėti lietuviukus draugus ar drauges, bandyti ne vien tik kartu mokytis, bet ir bendrauti, žaisti, sportuoti, žodžiu, kiek galint artimiau laikytis savųjų rately. Šis momentas yra pakankamai svarbus lietuviukų tautinio nusiteikimo auklėjime.

Kai dar vis nemažai daliai tėvų (nekalbėkime apie vaikus . . .) šeštadieninė mokykla tereiškia tik laiko trukdymą ir transportacinį vargą, kai ši pareiga atliekama tik "dėl žmonių akių ir nuomonių", ar nederėtų pagalvoti apie švelninančias, patraukiančias aplinkybes visoje mūsų lietuviškosios išeivijos mokymo sistemoje?

KALĖJIMAS SU MILIJONAIS KALINIŲ

PR. ALŠĖNAS

Nusikaltėliams skirtai bausmei atlikti kalėjimai yra visose teisinėse valstybėse. Juose kalinami tik tie, kurie padaro nusikaltimus.

Deja, ne visur taip yra. Yra valstybių, kur viešpatauja ištisas kalėjimas. Tenai kiekvienas gyventojas yra krašto valdžios kalinys. Jis negali niekur į užsienius išvykti, negali sava valia darbo pasirinkti, negali laisvai kalbėti bei rašyti ir t. t.

Kiekvienas skaitytojas atspės, jog tai kalbama apie totalistinės diktatūros kraštus: Sovietų Sąjungą, jos satelitus, Raud. Kiniją. Kol kas raudonojo komunizmo diktatūrų centras tebėra Maskvoje.

Įvykusi Rusijoj 1917 m. suirutė ir vadinamoji revoliucija, be abejonės, buvo atkreipusi viso pasaulio dėmesį. Deja, pasaulis nesuprato, ką toji revoliucija reiškia ir ką ji atneš ne tik Rusijos gyventojams, bet ir visam pasauliui. Šis dalykas yra ypač išryškėjęs šiandien, kai komunizmas graso laisviesiems lygiai tokia pat grėsme, kaip kadaise grasė nacionalsocializmas ir fašizmas.

Rusijos revoliucijos įtakoje atsirado keletas partijų, kurios norėjo vadovauti tam kraštui demokratiniais pagrindais. Deja, bolševikai, kurių buvo mažuma (jų ir dabar mažuma — iš daugiau kaip 200.000.000 gyventojų tik 6 milijonai komunistų), smurtu ir apgaule pagrobė valdžią, savo priešininkus brutaliai iššudė, išnaikino ir tebevaldo tą didžiulį krašta tokiomis pat priemonėmis ligi šiol . . .

Sovietų Sąjungoje žmonės suvaryti į trijų rūšių kalinimo vietas: tikruosius kalėjimus, priverčiamojo darbo stovyklas ir kolchozus.

Nuo pat revoliucijos pradžios iki šių dienų Sovietijoj žmonės valdomi naujais, žmogaus prigimčiai svetimais įstatymais, dažniausiai — dekretais. Jų vadovai teigia pasauliui, jog pas juos esanti "liaudies demokratija" (proletariato diktatūros pavadinimą jie senokai "primiršo"), nors iš tikrųjų, apie demokratišką valdymą nė girdėt nenori. Laisvi rinkimai pas juos negirdėtas dalykas nuo pat revoliucijos pradžios.

Ceilonas, Burma, Malajai ir daugelis kitų kraštų išsilaisvino iš britų imperijos ir pasiskelbė nepriklausomomis valstybėmis. Prancūzija prarado Moroką, Tuniziją, Madagaskarą, Indokiniją, Alžeriją ir t. t. Deja, Sovietų Sąjungos tautų kalėjimas tebėra sandariai uždarytas ir tvirtai saugomas. Lig šiol dar niekas nepamėgino to kalėjimo kalinių — tautų išlaisvinti. Jų gyvenimas tebėra kalėjimiškas. Apie jį taip sako rašytojas, Nobelio premijos laureatas B. Pasternakas romane "Daktaras Živago":

"Didžioji mūsų dauguma nūdien esame priversti gyventi dvigubą (veidmainingą) gyvenimą. Mes turime vargti ir kentėti širdžių gilumoj, o išorėje šypsotis. Toks gyvenimas mums tik vargą ir nelaimes neša. Neteisybė atkeliavo į mūsiškę Rusijos žemę. Didžiausia mūsų nelaimė yra ta, kad netekom tikėjimo ir savo asmeninės nuomonės . . . "

Nidos gyventojas Mikelis Engelinas, einąs devintą dešimtį metų. Jis vadinamas paskutiniu kuršių mohikanu ("KB")

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MIRĖ DU VEIKĖJAI

Lietuvoje mirė buvęs ministeris a. a. dr Leonas Bistras ir a.a. Valentinas Gustainis. Jie 1941 m. buvo suimti okupantų, išvežti Sibiran, bet vėliau grąžinti. Velionis dr. L. Bistras, gimęs 1890 m., yra buvęs Lietuvos ministeriu pirmininku 1925-26 m., vėliau — švietimo ministeriu ir dienraščio "Rytas" redaktorium. Už jį aštuoneriais metais jaunesnis a.a. V. Gustainis 1927-32 m. buvo "Lietuvos Aido" vyr. redaktorium, 1938 m. — šio dienraščio atstovu Varšuvoje, 1939-40 m. ELTOS direktorium Kaune.

NELIKO VAIŽGANTO?

Š. m. rugsėjo 13 d. Vilniuje įvyko spalvoto plačiaekranio filmo "Tas prakeiktas nuolankumas" premjera. Filmą yra sukūręs rež. A. Dausa, pasinaudodamas Vytautės Žilinskaitės pagal J. Tumo-Vaižganto "Dėdes ir dėdienes" parašytu scenarijum. Pagrindinius vaidmenis atlieka: Severijos — D. Krikštopaitytė, Mykoliuko — J. Budraitis, Geišės — B. Bratkauskas. Scenarijaus autorė Vytautė Žilinskaitė "Literatūros ir Meno" spalio 16 d. laidoje rašo: "Taip, pasirodžius filmui, griūte užgriuvo prieštaringiausios nuomonės...

Visų pirma, nesijaučiu šio filmo kūrėja. Nedaug ką bendra jis turi su scenarijum. Nemaža filmo dalis yra savarankiška ir, pridurčiau, savavališka režisieriaus, neturinčio bendraautorio teisių, kūryba. Eilė filmo scenų grubiai iškraipo scenarijų ir visa dvasia prieštarauja manajai "Dėdienių" interpretacijai. Neliko scenarijaus stuburo (jį sudarė keturios novelės), neliko socialinio ir dvasinio konteksto Mykoliukui, neliko vaižgantiškųjų motyvų, dėl kurių apskritai rašiau scenarijų: meilė gimtajai žemei, potetiškųjų sielos pradų iškėlimas, meilės jausmo tyrumas ir pastovumas.

Suprantu, kad Kino studija nori išleisti kuo daugiau brandžių filmų, kad režisierius trokšta kurti filmą kaip savo paties individualybės išraišką... Tačiau, jei iš anksto būčiau žinojusi, jei Kino studija būtų mane įspėjusi, kad priimtas ir meno tarybos patvirtintas scenarijus nėra savarankiškas literatūrinis vienetas, o beformė tešla režisieriaus rankose, — nė už ką nebūčiau ėmusis šio darbo ir gaišusi dvejus metus. Nedrįstu tvirtinti, kad scenarijaus būta brandaus, bet niekas neatsisakė brandinti jį iki galo! (...)

Veto teisė... Ji tik popieriuje. Į mano protestus niekas neatsižvelgė. Protestavau prieš tai, kad Geišė plaktų rimbu Severiją... prieš koktų Severijos ir Mykoliuko meilės epizodą klėtyje... prieš maišais apmaukšlintus valstiečius... prieš mėgavimąsi kruvinu avies kaklu... prieš filmo pavadinimą (iki šios dienos nežinau, kas jį tokį sugalvojo!)... Tačiau Kino studijos vadovybė ir scenarijų skyrius — tas pats skyrius, kuris gerai įvertino scenarijų ir pritarė mano ekranizacinei pozicijai, — visada mūru stodavo už režisierių. Scenaristui nė kreiptis nėra kur: sutartis nurodo kūrybinius ginčus spręsti vietoje.

O jau polemika su Vaižgantu... Kino studija įvertino scenarijų kaip "itin vaižgantišką", o filmą jau reklamavo kaip "jo autorių polemiką su Vaižgantu"... Kaip po viso šito jaustis scenaristui? Nenuostabu, kad rašytojai taip nenoriai bendradarbiauja su Kino studija.

O jei pabandyčiau pašaline akimi pažvelgti į filmą? Yra jame gero: bandymas suteikti nūdienį meninį skambesį, puikus Geišė. Aktorius Balys Bratkauskas, tur būt, buvo vienintelis žmogus filmavimo grupėje, kuris žinojo, ko sieks. Stebėjausi, kad Mykoliuko rolei pakvietė aktorių, tuo metu besifilmuojantį dar dviejuose filmuose. Šio aktoriaus nesėkmė gerokai nusmukdė filmą.

O ko siekia filmas — nelabai suprantu. Jame apstu mėgavimosi detalėmis — kaip sakoma, metamas kelias dėl takelio. Daug karčių, bet teisingų žodžių apie jį pasakė kino kritikas Saulius Macaitis."

GRAŽIAUSIOS SODYBOS

Lietuvos sodininkystės draugija paskyrė premijas savo nariams už gražiausiai sutvarkytas sodybas. Šiame konkurse dalyvavo 14 rajonų, kur draugijos skyriai baigminėms varžyboms atrinko po tris geriausias sodybas. Vertintojų komisija gražiausia pripažino J. O. Viliūnų sodybą Skaistgiryje, Joniškio rajone. Antroji vieta dėl permenko sodybų lygio nebuvo paskirta. Trečiąsias vietas ir premijas laimėjo: B. Skominienės sodyba Deltuvoje, Ukmergės rajone, P. Rimkaus — Avižieniuose, Vilniaus rajone, P. Buinevičienės — Taujėnuose, Ukmergės rajone, P. S. Darinskų — Berščiūnuose, Panevėžio rajone. Vertintojai labiausiai domėjosi sodybos sutvarkymu ir ją puošiančiu darželiu.

NAFTOS VALYKLA

Mažeikiuose jau pradedama statyti naftos valykla, kurios planus paruošė Leningrado naftos ir dujų įmonių projektavimo institutas. Jo vieno skyriaus viršininkas V. Seredinas "Tiesos" 198 nr. pasakoja: "Perdirbant naftą, susidaro nutekamųjų vandenų. Kaip reikiant neišvalyti, jie taptų rykšte to vandens telkinio, į kurį nutekėtų. Todėl gamyklos Lietuvoje projekte ypač didelis dėmesys atkreiptas į nutekamųjų vandenų sumažinimo ir jų valymo problemas. Vėsinti naftos produktams vietoje paprastai vartojamo vandens daugiausia bus vartojamas atmosferos oras. Tad vandens reiks 6-8 kartus mažiau, ir gerokai sumažės nutekamųjų vandenų kiekis. Numatoma statyti sudėtingą valymo įrenginių sistemą, kur nutekamieji vandenys nuosekliai pereis tokius etapus: mechaninis valymas, nusistovėjimas, cheminis apdorojimas, biologinis valymas specialiomis bakterijomis ir pagaliau filtravimas. Pirmaujančių naftos perdirbimo gamyklų darbo patyrimas rodo, kad šiais įrengimais iš nutekamųjų vandenų galima gerai išvalyti naftos produktus ir dvokiančias priemaišas. Didžioji dalis nutekamųjų vandenų vėl galės grįžti į gamybą, nepateks į vandens telkinius. Palyginti nedidelis kiekis nutekamųjų vandenų, kuriuose būna druskų ir kurių negalima pakartotinai naudoti, nes mineralinėmis nuosėdomis gali užsiteršti technologinė aparatūra, bus po valymo išmetamas kanalizaciniu kolektorium į Baltijos jūrą toli nuo krantų. Druskų turintys nutekamieji vandenys susimaišys su jūros vandeniu ir nepakenks nei žuvų, nei jūros vandens kokybei, nes jie daugiausia turi tokių pačių neutralių natrio, kalcio ir magnio druskų, kaip ir jūros vanduo..." Nuo oro taršos planuojama apsisaugoti augštais dūmtraukiais. Šildymo krosnių dūmtraukiai bus 100-120 metrų augščio, elektrinės katilų — 250 metrų. Naująją gamyklą sups trijų kilometrų pločio sanitarinė apsaugos zona. Nafta Mažeikius pasieks "Draugystės" naftotiekio Uneča—Polockas—Ventspilis specialia atšaka iš Latvijos. Mažeikiuose ji bus perdirbta į oktaningą benziną, žibalą, dizelinį kurą ir mazutą vietiniams reikalams bei eksportui.

SENOSIOS SODYBOS

Jau daug metų kalbama ir rašoma apie naujųjų gyvenviečių statybą kolchozuose ir sovchozuose, o senųjų sodybų vis dar tebėra rekordinis skaičius. Jos dažniausiai yra labai apleistos, nes kaimo gyventojai negauna statybinės medžiagos remontui. Kai gyminės atsiunčia nuotraukas, išeivijos lietuviai negali atpažinti gimtųjų pastogių. Šiuo metu jau yra paruošti net keturi eksperimentiniai naujųjų gyvenviečių projektai. Kaikurie turi daugiabučius pastatus, kiti — vienaaugštes sodybas. "Valstiečių Laikraštis" 113 nr. konstatuoja: "Statistikos duomenimis, mūsų tėviškėje tebėra 247.000 vienkiemių. Intensyvinant žemės ūkio gamybą, jie tampa vis didesne kliūtimi. Todėl pastaraisiais metais ypač sparčiai imta statyti naujas gyvenvietes. Tačiau kaimo gyvenviečių statybos patirtis mūsuose dar maža. Daug neaiškių, neišspręstų statybos, architektūros, planavimo problemų. Dar niekam nepavyko sukurti idealios universalios gyvenvietės etalono. Gal jo niekad ir nebus, nes dažnam rajone, o kartais ir toje pačioje apylinkėje skirtingos tradicijos, kitokios darbo ir buities sąlygos. Vis tiktai bendri visiems būdingi principai turi būti..." **V. Kst.**

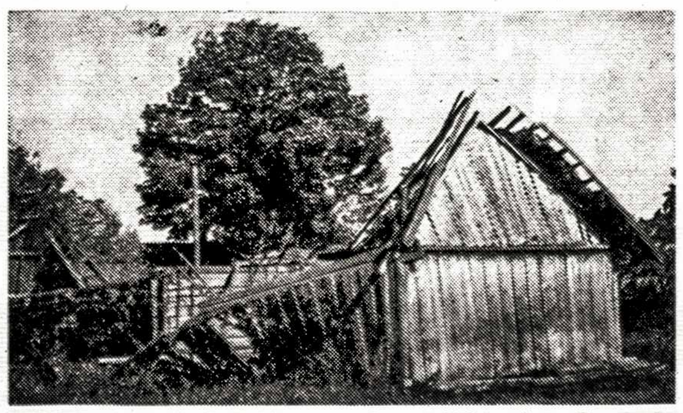

Ilgai laukusi remonto daržinė ir tvartas okupuotoj Lietuvoj pagaliau sugriuvo, bet kolchozas Panevėžio apskrityje nesirengia nė griuvėsių sutvarkyti

ŠVIEŽIA MĖSA — DESROS — SKANUMYNAI

R. Denninger Limited

8 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113

on — Ontario Nemokamos autoaikštės

GINKLUOTŲ LIETUVOS PAJĖGŲ ATKŪRIMO 53-ji SUKAKTIS

bus paminėta ST. CATHARINES, Ont., mieste (Welland - Page g-vių kampas)

slovakų salėje LAPKRIČIO 13, šeštadienį, 7 val. vakaro.

Oficialioji dalis: žuvusių pagerbimas, kun. J. Liaubos, OFM, invokacija, profesoriaus A. Musteikio paskaita, organizacijų atstovų žodis.

Meninė dalis: ansamblis "NEMUNAS", kuriam vadovauja S. Zubrickienė ir J. Bieliūnas.

ŠEIMYNIŠKOS VAIŠĖS, staliukų loterija, bufetas, bendras senimo ir jaunimo pobūvis.

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI! RAMOVĖNŲ VALDYBA

DELHI - TILLSONBURG, ONTARIO

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

įvyks lapkričio 20, šeštadienį, 7 val. vakaro,

PUNKTUALIAI, DELHI LENKŲ SALĖJE, 234 MAIN STREET

Programoje: žuvusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas, meninė dalis, šokiai, bufetas, loterija

Meninėje programoje:
- Delhi jaunimo choras
- Delhi jaunimo tautinių šokių grupė
- Windsoro mergaičių kvartetas "Aušra"

Delhi ir apylinkių lietuviai prašomi gausiai dalyvauti šventėje.

DLK Gedimino šaulių kuopa

Jam tik ranka yra dešinė ir kairė...

Visuomenininkas Kazys Mikšys sulaukė ne tik žilo plauko, bet ir dėkingo visuomenės dėmesio

K. MILERIS

Bendruomenės veikėjas Kazys Mikšys, kurį Hamiltono apylinkė ruošiasi pagerbti "Hillcrest" viešbutyje lapkričio 13 d.

HAMILTON, ONT. Pasitaiko, kad kartais esi pristatomas kitam, kuris yra tavo senas pažįstamas. Bet tu su juo esi tiek apsipratęs ir tiek nebekreipi į jį dėmesio, kad tam pristatančiam galėjo atrodyti, jog tu jo nepažįsti. Šiandien taip pristatomas ir Hamiltono perdaug dažnai visur matomas ir sutinkamas žmogus, kurio buvimo mes nebepastebim, jo darbą ir pataranvimus priimame kaip savaime suprantamą dalyką. Čia norima kalbėti apie mūsų Kazimierą Mikšį, kuris Hamiltono lietuviams tarnauja daugiau jau kaip dvidešimt metų: parapijos komitete, Lietuvių Namų v-boje, dramos būrely "Aukuras", SLA, Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos skyriuje ir 16 metų nepertraukiamai dirba KLB apylinkės v-boje (vienu laiku buvo ir jos pirmininku).

Kaip Vaižganto Mykoliukas

Tai linksmo būdo, įdomus pasakotojas, kilęs iš Gustonių km. panevėžietis, kuris jau nuo jaunystės dienų pamėgo organizacinį darbą, veikdamas su angelaičiais, pavasarininkais, Vilniui Vad. Sąjunga ir t.t. Kai pavasarininkų susirinkime reikėjo tokio, kuris gražiai pakalbėtų, prašė Mikšį. Kai apylinkėj rengė vaidinimą ir reikėjo režisoriaus ar gero artisto, kvietė jį. Kai Panevėžy organizavo Žiemos Pagalbos Komitetą ir reikėjo žmonių, kurie geriausiai supranta kitų vargą, pakvietė Panevėžio Jaunimo Ramovės administratorių K. Mikšį. Kvietė jį ir Naujamiesčio parapija, kai reikėdavo organizuoti iškilmingą vizituojančio vyskupo sutikimą, nes ir čia tik jis galėjo geriausiai tai atlikti.

Gyvenimo mokykloj

Panevėžio rajono pavasarininkų vadovybė, pastebėjusi jo organizacinius gabumus, nusiuntė jį į Kauną, į Kūno Kultūros Rūmų kursus, kuriuos baigęs, grįžo su bronzos medaliu ir pradėjo apylinkėse organizuoti sporto šventes. Iš gausios šeimos šeštasis šeimoje vaikas mokyklos negalėjo ilgai lankyti, nes buvo reikalingas ūkyje, bet, turėdamas neramią sielą, negalėjo nurimti nepabandęs būti geležinkeliečiu, siuvėju, kooperatyvininku. Karinę prievolę atliko Kėdainiuose, II-me artilerijos pulke. Dar vieną karinę uniformą jam buvo užvilkę antrieji mūsų okupantai, Tilžėje nukėlę jį nuo vežimo. 1944 m. vasarą, pradėjus artėti dundėti patrankoms, Mikšių šeima norėjo tik pasitraukti į Šeduvos miškus, kad, frontui praėjus, galėtų greičiau vėl sugrįžti į savo ūkį: paleisti iš aptvaro suvarytus gyvulius, pabaigti iškulti dar likusį vasarojų ir ruoštis iš miesto parvažiavusio sūnaus vestuvėms... Visi tada kalbėjo, kad Amerika neleis rusams Lietuvoje pasilikti. Deja, frontas ėjo, o kartu ir vokiečių įsakymas — visiems važiuoti tolyn, kol bevažiuodami jie pervažiavo ir savo tėvynės sieną, nepagalvodami, kad tai visam laikui. Čia prasidėjo jam didžioji karo kelionė su bombardavimais Karaliaučiuje, Berlyne, Schwarzenbecke. Vokietijoje gyveno ten pat įsikūrusioje pabėgėlių stovykloje, kur įsijungė į lietuvių veiklą, dirbdamas beveik kiekviename komitete. Su pirmuoju miškakirčių transportu 1947 m. pavasarį "Gen. Stuart" laivu jis atvyko į Kanadą ir netoli Winnipego Walora vietovėje atidirbo metų sutartį. Jau 1948 m. rudenį jį matome Hamiltone, kur Steel Co. gavo darbą. Netrukus įsigijo namus, kuriuose ir šiandien tebegyvena.

Visur dalyvauja

Jam atvykus, Hamiltone dar viskas tik kūrėsi. Naujai AV parapijai reikėjo sumanaus ir ūkiškai galvojančio talkininko, todėl kun. dr. J. Tadarauskas pakvietė jį į parapijos komitetą, kuriame jis 7 metus dirbdamas parodė daug sumanumo. Nuo pat vaikystės turėdamas norą būti artistu, jis įsijungė į rež. E. Dauguvietytės-Kudabienės įsteigtą teatrinę grupę, dabar vad. "Aukuru", kuriam jis ir šiandien tebepriklauo. Pastaruoju metu jis pasiėmė ir administratoriaus pareigas. "Aukuro" pastatymuose jis yra sukūręs nepamirštamų vaidmenų, kaip "Atžalyne" — Žiogo, "Gulbės giesmėj" — Žygimanto maršalkos, "Mindaugo mirty" — Aldžiaus. Iškilus minčiai pasistatyti Hamiltone lietuviams savo namus, K. Mikšys lėšomis ir energija prie to entuziastingai prisidėjo ir 4 metus dirbo Lietuvių Namų bendrovės valdyboje. Jam brangus kiekvienas lietuvių sambūris, jei patriotinis. Jam tik ranka yra kairioji ir dešinioji, bet ne lietuvių visuomenė. Jis įsijungė į SLA, tapo labai aktyviu nariu Liet. Karių Veteranų Sąjungos skyriuje, o didžiausią įnašą jis atiduoda Bendruomenei. Į Bendruomenės valdybas žmonės ateina, padirbėja metus ar dvejus ir išeina užsitarnavę sau lietuvio veikėjo vardą. Paskui jų niekur ir nebematai. K. Mikšys pirmą kartą kandidatavo į KLB Hamiltono apylinkės valdybą 1955 m., buvo išrinktas ir po to su Bendruomene daugiau nebesiskyrė. Šiandien jau praėjo 16 metų, ir mes jį tebeturime Bendruomenės v-boje. 1964 m., būdamas v-bos pirmininku, surengė X Kanados Liet. Dieną Hamiltone.

Be jo neapsieina

K. Mikšys yra lietuvių spaudos bei knygos mylėtojas. Turi surinkęs savo apie 500 lietuviškų knygų biblioteką. Specialistas suorganizuoti gerą loteriją. Tai išmoko per ilgą patirtį. Sunku ką nors rasti, kad kas per linksmavakarį visam laikui prisirištų prie loterijos, bet Kazimieras Mikšys tai gali. Kur dėti po vaidinimo sodo vartelius, žydinčią obelį ir šulinio svirtį, kai didieji "bungalovai" jų nepriima? Reikia vežti vėl pas Kazimierą — ten visada dar galima palikti. Kas pasirūpins švenčių, laidotuvių vainikais, vėliavomis? Kas parūpins minėjimams gėles, tautinių raštų užtiesalus ir kas išrikiuos eisėną? Kas pabrukęs vėliavą po pažastim skuba į laidotuvių namus apdengti ten tautine vėliava mirusio veiklaus lietuvio karstą? Kas sugraudens, pasakydamas paskutinį su mirusiu atsisveikinimo žodį? — Kazimieras... Tai daro netituluotas, nediplomuotas, paprastas žmogus, bet nepaprastas lietuvis. Jis negali pamiršti ir dažnai visiems primena garbingojo vysk. K. Paltaroko pasakymą, kai bolševikų okupacijos metais dalis lietuvių reptrijavo į Vokietiją: "Tegu važiuoja. Jie ten Lietuvai galės daugiau padėti, kaip čia būdami..." Ta mintis ir verčia jį veikti, nes mes čia galime, o jie ten negali.

Tokiomis progomis visada yra bandoma sukaktuvininkus perdėtai girti. Kaip gera rašančiam, kad jam tenka tik atpasakoti tai, ką daugelis gerai žino. Čia tik norisi pristatyti labai matytą veidą ir atnaujinti seną pažintį. Atsukime tad šviesas vienam vakarui į žmogų, nuo kurių jis visada traukiasi, galbūt todėl, kad jis pats šviečia savo asmeniu ir savo jau balta galva.

Kazio Mikšio pagerbtuvės rengiamos Hamiltono "Hillcrest" viešbutyje lapkričio 13, šeštadienį. Tikimasi, kad tai bus prasminga visuomenės darbininko šventė, iškelianti visuomeninio darbo reikšmę.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.	depozitus	5%
antradieniais	10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas	6%
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.	už vienų metų terminuotus	
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.	indėlius	6½ %
penktadieniais	10 — 7 v.vak.	ir virš $10.0000 – 3 metams	7%
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.	Duodame:	
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais		asmenines paskolas iš	10%
šeštadieniais "Talka" uždaryta.		nekiln. turto paskolas iš	8½ %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2.800.000.

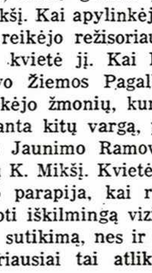

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV Valstybės

JAV LB TARYBOS PREZIDIUMO POSĖDŽIUOSE su LB centro valdybos pirm. Vytautu Volertu spalio 16 ir 17 dienomis Čikagoje buvo aptarti įvairūs LB darbai ir reikalai. Posėdžiuose dalyvavo JAV LB tarybos pirm. Vyt. Kamantas, sekr. V. Kleiza, vicepirmininkai dr. E. Lenkauskas ir dr. A. Razma, PLB valdybas pirm. Stasys Barzdukas.

LIETUVOS VYČIŲ priimta rezoliucija Simui Kudirkai išlaisvinti buvo pasiųsta prez. R. Niksonui, valstybės departamentui, JAV kongresui, Jungtinėms Tautoms bei kitoms institucijoms. Rezoliucija prašo protestuoti prieš S. Kudirkos nuteisimą, pažeidžiantį žmogaus teises, reikalauti, kad jam su šeima būtų leista atvykti į JAV. Rezoliucijos tekstą rugsėjo 20 d. paskelbė JAV kongreso leidinys "Congressional Record" Atrodo, tai buvo padaryta rezoliucijai pritarusio atstovo P. W. Rodino pastangomis. Senatorius C. P. Case dėl šios rezoliucijos kreipėsi net į JAV valstybės departamentą. Vyčių pirm. dr. J. Stukas gavo Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos atsakymą, teigianti, jog rezoliucija buvo parodyta JT generaliniam sekretoriui U Thant. S. Kudirkos klausimas bus svarstomas ryšium su dviem Jungtinių Tautų ekonominės ir socialinės tarybos priimtom rezoliucijom, kuriose yra paliestas žmogaus teisių pažeidimas visuose kraštuose, ypač kolonijiniuose.

ČIKAGOJE VYKSTA sparti ruoša IV tautinių šokių šventei. Čikagos apygardos lituanistinių mokyklų vaikų tautinių šokių grupių koordinatorium yra pakviestas korporacijos "Neolituania" pirmininkas ir jos tautinių šokių vieneto vadovas Algis Modestas. Tautiniams šokiams gros Zigmo Lapino vadovaujamo "Gintaro" ansamblio lietuviškų instrumentų orkestras iš Montrealio. Šventėje dalyvausianti Toronto "Birbynė", vadovaujama D. Skrinskaitės-Viskontienės, kaikuriuos tautinius šokius palydės dainomis.

BOSTONO ATEITININKAI specialia akademija prisiminė pernai mirusį a.a. prel. M. Krupavičių. Invokaciją sukalbėjus mons. dr. V. Balčiūnui, sol. Stasė Daugelienė pagiedojo tris giesmes — J. Naujalio "Maldą", B. Budriūno "Sveika, Marija" ir Č. Sasnausko "Skubink prie kryžiaus", pianinu palydima V. Vasyliūno, smuiku (paskutinę giesmę) — I. Vasyliūno. Abu Vasyliūnai atliko J. Gruodžio sonatą smuikui ir fortepijonui. Velionies prel. M. Krupavičiaus gyvenimą ir jo darbus Lietuvai nušvietė St. Lušys. Akademijos užbaigai buvo parodytas Algimanto Kezio, SJ, filmo fragmentas iš a.a. prel. M. Krupavičiaus gyvenimo.

Urugvajus

MONTEVIDEO DIENRAŠTIS "La Manana" paskelbė K. Čibiro (C. Verax) laišką apie kun. A. Šeškevičiaus nuteisimą sovietų okup. Lietuvoje. Laiško autorius pabrėžia, kad jo vienintelis "nusikaltimas" buvo vaikų supažindinimas su katekizmu. Ši bausmė liudija Sovietų Sąjungos konstitucijos nesilaikymą praktiniame gyvenime, nes konstitucija garantuoja religijos laisvę.

LIETUVIŲ CHORAS "AIDAS" Montevideo mieste paminėjo 20 metų veiklos sukaktį. Jo steigėjais buvo a.a. kun. V. Mikalauskas, SJ, kun. J. Bružikas, SJ, ir A. Gabaliauskienė, pirmoji choro vadovė. Dabartinis ilgametis "Aido" vadovas yra V. Dorelis, akompaniatorė — Teresė de Modzelewski.

Brazilija

BRAZILIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ Kunigų Sąjunga nutarė paruošti ir išleisti portugalų kalba leidinį apie Katalikų Bendrijos būklę sovietų okup. Lietuvoje. Leidinys supažindins brazilus su kun. A. Šeškevičiaus gynimosi kalba teisme, pabrėš religijos varžymus, kompartijos draudimą mokyti vaikus katekizmo ne tik mokyklose, bet ir bažnyčiose.

RIO DE JANEIRO LIETUVIŲ dvasiniais reikalais ilgus metus rūpinosi kun. Juozapas Janilionis, gimęs Lietuvoje 1892 m., kunigu įšventintas 1915 m. Prieš keletą metų atšventęs auksinį kunigystės jubilėjų ir dabar ruošdamasis sutikti amžiaus aštuoniasdešimtmetį, kun. J. Janilionis išėjo į pensiją. Jo pareigas perima prel. Pijus Ragažinskas, gyvenąs Sao Paulo mieste ir savo parapiją perleidęs Tėvams saleziečiams. Iš Sao Paulo jis kelis kartus į mėnesį lankysis Rio de Janeiro mieste ir čia aptarnaus lietuvius.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS Buenos Aires atšventė 45 metų veiklos sukaktį, kuri buvo pradėta kun. J. Petraičio atlaikytomis Mišiomis už mirusius narius Villa Lugano Santo Cristo bažnyčioje. Pamokslą pasakė tuo metu Argentinoje viešėjęs lietuvių Tėvų pranciškonų provincijolas Jurgis Gailiušis, OFM. Minėjimas su pietumis buvo surengtas ALC Dr. J. Basanavičiaus rūmų salėje. Scenoje išsirikiavus dviem ALC tautinių šokių ansambliam su Lietuvos ir Argentinos vėliavomis, įvadinį žodį tarė minėjimo programos vadovas inž. J. Gaidimauskas. Ansambliečiai sugiedojo Argentinos ir Lietuvos himnus, pianinu palydėti N. Zavickaitės. Minėjimo reikšmę nušvietė ALC sekr. B. Petrauskaitė-Daratėnienė. L. Lemberio vadovaujamam ALC ansambliui pašokus Šiaulių apskrityje kilusį tautinį šokį "Olinderis", Argentinos Lietuvių Centrą sveikino Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas, Susivienijimo Lietuvių Argentinoje vicepirm. T. Aliukas, Berisso "Nemuno" atstovas stud. A. Dulkė, Aušros Vartų parapijos vardu — kun. A. Lubickas, Argentinos Lietuvių Senelių Židinio — V. Grigaitis. Sveikintojų eiles papildė Šv. Cecilijos choro atstovas K. Misiūnas, birutiečių — J. Macaitytė, "Ateities" ansamblio pirm. A. Varela, "Rambyno" ir "Atžalyno" ansamblių vadovas H. Levanavičius, "Laiko" red. O. L. Kairelienė ir "A. L. Balso" red. K. Norkus. Koncertinę programos dalį atliko abu ALC tautinių šokių ansambliai. Mažųjų ansambliui vadovauja Nelida Zavickaitė, vyresniųjų — Liudas Lemberis. Su dviem ispaniškom dainom, pats sau pritardamas gitara, pasirodė 9 metų amžiaus sol. Guillermo Misiūnas, ALC pirm. Vytauto Misiūno sūnus, ateityje žadėjęs padainuoti lietuviškų dainų.

Australija

IŠ ATOSTOGINĖS KELIONĖS aplink pasaulį pilnas įspūdžių grįžo "Tėviškės Aidų" vyr. red. kun. Pranas Vaseris, Melburno lietuvių parapijos klebonas.

FINANSINIŲ METŲ UŽBAIGOS proga posėdį turėjo Adelaidės Šv. Kazimiero lietuvių parapijos nariai, kuriuos visus jungia Šv. Kazimiero Lietuvių Draugija. Šioj klebono kun. A. Kazlausko, MIC, vadovaujamoj parapijoj per pastaruosius metus buvo sutuoktos 8 poros, pakrikštyta 12 kūdikių ir palaidoti 8 lietuviai. Draugijos ižd. P. Gasiūno pranešimu, parapija turėjo $12.986 pajamų ir $11.033 išlaidų. Pranešimą apie Šv. Kazimiero savaitgalio mokyklą padarė jos vedėjas kun. A. Spurgis, MIC. Tėvų komiteto pastangų dėka mokykla esanti gražiai sutvarkyta, aprūpinta naujomis mokslo priemonėmis ir naujais suolais. Jaučiamas ryškus tėvų ir mokytojų idealizmas. Pastarieji dirba be jokio atlyginimo. Mons. P. Jatulio vardo bibliotekos vedėjas K. Gerulaitis džiaugėsi, kad biblioteka jau turi 1.240 knygų, ir ragino jaunimą jai skirti didesnį dėmesį. Šv. Kazimiero Lietuvių Katalikų Draugijos tarybon slaptu balsavimu išrinkti: A. Karpys, V. Baltutis, V. Vosylius, J. Miliauskas, A. Krivickas, A. Kubilius, V. Opulskis ir A. Janilionis.

Prancūzija

TARPTAUTINIAME VETERINARIJOS gydytojų simpoziume Rivieroje, Juan les Pin kurorte, dalyvavo keturi lietuviai veterinarijos gydytojai iš JAV — V. Bagdonas, R. Giniotis, P. Jaras ir P. Švarcas, Prancūzijon atvykę su savo žmonomis.

LATVIJOS DIPLOMATŲ suvažiavime Paryžiuje diplomatinės tarnybos vadovu buvo išrinktas Latvijos atstovas JAV dr. Anatols Dinbers. Pasitarimuose dalyvavo: ministeriai Roberts Liepinš iš Bonnos, Janis Tepfers iš Stockholmo, atstovybių reikalų vedėjai Karlis Berends iš Paryžiaus, Teodors Ozolinš iš Londono, generaliniai konsulai Bruno Pavasars iš Hagos ir Arnolds Skrebers iš Ženevos.

Britanija

LONDONO TAUTINIŲ ŠOKIŲ grupė "Grandis" po ilgesnės pertraukos vėl pradėjo repeticijas ir ruošą pasirodymams. Britanijos LB krašto valdyba "Grandies" vadove pakvietė J. Baublienę.

GRIŽDAMAS IŠ ATOSTOGŲ Europoje, Londone lankėsi IV tautinių šokių šventės rengėjų komiteto pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas su šeima. Jis turėjo pasitarimus su Britanijos LB krašto valdyba dėl jaunimo atstovavimo šiam kraštui minėtoje šventėje. Nutarta iš Britanijos nesiųsti vienos kurios grupės, bet sudaryti rinktinę grupę iš įvairiose kolonijose gyvenančių geriausių šokėjų. Kelionės lėšomis žadėjo rūpintis Britanijos LB krašto valdyba. Gastrolių į Britaniją ir kitus Europos kraštus norima pakviesti iš Čikagos tautinių šokių "Grandies" grupę, jeigu bus susilaukta kitų kraštų pritarimo.

KASTULĖ NOREIKAITĖ, Lietuvos pasiuntinybės buvusi ilgametė šeimininkė, buvo rasta be sąmonės ir nuvežta Londono Bethnal ligoninėn, kur jau pradeda atsigauti.

KOMPOZ. DARIUS LAPINSKAS su žmona daugiau kaip savaitę laiko viešėjo Londone. Čikagietį kompozitorių ir režisorių labiausiai domino britų avangardinis teatras. Jiedu taip pat lankėsi ir V. Vokietijoje, kur Ludwigsburgo Bauer firmoje įrašė lietuviškų dainų ir pasakų plokštelę vaikams. Ją numato išleisti dar šiais metais.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Aitvarėlis

V. ŠMAIŽIENĖ

Aitvariukas! Aitvarėlis
Į padanges pasikėlęs,
Nardo, kraipo uodegytę,
Kad tik vėjas nepavytų.

Jo ausytės tabaluoja,
Į šalis tik maskatuoja,
Rūpi kilti. Gal pasukus,
Kad nuo vėjo to pasprukus?

Jo akytės, kad ir žvairos,
Į visas šalis tik dairos.
Žvilgt augštyn — ten debesėliai,
Minkštučiukai, baltutėliai.

Žvilgt žemyn — lyg vabaliukai,
Ten mergytės ir berniukai,
Džiaugias, žiūri išsižioję,
Kaip jų aitvaras lakioja.

Juokas ima aitvarėlį,
Dar augščiau jis pasikėlė.
— Ei, vaikai, pas jus negrįšiu,
Kol tą debesį pavysiu!

Staiga vėjas pūst nustojo —
Aitvariukas svirduliuoja —
Tartum apmirė širdis
Ir — užmerkė jis akis...

Ir į žemę juodą, kietą
Neria jis, kaip ta raketa.
Šonkauliukai sutrupėjo...
Ar pasveiks lig kito vėjo?...

Ruduo sode

BIRUTĖ VYTIENĖ

Vasarėlė ką augino,
rudenėlis prinokino.

Šypsos sode obuoliai,
padažyti raudonai.

Prašom skinti nuo šakų,
paragauti, kaip skanu!

Senelis ir bitės

Kai senelis sode
bites kopinėja,
ant jo rankų bitės
ramios vaikštinėja.

Nekanda senelio,
jos visos galvoja,
kad senelio rankos
biteles globoja.

Joms namelius stato,
net korius paruošia,
o linksmos bitutės
neša medų košia

ir į korį pila,
vašku tuoj užlieja,
visos dirba, dūzgia
savo avilėly.

Jos mūsų seneliui
medumi užmoka
už korius, namelį,
net už lauko plotą.

Mokykla, ruduo, Padėkos šventė

Rašo Toronto Maironio šeštad. mokyklos 8b skyr. mokiniai

Jau prasidėjo mokyklos laikas. Mes turim atsikelti anksti ir važiuoti į naują mokyklą. Sena mokykla buvo arčiau, bet netokia gera. Šita nauja mokykla turi labai daug kambarių. Mes ten turim būti devintą valandą ryto ir išeinam pusę pirmos. Toje mokykloje yra įvairių mokytojų įvairiems mokslams. Mokykloje nėra labai sunku, bet kartais turim daug namų darbų.

Alfredas Stulginskis

Rudenį prasidėjo mokykla. Aš kartais tingiu atsikelti kiekvieną rytą. Rudenį visi žaidžia futbolą ir kartais nereikia eiti į mokyklą, nes einam žiūrėti futbolo rungtynių. Padėkos šventei mano tėvai nuperka didelį kalakutą ir mes turim didelę vakarienę. Po to greitai ateina žiema ir pradeda snigti. Tada oras bus labai šaltas.

Ernestas Miliauskas

Kai ruduo prasideda, futbolo rungtynės taip pat prasideda. Visi eina pirkti sezono bilietų, kad galėtų matyti Toronto komandą žaidžiant. Torontas pateko pirmon vieton ir prieš Montrealį žais finalines rungtynes.

Arūnas Kalinauskas

Jau atėjo ruduo ir visi pradeda grėbti lapus ir deginti. Visi vaikai žaidžia lapuose. Žiūrime futbolo rungtynes. Ir ledo ritulys tuoj prasidės. Mes einam į parką su mama ir broliuku, renkame lapus ir gėlytes, žaidžiam su sviediniu. Taip smagu rudenį ir mokykloje, ir namuose!

Algis Rimkus

Ruduo yra geriausias mano metų laikas. Mokykla jau prasidėjo ir darosi šalčiau. Turiu daug ką veikti. Aš pradedu daugiau mokytis ir pradedu futbolą žaisti, kuris yra mano antras mėgstamiausias sportas. Savaitgaliais mūsų šeima važiuoja į mano dėdės ūkį. Aš tenai su broliu einu žuvauti ir medžioti. Gamta labai gražiai atrodo. Lapai, medžiai visokių spalvų. Man atrodo, kad žiema jau ateina.

Tomas Senkevičius

Vėl atėjo rudens metas. Pasidarė tamsiau ir daug šalčiau. Kaikurie gyvulėliai skuba atrasti riešutų ir kito maisto šaltai žiemai. Mes irgi taip darom. Skubam į namus ir tvarkom juos, izoliuojam. Bet žiema taip greit dar neateis. Visi lapai ant medžių keičia spalvas ir krinta nuo medžių. Mokykla prasidėjo, ir visi vaikai sunkiai dirba, stengiasi gauti gerus laipsnius. Ruduo yra turbūt mano geriausias metų laikas todėl, kad nėra nei labai šilta, nei šalta. Kai yra toks puikus oras, aš galiu sueiti su savo draugais ir pažaisti. Rudens metu dienos eina tamsyn daug anksčiau, todėl aš turiu būti namie daug anksčiau.

Viktoras Razgaitis

Jau dienos sutrumpėjo,
Mokykla prasidėjo.
Tik sustok,
Pagalvok —
Ruduo jau atėjo.

Paukščiai skrenda į kitus
kraštus,
Lapai krinta jau pas mus.
Voverytės ieško riešutų,
O meškiukai dideliu urvų.

Almis Ledas

Jau ruduo atėjo, bet dar gana
šilta,
O lapeliai pasikeičia į kitas
spalvas.
Net voverytė atradusi gilę,
Neša, kur labai gilu.

Kaip matote, vasara eina kitur,
Bet vaikai nematydami bėga
paskui.
Šie metai bus taip, kaip visada,
Tik matysim spalvotą pasaulį
tada.

Rasa Abromaitytė

Tai mirties laikas, tylos laikas.
Lapai krinta, paukščiai jau
išskrido.
Žmogus tik eina, nes darbas jau
baigtas.
Laikas galvoti ir prisiminti...
Ar užteks malkų
Ir maisto gyvuliams?
Ar galėsiu išlaikyti šeimą?
Tik Dievas tą žino.
Staiga jis pabunda.
Jau pirmos snaigės krinta...
Reik sugrįžti, kur šilta ir saugu,
Nes jau ruduo užmigo.

Rožytė Bailytė

Ruduo yra laikas, kai lapai krinta žemyn. Tai laikas, kai mokykla prasideda ir nauji draugai atsiranda. Visi žmonės eina į daržą ir skina vaisius. Tai laikas, kai visi paukščiai skrenda į šiltus kraštus. Kokie jie gražūs! Visi laukiniai gyvuliai ruošiasi žiemai. Žmonės ruošiasi pirkti šiltus drabužius. Man šitas metų laikas yra gražiausias.

Algis Simanavičius

Jau vasara pasibaigė, ir ruduo pradeda savo jaunystę. Lapai pradeda savo spalvas rinkti, ir pamažu visas pasaulis pradeda keistis. Jau nebėra vasaros šilto oro. Šalti vėjai gąsdina mus. Žvėrys pradeda ieškoti maisto žiemai. Šiaurėj visokių gražių dalykų atsiranda. Gaila, kad tas grožis turės greitai pasibaigti.

Dana Jokubaitytė

Ruduo jau čia, ir pradeda oras atšalti. Lapai ant medžių pradeda darytis spalvoti ir kristi. Voverys ir kiti maži gyvulėliai ruošiasi žiemai. Paukščiai, kurie nepakenčia mūsų žiemos šalčių, skrenda į pietus. Vaikams yra labai smagu žaisti su lapais ir matyti, kaip lapų spalvos keičiasi. Ūkyje yra dar gražiau, negu mieste, nes ten galima kaip reikiant matyti rudenį ateinant. Mes mieste nematom, kaip didesni gyvuliai ruošiasi žiemai ir kaip ūkyje vyrai dirba, kad būtų maisto valgyti per žiemą.

Irena Poškutė

Ruduo yra laikas, kai visi žmonės turi daug dirbti. Paukščiai skrenda į pietus, o gyvuliai ieško riešutų ir uogų žiemai. Dienos darosi neilgos, ir vaikai turi eiti į mokyklą. Tėvai dirba, o mes turim rūpintis ir galvoti apie gyvenimą.

Audra Kvedaraitė

Kai grįžom į mokyklą, visi pradėjom dirbti išsiėmę knygas. Mes turime daug mokytojų mūsų mokykloje.

Vitas Baltakys

Rudenį daug dalykų atsitinka. Lapai ir medžiai apsidengia įvairiom spalvom. Gyvuliai žiūri kur maistą gauti. Žmonės apsivelka šiltus apsiaustus. Man nelabai patinka ruduo, nes darosi šalta.

Andrius Bražukas

Pagaliau atėjo Padėkos šventė. Aš jos labai laukiau, nes tai yra beveik vienintelis laikas, kai aš galiu eiti medžioti. Mes tada nuvažiuojame į mano dėdės ūkį, kur žuvavimas ir medžiojimas geras. Aš ten sumaniau praleisti tris dienas miške, išmėginti savo palapinę. Miškas buvo gražus ir ramus. Pasistačiau palapinę ir sumaniau eiti žuvauti. Nuėjęs pagavau daug ešeriukų. Parsinešęs į ūkį, aš du suvalgiau, o kitus sušaldžiau kitam kartui. Pavakary aš ėjau medžioti. Pasiėmęs šautuvą, ėjau jieškoti kurapkų. Nesuradau, bet nušoviau varną. Kaikas mano, kad varnos nėra valgomos, bet jos labai man skanios. Aš vakarienei ją suvalgiau. Kitą rytą buvo Padėkos šventė ir visą dieną buvau išalkęs. Medžiojau visą dieną, bet nieko nenušoviau. Norėjau grįžti, bet pamačiau didelį laukinį kalakutą. Aš nušoviau jį ir labai linksmas grįžau į ūkį. Mes per vakarienę visi skaniai suvalgėm tą kalakutą. Tai buvo mano geriausia šventė.

Gailius Senkevičius

Padėkos dieną mes neimam į mokyklą. Tą dieną einam anksti rytą į bažnyčią melstis, kad būtų ta diena graži. Po to einam namo ir valgom kalakutą. Per tą šventę ruduo jau ateina, ir lapai būna nudažyti raudonai ir geltonai. Mieste tylu. Visi namuose linksmai valgo ir kalbasi.

Gražina Jurcevičiūtė

Mes važiuojam į Haliburton praleisti Padėkos šventės. Ten buvo ir kita šeima. Mes valgėm kumpį, prikimštą kalakutą, silkes ir daug kitų dalykų. Šiaurėje medžiai labai gražiai atrodo. Lapai keičia spalvas: raudona, oranžinė, geltona tada pakeičia žalią medžių spalvą. Kartais man atrodo, kad tie medžiai dega. Oras truputį šaltesnis, tai reikia šilčiau apsirengti.

Neris Šlenytė

Mano vasaros atostogos

Šią vasarą mes buvom išvažiavę į Cape Cod prie jūros. Ten nuomojom vasarnamį vienai savaitei. Cape Cod yra prie Atlanto jūros. Mūsų vasarnamis buvo visai arti prie jūros. Oras buvo labai gražus ir saulėtas. Vieną dieną kilo didelė audra — bangos buvo didžiulės. Kai lietus pylė, mes važiavom į Provincetown — labai seną miestą, kur ateiviai atvažiavo iš Europos labai seniai. Miestas turi labai daug meno ir senų pastatų. Prie miesto yra labai dideli smėlio kalnai, kur žmonės bando užlipti. Kelionė namo mums užtruko 11½ valandų.

Andrius Valevičius, Hamiltonas

* * *

Mano pusseserė atskrido iš Vokietijos šešiom savaitėm. Mes parodėm jai visą Hamiltoną ir Torontą. Jai labai patiko. Paskui mes su mama ir tėveliu nuskridom lėktuvu į Banff, Albertoj, kur tėvelis turėjo konferenciją. Ten labai graži vieta su dideliais kalnais ir gražiomis upėmis.

Dalia Kronaitė, Hamiltonas

* * *

Mūsų kelionė į Kvebeką nebuvo labai įdomi, nes žinojom kiekvieną kelią ir kalną. Ten važiuojam į kaimą kiekvienais metais. Mes sustojom valgykloj pavalgyti pietų. Pavalgę aplankėm indėnų krautuvę. Kaime kvepėjo eglių spygliai ir nupjautas šienas. Pasisveikinome ir gavome rūgštaus pieno. Mes kaime karves melžėm, vištas lesinom, su šunim dūkom — buvo smagu. Pabuvę dvi dienas, grįžom namo.

Rūta Šiūlytė, Hamiltonas

* * *

Pagaliau pasibaigė paskutinė mokslo diena. Tuos tris blokus nuo mokyklos iki namų parbėgau turbūt per 10 sekundžių. Ne tik kad perėjau į septintą skyrių, bet prieš akis du mėnesiai atostogų! Svarbiausia, tėveliai pažadėjo mane laisti dviem savaitėm į ateitininkų stovyklą. O aš nors dar nesu stovykloj buvusi, bet girdėjau iš draugių, kad ten būna linksma. Ir iš tikro tos dvi savaitės stovykloje prabėgo kaip gražus sapnas. Išmokau ten daug gražių dainelių ir žaidimų. Po stovyklos nė nepajutau kaip pasibaigė atostogos. Štai aš vėl mokykloje ir laukiu sekančių vasaros atostogų.

Vida Dovidaitytė, Torontas

Lapų šokis

Jau ruduo atėjo
Su dėže dažų:
Dažo atsidėjęs —
Bus miške gražu.

Beržą — auksu,
Klevą — raudonai,
Gluosnį — sidabru,
Ąžuolą — rudai.

Baigęs šaukia garsiai:
Ei, papūsk šiaury,
Šokit lapai valsą
Vėjo sūkury.

Baravykai

Man grybauti tai pavyko —
Suradau aš baravyką —
Tokį didelį ir gražų,
Šalia jo — dar vieną mažą.

Tarp švelnučių samanėlių
Kepures rudas iškėlę
Šypsos jie abu linksmi,
Gera jiems gyvent čionai.

Gal išraut? Bet man jų gaila —
Su paparčiais tegu žaidžia.
Miškas jais pasigėrės
Musmirėlės pavydės.

A. Abromaitienė

Detroito tautinių šokių grupė "Šilainė" šoka "Kepurėlę" Toronto lietuvių visuomenei KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo skyriaus 15-kos metų sukakties proga

Nuotr. M. Pranevičiaus

NAUJASIS KANADOS LIETUVIŲ SEIMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

realyje 10%. Kaikuriose vietovėse jau neveikia mokyklos (St. Catharines, Welland, Windsor). Išskyrus Hamiltono apyl. pirm. K. Mileri, niekas nepaminėjo demografinio tautiečių judėjimo. Hamiltone pr. metais mirė 14, gimė 20, susituokė 6 poros, kurių 3 mišrios tautiniu požiūriu. Jeigu tokia santykių proporcija ir kitur, tai 50% lietuvių jaunuolių kuria mišrias šeimas. Kaip naujas veiklos aspektas, minėtina studentų veikla Hamiltone, Windsore, Londone (60 studentų) ir Toronte. Ten jie bando išeiti į tarptautinę plotmę. Iš pranešimų taipgi aiškėja, kad Vytauto Didžiojo Klubas Montreally sunkiai verčiasi, o Toronto Lietuvių Namai, kaip draugija su 550 narių, užsimojo įsikurti naujose patalpose. Vienas geriausiai pavykusių renginių buvo Lietuvių Diena St. Catharines ir karavanas Toronte. Pastarojo programoje per ištisą savaitę dalyvavo per 300 jaunimo.

Kruopšti revizija

Revizijos komisijos pirm. E. Daniliūnas perskaitė laba i kruopštų, išsamų revizijos aktą, apimantį krašto valdybos iždą, jaunimo sekciją, "Lithuanians in Canada" leidinio komisiją ir tautos Fondą. Viskas rasta pilnoj tvarkoj. Per šešerius metus, revizavęs Bendruomenės ir Tautos Fondo atstovybės iždą, E. Daniliūnas su kitais komisijos nariais radęs visą eilę formalinių netikslumų, bet niekad nėra buvę blogos valios. Iš jo pranešimo aiškėjo, kad leidinoi "Lithuanians in Canada" liko 600 egz. Buvo atspausdinta 2540 egz. Pelno gauta $1546. Taigi, leidinys buvo gana plačiai paskleistas.

Kultūros klausimai

Diskusijose dėl kultūrinės komisijos pranešimo pabrėžta, kad šiuo metu labai svarbu sudaryti stiprią kultūros komisiją, nes laukia dideli darbai ryšium su naująja vyriausybės politika etninių grupių srityje. Reikės bendradarbiauti su kitom tautybėm, paruošti vyriausybei priimtinus projektus, palaikyti ryšius su Otavos vyriausybe, pasiruošti etninių grupių kongresui Toronte ir t. t. Pageidauta remti lėšomis Thunder Bay lietuvių projektą — lietuvių skyriaus įrengimą tautybių parke.

Mokykliniai rūpesčiai

Po pietų pertraukos buvo tęsiamos diskusijos dėl pranešimų. Bene didžiausio dėmesio susilaukė KLB švietimo komisijos pranešimas ir šeštadieninių mokyklų problema — jose mažėjantis mokinių skaičius. Diskusijose išryškėjo, kad vaikų sumažėjimas yra jaučiamas ir kanadiškose mokyklose, kur staiga jau net pastebimas mokytojų perteklius. Lietuviškų šeimų statistikos Kanadoje neturime, tad išvadas nelengva padaryti. Dr. A. Paceviičius priminė Vilniaus universiteto sudarytas sąlygas studijoms Vilniuje, tačiau jos yra nepriimtinos dėl reikalaujamos išeivių lietuvių komunistų rekomendacijos ir kitų motyvų. KLB narys ir PLB švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas pabrėžė, kad ir didžiausi šios idėjos šalininkai buvo priversti atsisakyti siūlomos paslaugos. PLB valdyba ypač yra susirūpinusi žurnalistų paruošimu, kad ateityje nepritrūktų laikraščiams lietuvių kalbą mokančių redaktorių. PLB valdybą jau yra paprašiusi JAV Lietuvių Fondą skirti specialias stipendijas jaunuoliams, norintiems studijuoti lietuvių kalbą. KLB švietimo komisijos pirm. L. Tamošauskas pritarė daugelio nuomonei, kad nevisos jaunosios šeimos siunčia vaikus į lietuviškas mokyklas. Tose mokyklose, kur tėvai turi padengti mokymosi išlaidas, mokyklos susilaukia didesnio dėmesio, nes yra jaučiamas tėvų isipareigojimas. Mažesnėse kolonijose mokyklų niekas neremia, mokytojai dažniausiai negauna atlyginimo. Tokiais atvejais ir tėvų įsipareigojimas yra mažesnis.

Nesėkmingas bandymas

KLB Salpos Fondo pirm. A. Kuolienė pranešimą papildė "T. Ž." puslapiuose matytu BALFo priekaištu, kad Kanados lietuviai neremia šios organizacijos. Po pasitarimo su BALFo atstovu A. Dzirvonu buvo išsiuntinėta 2.500 laiškų su aukų vokeliais, bet gauta palyginti nedidelė suma. Įdėtas darbas neapsimokėjo. A. Rinkūnas konstatavo, kad ir jam Amerikoje dažnai tenka girdėti panašių priekaištų. Kanados lietuviai t u r ė t ų pasinaudoti BALFo paslaugomis ir šelpti tautiečius Lietuvoje bei Sibire. Jis siūlė KLB naujai valdybai ir Šalpos Fondui jieškoti veiksmingų priemonių. Pirmiausia šį klausimą, atrodo, reikėtų plačiau išryškinti spaudoje.

Be diskusijų buvo priimti pranešimai: KLB jaunimo sekcijos, visuomeninių reikalų komisijos, garbės teismo, Baltiečių Federacijos, Kanados Lietuvių Fondo, Tautos Fondo atstovybės Kanadoje, KLB apylinkių, mandatų ir revizijos komisijų, pasitenkinant keliomis trumpomis pastabomis.

Valdybos rinkimai

Taip buvo prieita prie šio suvažiavimo centrinio punkto — KLB naujos centro valdybos rinkimo. Nominacijų komisijos pirmininkas A. Kuolas pabrėžė, kad nėra lengva sudaryti kandidatų sąrašą, nes pagal naują rinkimų tvarką neužtenka žmonių paskirose vietovėse. Montrealis bandė sudaryti valdybą, bet atsisakė, Hamiltonas taip pat. Todėl nominacijų komisija valdybą siūlo sudrayti Toronte su hamiltoniečių paspirtimi. Kandidatuoti sutiko torontiečiai — J. R. Simanavičius, L. Tamošauskas, J. Čeponkutė, E. Čuplinskas, V. Gruodis, A. Kuolienė, kun. A. Žilinskas, hamiltoniečiai — G. Breichmanas ir J. Pleinys. Šis sąrašas buvo papildytas torontiete L. Gvildiene. Balsuota rankų pakėlimu už visą sąrašą, gavusį 37 balsus. Prieštaraujančių neatsirado. Taigi, valdybos pareigos teko šiam dešimtukui su teise kooptuoti kitus reikiamus narius.

Revizijos komisijon buvo pasiūlyti ir vienbalsiai išrinkti hamiltoniečiai—J. Mikšys, J. Krištolaitis ir K. Mileris. Garbės teismą sutiko sudaryti montrealiečiai — A. Gražys, dr. V. Pavilanis, J. Adomaitis, A. Lapinas ir A. Išganaitis. Už šį sąrašą balsavo 38, prieš — 4. Pastaruosius turbūt paveikė praktinis L. Tamošausko įspėjimas, kad garbės teismą yra geriau sudaryti ne iš vienos kolonijos žmonių. Tokiu atveju išvengiama komplikacijų, kai ten spręsti tokios kolonijos reikalus.

Sąmatos projektas

Kadangi KLB krašto valdybos 1971-72 m. sąmata buvo atspausdinta šapirografu ir iš anksto išdalinta tarybos nariams, susilaukė patvirtinimo be jokių diskusijų. Sąmata numato $2.350 pajamų ir tiek pat išlaidų. Pajamos: solidarumo įnašai iš apylinkių— $1.400, Lietuvių Dienos pelno dalis iš St. Catharines — $700, įvairios kitos pajamos — $250. Išlaidos: paštas, telefonas, raštinės reikmenys — $300, kelionės bei nakvynės — $300, parama Vakarų Kanados delegatų kelionei — $100, skelbimai ir sveikinimai — $150, kultūros komisijai —$300, švietimo komisijai— $200, visuomeninių reikalų komisijai — $400, jaunimo sekcijai — $300, krašto tarybos suvažiavimo išlaidos — $200, solidarumo įnašų 15% PLB — $200.

Jaunimo kongresas

Kanados lietuvių dalyvavimą pasaulio lietuvių jaunimo II kongrese referavo J. Čeponkutė. Atstovais galės būti 18—30 metų amžiaus asmenys, mokantys lietuvių kalbą. Juos reikia išrinkti iki 1972 m. vasario 16 d. Iš bendro 250 atstovų skaičiaus Kanadai tenka 35, o dalyvių skaičius yra neribotas. J. Čeponkutė pasiūlė du rinkimų projektus. Pirmasis projektas numato jaunimo susirinkimus neorganizaciniu pagrindu. Kiekvieną apylinkė išsirinktų jai paskirtą skaičių. Antrasis projektas skirtų tam tikrą atstovų skaičių organizacijoms, o į likusias vietas leistų rinkti paskirus asmenis. Jeigu kuri apylinkė negalėtų užpildyti savo kontingento, jo dalis galėtų būti atiduota kitai. Nemažas diskusijas sukėlė neorganizuoto jaunimo dalyvavimas, kol pagaliau buvo išsiaiškinta, kad tokio jaunimo iš tikrųjų nebus. Jeigu organizacijomis laikysime skautus ir ateitininkus, tai tie kiti "neorganizuotieji" tikriausiai priklausys sporto klubams, ansambliams, tautinių šokių grupėms ar bent jau Kanados Lietuvių Bendruomenei. Visi vienbalsiai pasisakė už antrąjį projektą, atstovavimo reikalus palikdami KLB jaunimo sekcijai.

Lengviausiai buvo išspręstas sekančios Lietuvių Dienos klausimas. Ją rengti pasisiūlė ir krašto tarybos pritarimą gavo Montrealis. A. Rinkūnas priminė, kad 1973 m. dėl PLB seimo galbūt Lietuvių Dienos rengimo reikėtų atsisakyti. Jam nepritarė KLB krašto valdybos buvęs pirm. dr. S. Čepas. PLB seimas ir KLB Lietuvių Diena nesusikerta dėl skirtingos datos. Kanados lietuviai neturėtų atsisakyti savo gražios tradicijos.

Rezoliucijos vyriausybei

Pirmos dvi pasiūlytos rezoliucijos buvo skirtos Kanados premjerui P. E. Trudeau: viena jų lietė sovietų premjero A. Kosygino viešnagę Kanadoje, kita — P. E. Trudeau paskelbtą paramą etninėms grupėms bei jų kultūroms. Nutarta: paruošti sveikinimą broliams ir sesėms sovietų okupuotoje tėvynėje, raginti Kanados lietuvius leisti vaikus į šeštadienines mokyklas, skirti reikiamą dėmesį jaunimo kongresui, remti Vasario 16 gimnaziją ir lietuvių skyriaus įrengimą Tunder Bay tautybių parke. Pareikšta padėka šiuo suvažiavimu veiklą užbaigusiai KLB krašto senajai valdybai, ansambliams, tautinių šokių grupėms. Tėvams pranciškonams už patalpas suvažiavimui, tarybos atstovams už atvykimą ir jaunimui už dalyvavimą. **G. K.**

Dėkoju visiems!

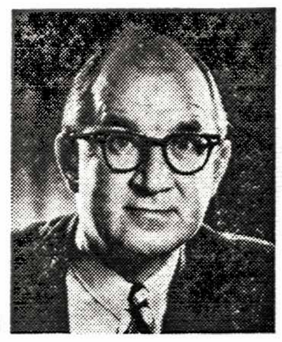

Nuoširdžiai dėkoju visiems balsuotojams, rinkiminio vajaus talkininkams ir visiems savo bičiuliams —

JOHN YAREMKO

Sault Ste. Marie, Ont.

GABI MOKINĖ. Ona Skaržinskaitė, Vytauto ir Aleksandros Skaržinskų vyriausioji duktė, šį rudenį užbaigė 12-tąją gimnazijos klasę puikiais rezultatais. Vietiniame dienraštyje "Sault Star" buvo įdėta jos nuotrauka su aprašymu, iš kurio paaiškėjo, kad ji pirmąja užbaigė 12-tąją klasę savo James Dunn gimnazijoje augščiausiais pažymiais iš visų užbaigusiųjų 12-tąją klasę šiais metais mūsų mieste. Už šį nepaprastą pasižymėjimą Ona gavo 2 pinigines dovanas, 2 trofėjas ir 4 aukso medalius (už prancūzų, ispanų ir lotynų kalbas). Užbaigusi 13-tąją klasę, sekančiais metais Ona ruošiasi studijuoti kalbas Laurentian universitete Sudburyje.

REMIGIJUS SLAVICKAS, šiaurės Ontario Cochrane miesto inžinierius konsultantas, dalyvavo šios srities pareigūnų suvažiavime mūsų mieste ir aplankė Australijoj gyvenančio savo tėvo Silvestro (Rygiškio Jono gimnazijoje pasižymėjęs sportininkas) draugą J. Skardį ir šeimą.

R. Slavickas, užbaigęs technologijos ir inžinierių institutą Australijoj, išgyveno 4 metus Kanadoje, gilindamas studijas Sudburio ir Kingstono universitetuose, kur baigė matematikos-fizikos fakultetą. Gimęs Lietuvoje, R. S. labai gražiai kalba, rašo ir skaito lietuviškai ir net prenumeruoja lietuviškus laikraščius, jų tarpe ir "T. Žiburius". Jo jauna olandų kilmės žmonelė Wilma dar nespėjo lietuviškai pramokti, bet jau gamina lietuviškus cepelinus ir barščius.

ONTARIO PROVINCIJOS rinkimuose mūsų mieste 1000 balsų persvara nelengvai laimėjo konservatorių atstovas John Rhodes, dabartinis mūsų miesto burmistras, turįs nemažai draugų mūsų tautiečių tarpe. Konservatoriai laimėjo ir visas kitas vietas visoje Algoma apygardoje, o kaimyninėje Sudburio apylinkėje visas 3 vietas laimėjo NDP.

PIRMASIS TAUTIETIS, nušovęs briedį šį sezoną, yra Antanas Simkevičius, "Briedžio" sporto klubo pirmininkas ir "Lock City" viešbučio savininkas.

Korespondentas

RYAN & ODETTE

LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VĖSINIMO SISTEMA •

• RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette, Morley D. Hogle — Directors

DOVANOS ARTIMIESIEMS

Pigiau... geriau... greičiau...

Nors prekių kainos nuolat visur kyla, mūsų kainos iki š. m. galo pasilieka tos pačios. Pasinaudokite proga — pasiųskite jau dabar dovanų siuntinuką savo artimiesiems į Lietuvą.

SIUNTINYS 1971 (3)

3¼ jardo puikios vilnonės angliškos medžiagos eilutei, 3 jardai vilnonės angliškos medžiagos apsiaustui, 1½ jardo "crimplene" medžiagos suknelei, vyriškas arba moteriškas nertinis, vyriškos arba moteriškos nailono arba vilnonės kojinės, vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 20 geriausių angliškų cigarečių, 1 dėžutė šokolado.
Siuntinio kaina, įskaitant muitą ir visas persiuntimo išlaidas, yra $100.00.

SIUNTINYS 1971 (4)

Itališkas nailoninis vyriškas arba moteriškas lietpaltis, vilnonė angliška medžiaga eilutei, vilnonė medžiaga suknelei, medžiaga sijonui, 1 vyriški išeiginiai nailono marškiniai, bliuzė, šilkinė gėlėta skarelė, 1 kaklaraištis, 1 dėžė šokolado. Siuntinio kaina su visomis išlaidomis $90.00.
Taip pat galime prijungti prie šių arba kitų siuntinių be jokių papildomų persiuntimo išlaidų daiktus, kurių klientas pageidauja. Štai labai vertingi ir reikalingi dalykai:
Nailoninio kailio viršus apsiaustui $30.00, vilnonės gėlėtos skarelės $5.00, vyriški arba moteriški nertiniai $12.00 arba $18.00, nailono marškiniai $9.00, nailono lietpalčiai $11.00, "crimplene" medžiaga suknelei $9.00, ilgi vilnoniai kakliniai (šalikai) $10.00, moteriškų nailono apatinių rinkinys $7.00, vyriškų šiltų apatinių rinkinys $12.50 ir t. t.

Baltic Stores Ltd., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England Tel. 01 739-8734

L. Radzevičius, 22 Skylark Rd., Toronto 4, Ontario

A. Kusinskis, 167 College Street, Sudbury, Ontario

Linksmai nusiteikę svečiai Sheraton-Blackston viešbutyje, Čikagoje, spalio 16 d. pradedant jaunimo kongreso finansinį vajų. Iš kairės į dešinę: Bronė Nainienė, inž. Kostas Dočkus, Stefa Kiselienė, Jadvyga Dočkienė, Sofija Džiugienė ir Stasys Džiugas

Nuotr. A. Gulbinsko

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

DR. KAZICKO STAIGMENA

Šeštadienį, spalio 16, Sheraton-Blackston viešbutyje įvyko banketas, apie kurį prieš įvykį nieko nerašė mūsų spauda, jo nereklamavo lietuviškos radijo valandėlės ir kiti propagandos kanalai. "TŽ" atstovas per trečią asmenį, dviem dienom iki banketo belikus, buvo pakviestas jame dalyvauti. Tik tada paaiškėjo iki tol negirdėta paslaptis — II pasaulio lietuvių jaunimo kongreso finansų komiteto pirm. dr. J. Kazickas, gyv. Niujorke, savo lėšomis Čikagoje rengia banketą jaunimo kongreso iždui paremti. Į banketą esą pakviesta apie 200 pasiturinčių Čikagos ir apylinkių lietuvių, LB vadovaujantys asmenys, o taip pat ir keli lietuvių spaudos atstovai.

"TŽ" bendradarbis to pavėluoto kvietimo negalėjo priimti dėl įsipareigojimo darbovietėje. Rytojaus dieną po visą Čikagą pasklido žinia, o vėliau ją paskelbė ir dienraštis "Draugas", kad tą vakarą banketo metu jaunimo kongresui surinkta $35,102. Tai vertas didelio dėmesio dr. J. Kazicko nuopelnas, rodąs, kaip lietuviškam reikalui reikia pagauti pasiturinčiųjų širdis, kaip pačiam rodant pavyzdį, galima paveikti kitus. Pats dr. J. Kazickas su žmona banketo metu paaukojo jaunimo kongresui $3,000, neskaitant tų išlaidų, kurias iš savo kišenės turėjo apmokėti viešbučiui už šaunius valgius, gėrimus. Turėdami finansų tvarkytojo poste tokį asmenį, kaip dr. J. Kazickas, II jaunimo kongreso rengėjai, manau nebe taip baidosi ir baisios kongreso išlaidų sąmatos — $150,000.

$18.000 OPERETEI

Jau nekartą šioje skiltyje esu užsiminęs apie artėjančią "Dainavos" ansamblio 25 metų sukaktį, kuri bus atžymėta nauja lietuviška operete "Sidabrinė diena" gruodžio 11 ir 12 d.d. Artėjančios sukakties proga spalio 20 d. į ansamblio globėjų I. ir dr. L. Kriaučeliūnų namus buvo sukviesti ansamblio meno vadovai, garbės bei valdybos nariai, o taip pat ir spaudos bei radijo atstovai, kur naujosios operetės libreto autorius dramaturgas A. Kairys, dirigentas P. Armonas, spektaklių dailininkas J. Daugvila, režisorė Z. Kevalaitytė-Visockienė ir ansamblio v-bos pirm. A. Smilga spaudos bei radijo žmones supažindino su naujos operetės turiniu, muzika, meniniu apipavidalinimu.

Apie pačią operetę bus įdomiau informuoti skaitytojus po premjeros. Bet faktas, kad naujos operetės pastatymas, kuriai, kaip naujam kūriniui, reikalinga orkestracija, simfoninis orkestras, dekoracijos, o taip pat kūrėjams bei daliai atlikėjų honoraras, kainuos apie $18,000. Tuo tarpu Marijos Augšt. Mokyklos salėje išpardavus visus bilietus abiem spektakliam, pajamų numatoma tik apie $10,000. Skaičiai rodo, su kokiomis problemomis tenka susidurti statant kurį didesnį ir naują muzikinį kūrinį. Kad po sunkaus darbo ir pastangų ansamblio vadovų ir visų kolektyvo narių neslėgtų finansinio deficito nuotaika, iš anksto jieškoma rėmėjų, kurie savo aukomis padėtų biudžetą subalansuoti.

"Dainavos" ansamblio vadovų sušauktai spaudos konferencijai pasibaigus ir visiems pasivaišinus ansamblio globėjų pastogėje, visi buvo maloniai nustebinti, kai abu Kriaučeliūnai savo globojamam ansambliui įteikė $1,000 auką. Dr. L. Kriaučeliūnas, įteikdamas tūkstantinę ansambliečiams, pastebėjo, kad jis nebuvo dr. J. Kazicko rengtame bankete jaunimo kongresui paremti ir taip sutaupęs stambesnę auką "Dainavai", kuriai aukos nemažiau reikalingos, kaip jaunimo kongresui.

Dr. L. Kriaučeliūnas su žmona dažnai nemažai aukoja įvairiems lietuviškiems tikslams. Kai pats ką organizuoja, tai nesunku tuos pinigus sutelkti ir iš kitų. Jis yra IV tautinių šokių šventės rengėjų komiteto pirmininkas ir netrukus kreipsis į kitus pasiturinčius lietuvius, prašydamas aukų šokių šventei. Tie, žinoma, neatsisakys, nes pats prašytojas nuolatos rodo realius aukos pavyzdžius. Tik tokiu būdu ir rieda didžiųjų lietuviškų įvykių finansiniai ratai, be kurių meninis vežimas negalėtų pajudėti.

TEATRŲ FESTIVALIS

II teatrų festivalis įvyks lapkričio 25-28 d.d. Jaunimo Centre, Čikagoje. Festivalio informacijos vadovas inž. Br. Nainys "TŽ" korespondentą informavo apie smulkesnę festivalio programą. Festivalyje dalyvaus trys teatrai. Hamiltono "Aukuras", vad. rež. Dauguvietytės-Kudabienės, vaidins J. Jankaus 3 veiksmų dramą "Audronė". Drama nauja, dar rankraštyje, ir niekur nevaidinta. Los Angeles dramos sambūris, vad. rež. D. Mackelienės, suvaidins A. Landsbergio 3 veiksmų melotragikomediją "Paskutinis piknikas". Veikalas taip pat naujas ir niekur nestatytas. LB Čikagos Jaunimo Teatras suvaidins irgi naują K. Ostrausko 3 veiksmų veikalą "Metai". Jį režisuoja M. Smilgaitė, studentė, pačios jauniausios kartos atstovė.

Po spektaklių bus žymenų įteikimo vakaras su šaltais užkandžiais ir ramiu atsigaivinimu. Žymenis gaus geriausias teatras, gražiausi drabužiai ir meniškiausios dekoracijos.

Iš programos matyti, kad šiemetiniam teatrų festivalyje dalyvaus mažiau dramos sambūrių, negu pirmajame. Bet šiemet stebina visai naujas ir labai originalus bei grynai lietuviškas repertuaras. Tikimės, kad tai bus brangi meninė dovana visiems festivalio žiūrovams, o ypač jaunesniajai kartai.

Kiek teko patirti iš teatrų festivalių organizatoriaus bei pirmininko A. Kairio, šis festivalis kainuos apie $11,000, nes dalyviams apmokamos kelionės ir t.t. Bet optimistai ir šį kartą nesibaido didesnių išlaidų, kaip jų nesibaidė ruošdami I teatrų festivalį.

RAŠYTOJAS IR KUNIGAS

Dažnai rašydami apie įvairių menininkų keliones bei pasirodymus, mes kažkaip užmirštam mūsų rašytojus. Kaikurie jų atlieka tikrai gražią misiją, nuo scenos skleisdami kūrybinį žodį išeivijos lietuvių tarpe. Iliustracijai štai rašytojo-humoristo Al. Barono pasirodymai scenoje poros mėnesių laikotarpyje: spalio 16 d. — II jaunimo kongresui paremti vakare Čikagoje, spalio 23 d. — ateitininkų vakare Čikagoje, spalio 31 d. — Kenošoje, Wis., lapkričio 13 d. — Melrose Parke, Ill. (tą dieną turėjo vykti į Niujorką, kur rengiamas jo knygos pristatymas, bet atsisakė), gruodžio 4 d. — Los Angeles, Kalif. Maršrutas akivaizdžiai parodo, kad išeivijos lietuviai savųjų rašytojų laukia ir domisi jų kūryba, ypač humoristine.

Spalio 26 d. "Dainavos" ansamblio repeticijon trumpam buvo užsukęs

(Nukelta į 9-tą psl.)

LONDON, ONTARIO

LONDONIŠKIAI PATENKINTI grįžo iš 17-tosios Liet. Dienos St. Catharines mieste, džiaugiasi nedidelės kolonijos gražiai pavykusiomis pastangomis. Dar kartą po Londone įvykusios 16-tosios įrodyta, kad mažosios kolonijos savo provinciškumu ir miestų geografiniu nesudėtingumu sugeba išvilioti didmiesčių ūkanomis pridengtas liet. kolonijas, be kurių tokio masto šventės būtų vargiai įmanomos. Šioje šventėje, tiesa, užsitęsė kalbos ir meninė programa stokojo sklandumo (galbūt dėl nedėkingos salės ir scenos). Londoniškiai dėlto turi pagrindo prisiminti su pasididžiavimu Miro Chainausko pravestą 16-tosios Dienos meninės programos junginį per dvi valandas gražioje Londono Centennial salėje.

UNITED APPEAL šalpos vajuje bei Ontario prov. vyriausybės atstovų priešrinkiminiame darbe Londono North ir South rinkminėse srityse aktyviai dalyvavo keletas lietuvių. Tai sveikintinas pareigingumo pavyzdys, kurį stebėdami su didesniu pasitikėjimu įvertina nelietuviškos kilmės kaimynai.

MOUNT BRYDGES, ONT., tabako ūkininkas Povilas Genčius gydosi namie po kojos kelio operacijos ligoninėje.

VAKARŲ ONTARIO UNIVERSITETO ukrainiečių ir žydų studentų klubai bendrai surengė priešsovietinę demonstraciją universiteto ribose prie ir viduje salės, Alumni Hall, kurioje spalio 17, sekmadienį, koncertavo Osipovo "Balalaikos". Koncerto dalyviams buvo dalinami situaciją paaiškiną lapeliai. Pirmojo jų atsilankymo metu prieš metus maža demonstracija įvyko prie universiteto vartų, nes dalyviai nebuvo universiteto žmonės ir buvo paprašyti pasišalinti iš universiteto ribų. Nors lietuvių studentų klubas dabar yra aktyvesnis, negu tada, ir šiuokart nematė reikalo pasinaudoti proga bei kartu su kovingaisiais ukrainiečiais ir žydais priminti koncertų dalyviams, kad sovietai nesidrovi dainuoti ir šokti ant kalinamų Lietuvos Kudirkų, Simokaičių, ukrainiečių, žydų ir kitų. Deja, yra mūsų tautiečių, kurie žavisi nieko naujo neduodančiu sovietiniu menu, žavisi Osipovu, Raud. Armijos choru ir kitais, praturtindami juos savo doleriais. Ir tokių netrūksta iš vadovaujančiųjų mums išeivijoje, kurie čia mato Trudeau stiliaus "didžiadvasiškumą".

RYŠIUM SU PREMJERO Kosygino lankymusi Kanadoje ir priešsovietinėmis demonstracijomis Londono CFPL radijo žinių komentatorius H. Bremner savo kasdieninėje programoje "Comentary" aštrokai palietė mažumas. "Commentary" programoje kviečiama atsiliepti, bet tai nėra "Open line" tipo pasikalbėjimams skirta programa. Į tai atsiliepė žydų kilmės pirmųjų metų vak. Ontario universiteto studentas, kuris net gavo retomis progomis skiriamą atitinkamą laiką toje pačioje programoje savo argumentams sekančioje spalio 20 dienos programoje. Jis įtikinamai kalbėjo vien tiktai apie žydus.

"THE LONDON FREE PRESS" spalio 19 d. laidos pirmasis iš trijų vedamųjų gvildeno temą "Antisovietiniai protestai neišvengiami". Jis pabrėžė, kad yra dėl ko protestuoti. Jame minima Lietuvos, Latvijos, Estijos, dalies Suomijos, Lenkijos, Bulgarijos, Vengrijos, Čekoslovakijos ir t.t. priespauda, nepaisymas žmogaus teisių, pagrindinių laisvių, ginklavimosi koncentracija ir t.t. **Z.**

HAMILTON, ONT.

PAREMKIME DAINUOJANTĮ JAUNIMĄ! Šį šeštadienį, lapkričio 6, visi vykstame į mergaičių choro "Aidas" ir sol. V. Verikaičio koncertą Jaunimo Centre. Koncerto pradžia 7.30 v. v. Po koncerto, grojant geram "The Cavaliers" orkestrui, bus šokiai.

M. KLEVAITĖ, buvusi mergaičių choro "Aidas" akompaniatorė nuo jo įsisteigimo dienos, išvyko studijuoti į Windsorą. Aidietės ir choro vadovas sol. V. Verikaitis Margaritai linki sėkmės. **J. P.**

"SKRISK, DAINUŽE, skrisk toli, nešk svajones ilgesy, per giružes ir lankas, per gilias marių bangas" . . . — skambėjo dainos aidai Jaunimo Centro salėj ruoštam ateitininkų tėvų k-to vakare spalio 23 d. Londono kvartetas "Rasa", kurį sudaro studentės I. Jokubaitytė, R. Bliskytė, L. ir V. Petrašiūnaitės, žavėjo hamiltoniečius savo gražiu ir švelniu dainavimu. "Oi, Lietuva, motinėle, ko tu taip graudžiai verki? Kas tau slegia širdužėlę, ar dalelė persunki?" . . . "Gimtinėle, tu esi ežerėlių blizgesy ir šakelėse beržų ir širdelėse mažų"... — šitie ir panašūs dainų žodžiai nukėlė klausytojus į tolimą gimtąjį kraštą, o malonūs balsai teikė ausiai pasigėrėjimo. Visi, kurie dalyvavo, džiaugėsi pirmą kartą išgirdę kvartetą. Tik gaila, kad salė buvo apytuštė . . . **V.**

St. Catharines, Ont.

MIRĖ JUOZAS KAVOLĖLIS, 67 metų amžiaus. Pradėjo negaluoti prieš keletą metų, gulėjo kelis kartus ligoninėj. Paskutinį kartą atsigulė neseniai, bet po kelių dienų mirė. Tuo būdu netekome dar vieno mielo ir gero lietuvio. Buvo labai taikus ir ramus, uoliai dalyvavo Bendruomenės gyvenime, buvo keliose valdybose. Jo žmona mirė Lietuvoje prieš keletą metų. Tebūnie lengva jam ši svetima žemelė.

STEPONAS ŠETKUS, uoliai talkinęs Lietuvių Dienos rengimo darbuose, išvyko porai savaičių atostogų į Floridą.

LIETUVIŲ DIENOS įspūdžiai labai geri. Niekas nesitikėjo, kad taip gerai pasiseks visai atžvilgiais. Diena paliko labai teigiamą įspūdį ir kanadiečiams. Keli atsiuntė padėkos laiškus — pvz. miesto burmistras ir švie-

(Nukelta į 9-tą psl.)

DELHI, ONTARIO

PLATAUS MASTO Lietuvos kariuomenės atsteigimo sukakties minėjimas rengiamas lapkričio 20, šeštadienį, 7 v. v., Delhi lenkų salėje. Programoje numatyta bendra vakarienė, šokiai, loterija, bufetas. Meninę dalį atliks vietinio jaunimo choras ir tautinių šokių grupė, Windsoro mergaičių kvartetas "Aušra" ir aktorius Z. Peckus iš Klevelando. Rengėjai — šaulių kuopa kviečia Delhi ir apylinkių tautiečius dalyvauti. **Kor.**

VIETOS SKAUTĖS spalio 16 d. turėjo savo draugovės sueigą pas draugininkę D. Augaitytę. Naujai pasiskirstyta pareigomis, keliom sesėm palikus draugovę dėl studijų. Adjutantės pareigos teko Daivai Ratavičiūtei, o skiltininkių — Danai Augustinavičiūtei ir Ritai Lapienytei. Draugovė skaičiumi kasmet mažėja, nes sesės, baigusios gimnaziją, išvyksta studijom į didmiesčius ir iš draugovės pasitraukia. Būtų gera, kad mergaitės, dar nepriklausančios skautėm ir naujai priaugančios, įsijungtų mūsų draugovėn. Tik organizuotas jaunimas gali daugiau pajusti jaunatvės pulsą ir išlikti lietuvišku. Norinčios įstoti kreipiasi į augščiau minėtas pareigūnes ar draugininkę.

Draugininkė

PADĖKA

Būdama Kanadoje, turėjau progos ir didelio malonumo poilsiauti jaunos poetės Birutės Vytienės tėvelių — Marijos ir Prano Žilvičių ūkyje. Nuoširdžiausiai dėkoju už seseriškai rūpestingą globojimą ir lietuvišką vaišingumą.

Taip pat būdama Tillsonburgo mieste, viešėdama pas žinomą kultūrininkę Vandą ir jos vyrą Petrą Garnelius, sulaukiau mielos ir netikėtos staigmenos: gerbiamų V. ir P. Garnelių namuose buvo suruoštas priėmimas su praėmatniausiu švediško stiliaus bufetu, kur susirinko vietos veikėjos, pasižadėdamos ateiti su talka platinti mano knygą "Trys ir viena".

Iš būsimos knygos buvau prašyta paskaityti ištrauką apie Gabrielę Petkevičaitę. V. Garnelienė parodė skaidres gražiųjų Kanados ir Kalifornijos vaizdų, kur abu su vyru buvo keliavę.

Malonaus vakaro užbaigai buvo visų svečių palinkėta man laimingai pasiekti Čikagą ir laimėti kuo geriausias sąlygas knygai išleisti ir įteikta kelionei vertinga bei elegantiška kuprinė su dailia kortele ir parašais . . .

Negalėdama atskirai kiekvienai gerbiamai dalyvei parašyti, reiškiu nuoširdžiausią padėkos žodį: p. p. Vandai ir Petrui Garneliams, Onai Šiurnienei, Marytei ir Pranui Žilvičiams, S. Pargauskienei, S. Strodomskienei, S. Steigvilienei, — L. K. M. Dr-jos Delhi skyriaus pirmininkei. Kulokienei, Gurklienei, Gendriūnienei, Bartulienei, Samienei, O. Šimutienei, B. Vytienei, J. Žiogienei ir Vitkauskienei.

Nuoširdžiai Jūsų —

Janina Narūnė-Pakštienė

SPECIALIAI

Į LIETUVĄ

PILNAI APMOKĖTA

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA

GREIČIAUSIAS PRISTATYMAS

Tai geriausios ir vertingiausios dovanos jūsų giminėms. Už tai jie jus visuomet prisimins.

KAILIŲ IMITACIJOS APSIAUSTAI

Užsakykite dabar šiuos liuksusinius šiltus apsiaustus. Nepaprastos vertės. Pasirinkimas minkų (lygios ir dryžuotos), persiško ėriuko ir avies kailio apsiaustai.

Pilna kaina tik $99.00

10 skarelių $49.50

5 vilnonės skareles su didelėm ar mažom gėlėm arba turkiško stiliaus ir 5 šilkinės įvairių spalvų skarelės.

Oro paštu $58.00

COMBINATION SPECIAL $149.

DIDELĖS VERTĖS

3 jrd. vyr. žieminiam apsiaustui 100% vilnonės medžiagos,
3 jrd. mot. žieminiam apsiaustui 100% vilnonės medžiagos,
3½ jrd. vyr. eilutei 100% vilnonės medžiagos,
3 jrd. mot. žieminei suknelei 100% vilnonės medžiagos.
2 dvigubai lovai patiesalai, 2 užvalkalai, 6 turkiški rankšluosčiai.

Speciol 1. ..... $56.00

10 sv. ryžių, 10 sv kiaulinių taukų, 10 sv. kviet. miltų, 10 sv. cukraus.

Daugybė kitų specialių siuntinių.

Prašykite mūsų nemokamų naujų ILIUSTRUOTŲ KATALOGŲ.

Užsakykite siuntinius tiktai per INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, Fifth Floor, New York, N.Y. 10010, USA. Telefonas 982-1530

Prašykite mūsų naujų iliustruotų KATALOGŲ

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

1972 ZENITH RANKŲ DARBO SPALVOTA TELEVIZIJA

su CHROMACOLOR

TIK ZENITH TAI TURI

- Neturinti sau lygios kokybės
- ZENITH televizijos aparatai

YRA DAUG PATVARESNI, GERESNI IR PERDUODA DAUG GERESNĮ VAIZDĄ NEI KITI.

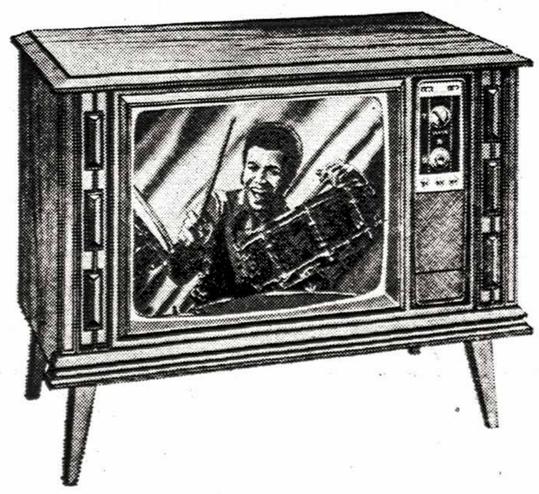

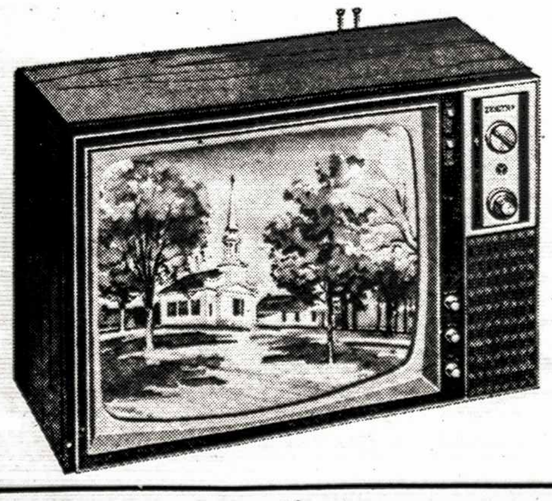

TUOJAU GALITE GAUTI PAS

ALFA RADIO and TV

295 Roncesvalles Ave.
Tel. 536-1373
Toronto 3, Ont.

672 Lansdowne Ave.
Tel. 531-6165
Toronto 4, Ont.

Atidaryta kasdien nuo 9 - 6 v.v.
ketvirtad. ir penktad. nuo 9 - 9 v.v.

GO AHEAD!

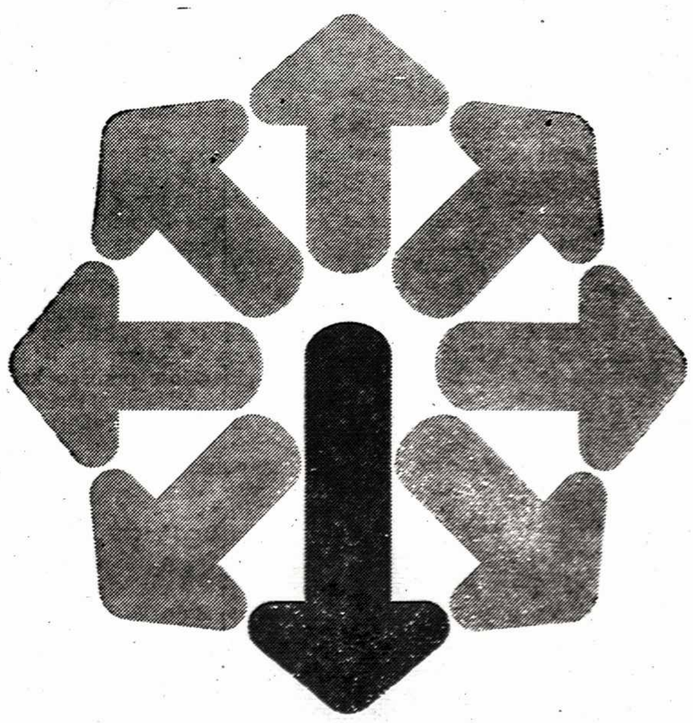

BUY CANADA SAVINGS BONDS

Jei žiūrite į ateitį, planuokite su Canada Savings Bonds. Jie yra kelias rytojun, taupymas ateičiai be jokio rūpesčio.

Lengva pirkti: galite pirkti trimis skirtingais būdais — darbovietėje, banke ar investavimo įstaigoje mokėdami grynais pinigais; iš algos atskaitymo būdu darbovietėje; mėnesinėmis įmokomis per savo banką ar investavimo įstaigą.

Lengva iškeisti: Canada Savings Bonds yra kaip grynai pinigai — tuojau iškeičiami. Jie gali būti betkada iškeičiami į pinigus pilna jų verte ir su palūkanomis.

Apsimoka laikyti: Canada Savings Bonds yra saugūs. Jie paremti visais Kanados turtais ir už juos mokama geros palūkanos — metai po metų.

Naujieji Canada Savings Bonds mokės vidurkį 7.19% į metus, jeigu juos laikysite iki galutinio termino. Jų yra įvairių nuo $50 iki $50.000. Už kiekvieną $100 lakštą pirmaisiais metais mokama $5.75, antraisiais metais $6.75, už sekančius penkerius metus po $7.50 ir už paskutinius dvejus metus — po $7.75.

Be to, už Canada Savings Bonds palūkanas galite gauti palūkanas — už $100 tik per 9 metus $187.00.

Canada Savings Bonds yra geri šiandieną, dar geresni rytoj. Jie yra populiariausias asmeninis investavimas. Žiūrėkite į ateitį! Žygiuokite į priekį! Pirkite Canada Savings Bonds!

7.19%

metinių palūkanu vidurkis, sulaukus galutinio termino

PASIRŪPINKITE GERESNE SAVO ATEITIMI!

A. Barono "Vėjas lekia lyguma"

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio premijuotas Aloyzo Barono romanas "Vėjas lekia lyguma" priklauso prie partizaninių romanų. Tema okupuotoje Lietuvoje jau liesta nevieno autoriaus. Pagal okupanto reikalavimus tenykščiai rašytojai patriotinius partizanus turi vaizdinti banditais, rodyti jų žiaurumą, kiek įmanydami jų vaidmenį tautos pasipriešinime sumenkinti. Kad bent kiek atsvertų tą neigiamąją vaizdavimo kryptį ir parodytų tikruosius miško brolių kovos metodus, jų idealizmą, kovos idėjų augštumą, ir išeivijoje gyveną mūsų rašytojai ėmėsi partizaninių temų. Apie J. Gliaudos ir A. Kairio romanus šiame laikraštyje jau buvo kalbėta. Buvo kiek užsiminta ir apie A. Barono kūrinį.

Iš tų trijų premijuotų veikalų A. Barono romanas yra pats dinamiškiausias, ekspresyviausias, savo intrigoje turįs ir nuotykinio elemento. Neseniai "Drauge" paskelbtame viešame laiške autorius pasisako, kuria tikrove ir kuriais istoriniais dokumentais paremti jo vaizduojamieji įvykiai. Tikime, kad A. Barono vaizduojamos kovos, net veikią asmenys ir veiksmo aplinkybės istoriškai yra tikros. Tačiau istorinė ir konkreti tikrovė gali nesutapti su menine tikrove. Istorijos mokslo veikale užtenka, remiantis patikrintais šaltiniais, suregistruoti įvykius, paminėti asmenis, duoti kovose žuvusių skaičius, iškelti idėjas ir t. t. Meno kūrinyje to neužtenka. Čia reikia vaizdo, kur kiekviena detalė būtų darniai įjungta į visumą ir sudarytų realios tikrovės įspūdį, nekeliantį abejonių. A. Barono veikale to meninio įspūdžio tikrumo dažnai pasigendame. Imkime kad ir mūšių vaizdavimą. Keliuose epizoduose gana smulkiai vaizduojami partizanų ginkluoti susirėmimai su emvedistais ar stribais. Partizanai laimi mažomis savųjų kritusių aukomis, nukaudami labai daug be atodairos puolančių rusų. Tikrovėje taip buvo. Tačiau romane susidaro įspūdis, kad čia esama išpūsto romantinio pagražinimo. Mūšio tikrovę perkelti į meninę plotmę yra labai sunku. Meninio vaizdavimo trūkumai ypač juntami epizode "Molinė pilis". Atrodo, kad būtų buvę meniniu požiūriu geriau, jei autorius nebūtų ėmęsis vaizduoti detalių, ypač rusų vadų cinizmo ir naivumo, o būtų detalizavęs tik mūšio pasekmes.

Nors modernus romanas ir nereikalauja fabulos vientisumo, tačiau visdėlto turi būti kūrinio ašis, apie kurią viskas suktųsi, turi būti intrigos laipsniškas kilimas ir pagaliau — atomazga. "Vėjas lekia lyguma" apčiuopemesnės ašies arba centro neturi. Visus epizodus jungiantis asmuo tėra tik emvedistų pulkininkas Burlickis. Bet jis romnae toks pilkas, bekraujis, kad jį tikru personažu negalima laikyti. Vienintelė mintis, kuri neduoda jam ramybės ir budina nejautrią sąžinę, yra nuolat kyląs klausimas: "Kas verčia juos taip kovoti? Ar tikrai bolševikai tokie jau blogi?" (106 p.). Laisvės troškimo jėgos tautoje jis nepajėgia net reikiamai suprasti: "... jį vėl vertė galvoti, kodėl lietuviai taip priešinasi. Juk, atrodė, geriau gyventi, tegu ir blogesnėse sąlygose, negu slapstytis ir mirti. Iš tardymo bylų buvo matyti, kad jokio skirtumo nėra tarp dirbančiojo ir darbdavio, kad paprastų žmonių tarpe buvo gal net daugiau neapykantos rusui, negu tarp inteligentų" (107-8 p.). Burlicki baugina Mikalojaus išdrožinėtos statulėlės, panašios į pakelėse matytus Rūpintojėlius ir Šv. Jonus, trumpi įspėjimai "ko jūs čia atėjote, čia mūsų žemė", nupiešti Gedimino stulpai, sukelią jam kartuvių vaizdą. Vadinasi, jį gąsdina pati lietuvių tautos dvasia, apsireiškianti tokiais paprastais simboliais. Ir kai jis pajunta šviesiaplaukio devynmečio vaikučio akivaizdoje, kad visi žuvę partizanai tautoje tebėra gyvi, kitaip sakant, kai akivaizdžiai pajunta dėl laisvės kovojančios tautos dvasią, tik tada meta savo tarnybą ir pabėga į laisvus Vakarus. Idėjinė ašis yra išryškinta, tačiau pasigendame gyvo žmogaus, savo žmogiškais buities vaizdais tą ašį sukančio. Ryškesnis tuo atžvilgiu yra Burlickio bendradarbis Šurkovas, įžvelgiąs prisiplakėlių lietuvių psichologinius momentus, bet jam tenka tik rezonatoriaus, o ne savarankaus veikėjo vaidmuo. Burlickis net romano konstrukcinės įžangos ir užbaigos pozicijose paliktas pilkas, lyg išdrožtas statistas.

Antros ašies užuomazga yra Uosio partizanų grupės veikloje. Ten tokie personažai, kaip Mikalojus, Šeštokas, Aitvaras, yra gyvi žmonės, pakankamai individualizuoti, atskleistas kiek ir jų vidaus pasaulis. Mikalojaus drožiamos statulėlės yra ir jo dvasios išraiška, taip puikiai autoriaus sulydyta į visumą. Jo kelionė traukiniu, net nuotykis Kaune, skaitytoją įtikina menine realybe. Tačiau nuo romano vidurio ši ašis jau nebesisuka. Čia jau ateina kiti: Mažvydas, Daumantas-Skirmantas, Steve, Kaributas. Tačiau jie sužerti į miško klajones be ašies, net be stipresnio juos jungiančio siūlo. Autorius pasakys, kad jam rūpėjo parodyti istorinę tikrovę — Lukšos, Butėno ir kitų didvyrių tragišką žuvimą. Bet ar autoriui tai padaryti pavyko? Atrodo, kad ne. Ir pati fabula labai suskaldyta, išblaškyta, ir tie klajojimai miškuose ištęsti, ir tu slapukų per visą žiemą Kazlų Rūdos miškuose šalimas — nesulydyti į meninės tikrovės vienumą. Net ir parašiutais kovotojų gražinimas į Lietuvą tokia forma, kaip romane vaizduojama, laikytinas nesusipratimu. Juk partizanų kova yra desperatiška kova dėl Lietuvos laisvės. Ir tik dėl Lietuvos! O prasitarimas, kad amerikiečiai siuntė parašiutininkus į Ukrainą, Gudiją, dabar į Lietuvą, partizanų idėją aptamsina svetimu šešėliu — lyg tai būtų siunčiami svetimos šalies šnipai ar sabotažininkai. Ar negalima buvo išsiversti be to šešėlio?

Iškėlėme svarbiausius romano trūkumus. A. Baronas moka rašyti. Jis sugeba, kai atsidėjęs dirba, sukurti vientisą fabulą, įtempti intrigą, ryškinti idėjas, atskleisti žmones, sudėstyti epizodus į kompozicinę vienumą. To jis yra pasiekęs visoje eilėje ankstyvesnių savo kūrinių. Šiame veikale jaučiamas lyg skubėjimas, neturėjimas laiko susikoncentruoti, suvesti palaidą medžiagą į visumą, apmatus atausti spalvingais ataudais. Dar pakartojame, kad A. Baronas moka rašyti. Jo sakinys vaizdingas, sklandus, lengvas. Jo lietuvių kalba tiesiog pavyzdinė, dialogas gyvas ir neperkrautas. Sugebėjimas panaudoti psichologines asociacijas sukuria literatūrinius deimančiukus. Štai vienas tokių pavyzdžių:

Viduj kvepėjo šviežiai kepta duona, ir tas kažkada seniau taip gerai pažįstamas kvapas abu vyrus nuteikė kažkaip sentimentaliai ir graudžiai. Rodos, čia pat sugrįžo vaikystė už šių durų ir tie metai, kada basomis kojomis jie lakstė šiais laukais, kurie nebuvo nušlakstyti krauju, rodos, visa tai buvo taip neseniai, bet sunkios kuprinės ir automatai vertė vėl grįžti į realią tikrovę (137 psl.).

Panašių pavyzdžių galėtume pririnkti daug. Kaikurie epizodai yra labai įspūdingi ir išbaigti. Miškelio vaizdas, kur vaikutis Burlickiui rodo nesamus partizanus, nuveda skaitytoją ant ribos, kur kasdieninė tikrovė jau virsta amžina legenda. Mikalojaus drožinėjamos statulėlės ir pats jų autorius yra gerai sulydytos meninės tikrovės vaizdas, užgriebiąs ir tautinės dvasios gelmes.

Aloyzas Baronas, VĖJAS LEKIA LYGUMA. Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio atžymėtas romanas. Išleido Laisvosios Lietuvos knygų leidykla. Viršelis Kazio Veselkos. Tiražas 1000 egz., 178 psl., kaina $4.00.

Dailininkų Tamošaičių kūrinių paroda atidaryta Bostono New City Hall Art Gallery nuo lapkričio 1—13 d. Išstatyta apie 60 įvairių darbų. Nuotraukoje — A. Tamošaičio paveikslas "Urvinis žmogus"

NAUJI IŠRADIMAI ELEKTRONIKOJ

BALYS BRAZDŽIONIS

Kokia pažanga padaryta elektronikoj, matome iš daugelio įtaisų, aparatų, įrankių. Ji įsigalėjo pramonėj, gydyme, išradimuose, erdvėj ir žemėj, virš ir po vandeniu. Elektroninių įrenginių dėka buvo įmanoma kontroliuoti "Apolo 15" skridimą į mėnulį. Viskas atrodo taip paprasta, tačiau buvo daug dirbta, mokslininkų tirta įvairiose elektronikos laboratorijose.

Mirė televizijos išradėjas

Ilgai truko, kol buvo išrasta televizija. Jei radijo išradėjas Marconi pripuolamai pagavo elektronines bangas, tai televizijos atveju sunkiau buvo tas bangas paversti vaizdais. Dabar viskas atrodo paprasta — stotis siunčia signalus, kurie jėgos vibracijos būdu skrieja šimtus kilometrų ir pasiekia priimtuvus. Tam reikėjo kruopštaus mokslinio darbo. Televizijos išradėjai pamažu iškeliauja iš šio pasaulio. Štai neseniai Salt Lake mieste staiga užgeso žymus mokslininkas Philo Farnsworth, tesulaukęs 64 m. — buvo ištiktas širdies smūgio. Jis nutiesė pirmuosius pagrindus dabartinei elektroninei televizijai ir turėjo 165 patentus iš šios srities. Jis 1935 m. Franklino Institute, Filadelfijoj, per 10 dienų demonstravo pradedamą išrasti televiziją. Nuo to meto iki šiol padaryta didelė pažanga! Ne tik paprastos, bet ir spalvotos televizijos rodo paveikslus imtuvuose kartais geriau kaip filmai.

Spalvotos juostos

Naudojamės magnetofono juostomis, kuriose įrašytos įvairios melodijos, dainos, kalbos, minėjimai, iškilmės ... Jos niekad neišnyksta — gali laikyti šimtus metų. Ir lietuviškų kūrinių juostų dėžutėse atsirado. Jei lietuviai daugiau jų pageidautų, gamintojai jų daugiau padarytų. Kaikas pasakys, kad įsigydami juostas, žmonės nustos pirkę plokšteles. Plokštelėse įrašyti kūriniai yra išleisti leidyklų ar paskirų asmenų ir skirti viešumai, o juostose galima įrašyti asmeniniam naudojimui viską, kas patinka.

Ateinančiais metais "Sylvania" ir RCA televizijos bei radijo bendrovės yra numačiusios išleisti specialius parodomuosius aparatus, kurie įrašys ir vaizdus, kuriuos galima bus betkada pakartoti bei matyti ir po 10 metų. RCA bendrovė išleidžia "Selectavision" juostoms perduoti aparatus, kuriuos išrado dr. J. Hiller Princetone. Jis tvirtina, kad tie aparatai ne tik perduos spalvotas programas iš juostų, bet ir galės įrašyti. Jį reikės tik prijungti prie spalvotos televizijos priimtuvo. Tai bus lyg spalvota televizija namuose—iš juostų. Aparatas kainuos tik $400. Juostas rodant tuo aparatu, galima bus sulėtinti greitį, ilgiau sustoti ties vienu ar kitu vaizdu. Perdavimas juostų nekomplikuotas, ir kiekvienas vartotojas lengvai išmoks. Viena puse valandos juosta kainuos $10. Taigi vaizdinių juostų problema išspresta. Tokiu juostu žiūrėjimas nesudarys jokio pavojaus — neturės jokios radiacijos, kaip kad dabar spalvotos televizijos kaikurie priimtuvai. Dr. L. Bayron mokslininkų suvažiavime Čikagoje perspėjo, kad fluorescinės šviesos, taip plačiai vartojamos krautuvėse, įstaigose, dirbtuvėse ir namuose, sėdintiems prie televizijų gali turėti dar neištirtos neigiamos įtakos. Neseniai "Sola" elektros skyrius pagamino aparatą sugerti X-radiacijai, einančiai iš spalvotų televizijos priimtuvų. Kontrolės komisija perspėja žiūrovus laikytis 6 pėdų atstumo nuo televizijos priimtuvo.

Elektra ir bakterijos

Prancūzijoj mikrobiologai surado būdą bakterijoms naikinti. Jie leido skysčiuose per 30 min. 50 hercų dažnumo srovę ir konstatavo, kad liko sunaikintos visų rūšių bakterijos. Jie mano, kad bakterijas užmuša ne elektros kintamoji srovė, bet suaktyvėję chloro radikalai. Jau pavyko gauti teigiamų rezultatų sterelizuojant pieną. Mano, kad ateity galės užmušti visas bakterijas užterštuose vandenyse. Lenkijoj vartojami naujai išrasti skaitytuvai (kompiuteriai), kurie kas 30 sekundžių automatiškai įsiurbia vandenį iš upių, analizuoja temperatūrą, deguonies kiekį, užteršimą, priemaišas ir t. t.

Elektronikos pavojai

Visi įtaisai: televizijos priimtuvai, radijas, moksliniai ir namų apyvokos aparatai žmogaus gyvybei yra pavojingi. Nekalbant apie elektros nutrenkimus, juk kiek gaisrų sukelia televizija. Pernai 125 spalvoti imtuvai patys užsidegė. Nors bendrovė juos ištisus metus tiria, tačiau nelaimių pasitaiko. Kiek mūsų vaikų mirė, kai jie palietė elektros ar imtuvų pavojingas vietas! Kiek įgudusių specialistų nutrenkia per metus elektros augšto įtempimo srovė! Radijas ar kitas aparatas namuose kartais būna pražūtingas. Štai moteris žuvo vonioj, kai jos radijas įkrito į vandenį. Vaikas buvo nutrenktas vietoj, kai jis mamos plaukų segtuką įkišo į elektros lizdą. Kitas vaikas panašiai žuvo krapštydamas televiziją. Todėl su elektra ir įvairiais imtuvais būkime atsargūs.

LAIMUTĖ - TERESĖ BAČĖNAITĖ - SAPP, baigusi Georgia Southern College JAV-se labai gerais pažymiais ir gavusi gamtos mokslų — pedagogikos bakalauro laipsnį. Šiuo metu ji dėsto gimnazijoj ir ruošiasi pedagogikos magistrui

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KAZYS S. KARPIUS, žurnalistas, rašytojas ir visuomenininkas, mirė Klevelande spalio 20 d. Velionis buvo gimęs Lietuvoje 1895 m. Atvykęs į JAV 1909 m., Klevelande baigė gimnaziją ir Western un-to ekonomijos, anglų literatūrinės bei komercinės kalbos kursus. Šalia gausių visuomeninių darbų, gilią vagą yra išvaręs kaip "Dirvos" redaktorius ir kiek vėliau jos leidėjas 1919-48 m. Jo literatūriniam palikimui priklauso istorinio pobūdžio romanai — "Baltijos aras", "Kryžeivis", "Du broliai", "Jūros merga", "Klajūnas", "Merūnas", "Dvi seserys", "Alpis", apysakos — "Juodas karžygis", "Vargšų karalienė", scenos veikalai — "Jaunystės karštis", "Samsonas ir Dalila", "Juozapas ir Zelbora", "Kryžiokas", "Algis ir Giedrutė", "Birutė ir Kuprelis", "Galiūnas", "Ekscelencija", "Atgimimas", "Palangos ponaitis", "Baudžiauninkas", "Žentai iš Amerikos", poezijos rinkinys "Trimitas" ir eilė kitų knygų, parašytų 1915-42 m.

DAILININKŲ A. TAMOŠAITIENĖS IR A. TAMOŠAIČIO kūrinių paroda rengiama Bostono New City Hall Art Gallery lapkričio 1—13 d. d. Ši paroda skirta tiek lietuviams, tiek kitataučiams. Dėlto ir iliustruoti katalogai paruošti anglų kalba. Juose paskirai apibūdinta abiejų dailininkų kūryba.

JAV FEDERACINĖS AVIACIJOS administracija buvo pakvietusi fotografą Algirdą Grigaitį nufotografuoti jai priklausančią akademiją Oklahomoje. Lietuvio fotografo padarytos akademijos nuotraukos buvo išstatytos FAA rūmuose Vašingtone. Minėtosios administracijos leidžiamo žurnalo "FAA World" spalio mėnesio numeris iliustruotas A. Grigaičio nuotraukomis. Viena jų puošia ir žurnalo viršelį.

ALODIJA DIČIŪTĖ - TREČIOKIENĖ, Lietuvos operos veterane, yra įdainavusi J. Starkos, S. Šimkaus, S. Gailevičiaus harmonizuotų liaudies dainų plokštelę, papildyta A. Kačanausko, J. Gruodžio, K. Kavecko ir A. Vanagaičio kompozicijomis. Si ilgo grojimo plokštelė gaunama "Drauge", 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill., USA.

KOMPOZ. G. GUDAUSKIENĖS naujų dainų vaikams ir jaunimui dainorėlis jau spausdinamas Romoje, lietuvių saleziečių spaustuvėje. Dainorėlio išleidimą finansuoja Kalifornijos LB Santa Monica apylinkė, talkindama savo narei G. Gudauskienei.

LB KALIFORNIJOS LIETUVIŲ DIENOS proga Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje buvo surengta dekoratyvinio meno paroda, apipavidalinta jauno architekto V. Radvenio. Parodoje dalyvavo: L. Baškauskas — su grafikos darbais, D. Čibas ir P. Gasparonis — su medžio drožiniais, K. Dūda — su dekoratyviniu žvakėm, V. Dūda — su papuošalais, E. Gimbutienė — su jūros kriauklių darbais, N. Kentienė — su dekoratyviniais sienų kilimais, V. Paplauskienė — su mezginiais, V. Radvenis — su keramikos ir metalo darbais, J. Šlapelytė—su lietuviškom lėlėm. Ši pirmoji tokio pobūdžio paroda susilaukė apie 300 lankytojų. Kalifornijos Lietuvių Diena taip pat paminėjo dvi sukaktis — JAV LB dvidešimtmetį ir Lietuvos operos penkiasdešimtmetį. JAV LB sukakties proga žodį tarė LB Vakarų apygardos valdybos pirm. J. Činga, sveikino Lietuvos generalinis konsulas dr. J. Bielskus, Latvių Sąjungos pirmininkė A. Prieditis ir Estų Draugijos pirm. A. Piirsild. Filmų aktorė Rūta Lee-Kilmonytė įteikė dovanas sportinių varžybų laimėtojams. Rūtos Skiriūtės vadovaujama mergaičių grupė pašoko stilizuotą šokį "Metų laikai". Antroji dalis buvo skirta Lietuvos operos penkiasdešimtmečio minėjimui, kurį pradėjo kompoz. G. Gudauskienė, pristačiusi operos veteranę Vincę Jonuškaitę-Leskaitienę. Su minėjimo dalyviais ji dalijosi atsiminimų pluoštu apie Lietuvos operos įsteigimą ir jos padarytą tokią pažangą, kad ja gėrėjosi Kaune gastrolavęs žymusis basas F. Z. Šaliapinas. Minėjimas užbaigtas G. Verdi "Traviatos" arijų ir duetų koncertu, kurį atliko tenoras A. Pavasaris, sopranas B. Dabšienė, baritonas R. Dabšys, palydimi pianistės R. Apeikytės.

KOMPOZ. JULIAUS GAIDELIO vadovaujamas Bostono lietuvių vyrų sekstetas po ilgesnės pertraukos vėl pradėjo koncertinę veiklą. Sekstetą sudaro tenorai Norbertas ir Helmutas Lingertaičiai, baritonai Ričardas ir Vytautas Bruzdys, bosai Vytautas Eikinas ir Pranas Šimkus. Nuotaikingas koncertas Amerikos Lietuvių Piliečių Draugijos salėje buvo pradėtas daina "Tėviškėlė", skirta tragiškai žuvusiam seksteto nariui a. a. Vytautui Dambrauskui. Koncerto dalyviai šilčiausiai sutiko seksteto vadovo kompoz. J. Gaidelio kompozicijas ir vilnietės dainininkės bei kompozitorės Lilijanos Ablėnaitės "Kelionės dainą". Koncerto pranešėja buvo Bostono dramos sambūrio aktorė Rita Ausiejūtė.

STEPO ZOBARSKO "Maryland Books" leidykla Niujorke išleis anglų kalba J. Gliaudos knygą "Simas" apie S. Kudirkos tragediją. Kadangi lietuviškoji laida susilaukė nemažų priekaištų, pranešime pabrėžiama, jog ši knyga buvo perredaguota ir rūpestingai išversta į anglų kalbą, pašalinant netobulumus.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

RAUDONDVARIO KULTŪROS NAMUOSE surengtas mėgėjiškų filmų festivalis "Gimtoji žemė". Filmų rež. R. Vabalo vadovaujama vertintojų komisija pagrindinį festivalio prizą paskyrė dokumentiniam filmui "Begalinė vaga", kurį sukūrė Kėdainių studijos "Mėgėjas" nariai V. Laumakys, A. Raila ir S. Pobedinskas. Filmas yra skirtas artojų varžybų laimėtojams J. Kazakevičiui, T. Koreivai ir S. Mackevičiūtei. Festivalio diplomus gavo Panevėžio rajono Eriškių kolchozo kino mėgėjų būrelio filmas "Ne vien duona" ir Raudondvario žemės ūkio mechanizacijos bei elektrifikacijos instituto inž. A. Deltuvos su fotografu N. Freimanu sukurtas filmas apie mechanizatorių laimėjimus "Dovana". Geriausiais aktoriais buvo pripažinti Batniavos aštuonmetės mokyklos moksleiviai E. Petkūnas ir F. Leonavičius, vaidinę batnaviečių filme "Grūdai", kurį sukurti padėjo vilnietis kino mėgėjas V. Blinstrubas.

DAIL. ALOYZO STASIULEVIČIAUS 45 tapybos darbų paroda atidaryta Lenkijoje, Bydgoščiaus mieste. Pagrindinė jos tema — senasis ir naujasis Vilnius.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ chirurgijos institute Maskvoj medicinos mokslų daktaro disertaciją apgynė Vilniaus III klinikinės ligoninės chirurgas Jonas Dauderys, kojų venų specialistas, praktinį darbą derinantis su moksliniais tyrimais. Jo daktaro disertacija "Potrombozinis sindromas ir jo gydymas" bus naudinga praktinei kraujagyslių chirurgijai.

VILNIAUS TELEVIZIJOS STUDIJA suvaidino čekų dramaturgės O. Fogeltan-Zelenkovos pjesę "Oželiai, atidarykit", režisuotą Stasės Gopaitės-Borisienės. Pjesės nūdienis turinys yra susietas su vokiečių okupacijos metais. Senelės pagrindinį vaidmenį sukūrė aktorė O. Knapkytė. Jai talkino aktoriai Ed. Kunavičius, M. Ulčinaitė, A. Meilutytė ir R. Butkevičius. Scenovaizdžius sukūrė dail. R. Lukšas. Spektaklio kūrėjų gretoms priklauso operatoriai J. Botyrius, G. Dapkus ir garso rež. A. Apanavičius.

SU SOVIETŲ DAILININKAIS Italijoje vieši trys Lietuvos atstovai — J. Kuzminskis, R. Gibavičius ir S. Rozinas. Jų viešnagė yra turistinio - kūrybinio pobūdžio.

MASKVOJ ĮVYKUSIOJ GOBELENO parodoj lietuviams dailininkams atstovavo J. Gervytės — "Žaliasis langas", D. Kvietkevičiūtės — "Jūros giesmė", R. Jasudytės — "Laivai", M. Straitytės-Žuklienės — "Subatvakaris", M. Švažienės — "Augaliniai motyvai", M. Šimelio — "Raudonieji raiteliai", D. Šilainytės — "Atspindys", B. Valantinaitės-Jokūbonienės — "Ąžuolai", Z. Kalpakovaitės-Vogelienės — "Žemė žydi" ir kt.

KAUNO MUZIKINIAME TEATRE liaudies dainų, lietuvių kompozitorių, rusų ir Vakarų klasikų kūrinių koncertą surengė Vilniaus operos solistai — sopranas Giedrė Kaukaitė-Žebriūnienė ir basas Vincentas Kuprys. Vilniečiams dainininkams akopanavo koncertmeisterės pianistės G. Ručytė ir L. Kopyrina.

VOKALINĖS KAMERINĖS MUZIKOS vakarą Vilniaus filharmonijoje surengė Vilniaus pedagoginio instituto muzikos vyr. dėstytoja Nora Palėjytė su pianistu Edmundu Baltrimu. Tai buvo jau ketvirtas tokio pobūdžio sol. N. Palėjytės koncertas, kurio programon šį kartą ji buvo įtraukusi skirtingų epochų bei stilių W. A. Mocarto, S. Tanejevo, C. Debussy, F. Schuberto dainas ir romansus. Pagrindinį koncerto kūrinį sudarė dešimt Schuberto dainų.

LEIDYKLA "MUZIKA" Leningrade išleido rusų kalba Vytauto Liandzbergio monografiją "Pavasario sonata", kuri skaitytojus supažindina su M. K. Čiurlionio muzikiniu palikimu, plačiau paliesdama muzikos ir dailės ryšius jo kūryboje. Įvade autorius pabrėžia, kad ši monografija nėra 1965 m. Vilniuje išleistos "Pavasario sonatos" vertimas į rusų kalbą, bet naujas veikalas. V. Liandzbergis monografijoje naudoja anksčiau neskelbtą dokumentinę medžiagą, pokalbius su M. K. Čiurlionio seserimis, bičiuliais, pažįstamais, lietuvių, lenkų ir rusų dailininkų atsiminimus. Knyga iliustruota M. K. Čiurlionio kūrinių reprodukcijomis.

VILNIAUS FILHARMONIJOS simfoninis orkestras su savo vadovu vyr. dirigentu Juozu Domarku šį sezoną yra numatęs paruošti 14 koncertinių programų, kuriose skambės S. Prokopjevo, W. A. Mocarto, L. Beethoveno, C. Debussy, M. Ravelio, J. Brahmso, A. Brucknerio, M. Musorgskio, A. Dvoržako, R. Strauso, A. Onegerio, G. Gershwino, D. Šostakovičiaus ir kitų kompozitorių kūriniai. Operos reformatoriui R. Wagneriui bus skirtas jo operų ištraukų vakaras, kurio programą atliks J. Domarko diriguojamas simfoninis orkestras ir Vilniaus operos tenoras V. Noreika. Valstybinis choras, vadovaujamas P. Bingelio, su filharmonijos simfoniniu orkestru gruodžio 13 d. vilniečiams atliks Mocarto "Requiem". Pranešimuose spaudai minimi iš užsienio pakviesti keturi dirigentai — brazilas J. Sikeira, meksikietis K. Kleinas, rumunas I. Galtzis, vokietis G. Vizenhiuteris (pavardės sulietuvintos). V. Kst.

VYTAUTAS ČĖSNA

RYTOJ UŽVERSIU

Rytoj užversiu paskutinį lapą
Nuaustos knygos dvidešimto tomo ...
Kančia ir grotos, meilė, laimės kapas,
Plazdens ir mirs, kaip dulkė, kaip atomas.

Tikėjau aš — kelias į saulę rodau,
Naujon dienon vedu laukų keleivį ...
Gūdžioj nakty paklydo mano žodis,
Kaip nelaimingo kapitono laivas.

Kam šaukt kovon? Naujon dienon kam būgnyt?
Kam rodyt kelią per audras, per pūgą?
Prarajos, skardžiai, tarpkeliai, bedugnės.
Net tu pabėgai nuo manęs pabūgus.

O aš žinau takelį tą pro skardį
Aštriom uolom, kalnalaužiais sagstytą
O aš žinau prakeikto vado vardą,
Kuris išves į mylinčiųjų rytą.

Vilkaviškis 1942. II. 10.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Algirdas Gustaitis, LITUANIA QUIERE SER LIBRE (Lietuva nori būti laisva), 8p. II laida, išleista Jono Kaseliūno, Apart. Aerea 37-19, Medellin, Columbia.

Į Laisvę nr. 52(89), rugsėjis. Lietuvių Fronto Bičiulių politinis žurnalas, gaunamas pas administratorių A. Kulnį, 1510 West. Covina, Cal. 91791, USA.

The Baltic Review 38, August, 1971. Baltiečių žurnalas anglų kalba, redaguojamas esto Leonhard Vahter, latvio Alfreds Berzins ir Broniaus Nemicko. Žurnalo adresas: 29 West 57th St., New York, N.Y. 10019, USA.

Eglutė, 1971 m. spalis. Vaikams skirtas laikraštėlis, leidžiamas, redaguojamas ir spausdinamas N. Pr. Marijos seserų. Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, USA.

Krivūlė nr. 2-3, rugsėjis. V. Europos lietuvių sielovados žurnalas. Adresas: 8939 Bad Woerishofen, Kirchenstr. 5, W. Germany.

Šv. Pranciškaus Varpelis nr. 8, rugpjūtis. Tėvų pranciškonų leidžiamas religinio-tautinio turinio žurnalas. Adresas: Franciscan Fathers, Kennebunkport, Me. 04046, USA.

Iš lietuvių buities katalikybėje. Išleido J. Kaseliūnas. Tai 31 psl. brošiūra, kurioje surinkti kaikuriuose laikraščiuose išspausdinti straipsniai Čikagos lietuvių Šv. Kazimiero kapinių reikalu. Spausdinta duplikatorium.

Zenonas Byčinskas, JONAS HUSAS. Reformacijos pradininkas — Vytauto Didž. bendralaikis. Istorinė-biografinė studija. Lietuvių Evangelikų Spaudos Centro leidinys 2 nr. Čikaga 1970, 214 psl. Iš ukrainiečių kalbos vertė Mykolas Plepys. Kaina $3.

Lietuvių Dienos 1971 m. spalis. Vyr. red. Bernardas Brazdžionis, leidėjas — A. F. Skirius, administratorius — J. Andrius. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029, USA.

Šv. Pranciškaus Varpelis 1971 m. spalis 10 nr. Redaktorius — T. Viktoras Gidžiūnas, OFM, administratorius — T. Steponas Ropolas, OFM. Adresas: Franciscan Fathers, Kennebunkport, Me. 04046, USA.

Lietuvos vyčių 58-tas seimas. 1971 m. rugpjūčio 25—29 d. d. Tėvų pranciškonų vienuolynas Kennebunkport, Maine, USA.

Antrajam Teatro Festivaliui Rengti Komitetas. Iš kairės į dešinę: J. Šlajus, techniškų reikalų tvarkytojas; M. Remienė, sekretorė; S. Petersonienė, lėšų telkimo vadovė; Pr. Beinoras, narys specialiems reikalams; stovi: Br. Nainys, vicepirmininkas; J. Bobinienė, žymenų įteikimo vakaro vedėja; A. Kairys, pirmininkas; M. Grėbliūnienė, iždininkė. Antrasis teatro Festivalis įvyks 1971 m. Padėkos Dienos savaitgaly, lapkričio 25—28 dienomis, Čikagoje, Jaunmo Centre. Festivalyje dalyvaus: Hamiltono "Aukuras", Los Angeles lietuvių dramos sambūris ir Čikagos JAV LB Jaunimo Teatras. "Aukuras" suvaidins Jurgio Jankaus 3 v. dramą "Audronė", Jaunimo Teatras — Kosto Ostrausko 3 v. divertismentą "Metai", Los Angeles dramos sambūris — A. Landsbergio melotragikomediją "Paskutinis piknikas"

UNITED TRUST REALTOR

BABY POINT, $4,500 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Dvi virtuvės. Viena atvira skola. Tuojau galima užimti.

KINGSWAY, $5,500 įmokėti, atskiras, mūrinis, dviejų augštų, aštuonių kambarių namas, dvi virtuvės ir dvi prausyklos, du garažai; arti visko.

HIGH PARK, $3,900 įmokėti, 8-nių kambarių mūrinis namas su dvigubu garažu. Dvi virtuvės, dideli kambariai. Lengvos mokėjimo sąlygos. Prašo $23,900.

BLOOR — ISLINGTON, $3,900 įmokėti, 5 kambarių, mūrinis namas, garažas su įvažiavimu, du gražiai įrengti kambariai rūsyje; arti požeminio ir krautuvių.

SWANSEA, dvylikos kambarių dvibutis (duplex), moderniai įrengtas rūsys. Abu butai turi po tris miegamuosius. Du garažai ir privatus įvažiavimas. Puikiai sutvarkytas sodas su vaismedžiais. Arti požeminio. Naujos statybos.

ROYAL YORK—QUEENSWAY, $4,900 įmokėti, mūrinis, vieno augšto 5-kių kambarių namas. Moderniai įrengtas rūsys. Garažas ir privatus įvažiavimas. Po mėnesio galima užimti.

BLOOR—WINDERMERE, $23,900 prašoma kaina, atskiras, mūrinis penkių kambarių namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandeniu-alyva šildomas. Viena skola.

RONCESVALLES—HIGH PARK, $5,900 įmokėti, dešimties kambarių mūrinis dvibutis su įvažiavimu ir vieta dviem garažam. Penki kambariai pirmame augšte. Patogus nuomojimui. Prašoma kaina $34,900.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

Namų telef. 766-8479

2320 BLOOR ST. WEST — TEL. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. 10-3
Antrad. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-3
ir 4.30-7
Penktad. 10-3
ir 4.30-8
Šeštad. 9-12
Sekmad. 9.30-1

MOKA:
už term. indėlius 2 metam.....7 %
už term. indėlius 1 metam.....6½%
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas.....5½%

DUODA PASKOLAS:
asmenines — iki $10.000....8½%
nekiln. turto — iki $30.000....8¼%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.

MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

BLOOR — INDIAN RD. Skoningai įrengtas 6 kambarių mūrinis namas. Dvi modernios virtuvės, dvi prausyklos; alyva-vandeniu šildomas. Garažas su geru privažiavimu. Įmokėti $4-5,000; galima tuoj užimti.

HIGH PARK AVE. — BLOOR. Gražus šešių butų (sixplex) planingai sutvarkytas namas. Ideali nuomojimo vieta, geros pajamos, gera investacija, didelis sklypas. Įmokėti apie $20,000. Viena atvira skola 10-čiai metų.

ISLINGTON — DUNDAS W. Dviejų augštų mūrinis namas, 6 kambariai. Tinkamas vienai šeimai. Didelis 40 x 140 sklypas, įrengtas rūsys. Arti susisiekimo ir krautuvių.

KEELE ST. — ANNETTE. Gerų pajamų 9 kambarių namas. Trys virtuvės, 2 garažai, 4 kambariai ir prausykla pirmame augšte. Vertas dėmesio pirkinys, įmokėti tik $5,000.

JANE — ANNETTE. Naujos statybos šešių butų po 2 miegamuosius kambarius, gerų pajamų namas. Įmokėti $5,000.

HIGH PARK. Apynaujis 34 kambarių namas. Šeši dideli butai. Namas be skolų. Įmokėti $30.000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMAŠINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK Ave. (tarp Dundas ir College)

Sav. FRANK PETIT — Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Didžiausios ir gražiausios EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ krautuvės. Nepaprastos kokybės gaminiai. Didžiausias pasirinkimas. Konkurencinės kainos.

SPECIALŪS GAMINIAI KAS SAVAITĘ

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST (prieš Keele požeminio stotį)

YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL Sheppard Ave. (Don Valley Parkway)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

EXTRA REALTY LTD.

386 RUSHOLME RD. TORONTO 4 TEL. LE 1-1161

NOTTA WASAGA (upė ir 26 kelias), 8 kambarių per du augštus mūrinis namas ir du akrai žemės. Prašoma kaina $12,000.

SWANSEA, $12,000 įmokėti, mūrinis atskiras 3 butų (triplex) namas po du miegamuosius. 16 metų senumo.

BLOOR — WINDERMERE, $10,000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kambarių per du augštus namas, dvi modernios virtuvės, dvi prausyklos, garažas, šoninis privatus įvažiavimas. Prašoma kaina $38,000, viena atvira skola 10-čiai metų.

J. KUDABA — Namų telefonas 783-2105

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS TORONTE

Š.m. lapkričio 25-28 d.d. Toronte šaukiamas Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas Downtowner Motor Inn (prie Toronto International Airport), 5875 Airport Rd., Mississauga.

SUVAŽIAVIMO PROGRAMA:

Ketvirtadienį, lapkričio 25

2.00 v.p.p. registracija viešbutyje
7.30 v.v. "Wine'n Cheese" šokiai Šv. Jono Kr. parapijos salėje, 941 Dundas St. W., Toronte

Penktadienį, lapkričio 26

1.00 v.p.p. suvažiavimo atidarymas (viešbutyje)
1.30 v.p.p. centro valdybos pranešimai
2.00 v.p.p. paskaita "Ką reiškia Lietuvių Studentų Sąjunga?"
3.00 v.p.p. simpoziumas "Įspūdžiai iš Lietuvos"
8.00 v.v. šokiai (Golden Ballroom)
1.00 v.r. "Muzikinė—naktinė kepurė"

Šeštadienį, lapkričio 27

11.00 v.r. Algio Rukšėno knygos apie Simą Kudirką pristatymas
1.00 v.p.p. P. L. J. K. pirmininko Romo Sakadolskio pranešimas apie jaunimo kongresą ir svarstomieji darbai.
3.00 v.p.p. paskaita "Ethnic Subcultures" ir diskusijos apie tarptautinį bendravimą (kalbėtojais bus latvis, lietuvis, estas ir kanadietis).
7.30 v.v. balius (Golden Ballroom — viešbučio salėje); meninę programą atliks Windsoro mergaičių kvartetas

Sekmadienį, lapkričio 28

1.00 v.p.p. suvažiavimo uždarymas
2.00 vp.p. pamaldos viešbutyje ("Folkmass")

Kviečiam visus lietuvius dalyvauti.

Toronto Lietuvių Studentų Sąjungos valdyba

TORONTO

Lietuvių Namų valdyba, norėdama nuodugniau išsiaiškinti Namų reikalus, išdiskutuoti bei išspręsti svarbesnius klausimus ir išklausyti platesnės visuomenės pageidavimų bei pasiūlymų, lapkričio 6 d., 6 v.v., savose naujose patalpose, 1573 Bloor St. W., kviečia visų organizacijų pirmininkus ir valdybos narius pasitarimui. Taipgi kviečiami visi tie, kurie Lietuvių Namų klausimais domisi. Lietuvių Namų klausimas yra aktualus, svarbus ir todėl jo geram išsprendimui reikalingas visų lietuvių susidomėjimas bei visokeriopas prisidėjimas. Dalyvaukime gausiai ir būkime visi aktyvūs visų klausimų sprendimuose. **Valdyba**

Naujose Lietuvių Namų patalpose nuo lapkričio 1 d. galima gauti visas informacijas ir sutvarkyti visus Lietuvių Namus liečiančius reikalus. Laikinai raštinė bus atidaryta nuo 2 v. p. p. iki 8 v. v. Telefonas 533-9030. Taip pat dalis skaityklos perkeliama į naująsias patalpas. Kam patogiau, prašome pasinaudoti. **Valdyba**

Jūrų skautų vadovų suvažiavimas įvyko spalio 23 d. Toronto skautų būkle. Buvo aptarti 50 metų sukakties ir stovyklos klausimai. Bostonui atstovavo j. ps. G. Čepas ir j. ps. I. Vilėniškis, Klevelandui — j. ps. D. Kižys, Čikagai — j. v. s. B. Juodelis, Torontui — "Rambyno" tuntininkas P. Butėnas, j. v. s. B. Stundžia, j. ps. P. Gorys ir j. ps. A. Empakeris. Jūrų skaučių skyriui atstovavo skyriaus vedėja s. M. Vasiliauskienė. Suvažiavimą sveikino Kanados rajono vadas s. K. Batūra ir paminėjo galimybes pasinaudoti Romuvos stovyklaviete.

Statybos rangovas V. Juškevičius, kurio sūnus, besiruošdamas Kanadon, pateko Maskvos kalėjiman, A. Kosygino lankymosi metu Toronte per banketą Ontario Science Centre bandė įduoti laišką - prašymą pačiam Kosyginui, bet nepavyko. Jam buvo patarta perduoti laišką sovietų korespondentams, bet šie nepriėmė ir pasiūlė kreiptis į sovietų ambasadą Otavoje. Daug sėkmingesnis buvo A. Michelson, Filadelfijos verslininkas. Jis mikliai priėjo prie Kosygino, einančio nuo garbės stalo po vakarienės, pasisveikino ir įteikė laišką prašantį išleisti iš Šov. Sąjungos jo žmoną ir dukterį. A. Kosyginas įsikišo laišką kišenėn ir pažadėjo pagelbėti. Saugumiečiai stebėjosi Michelsono apsukrumu, nes sėdėjo prie vieno stalo su sovietų ir kanadiečių saugumiečiais.

Inž. Juozas Arvydas Vilimas susituokė su mokytoja Gražina Beržinskaite. Jungtuvių apeigas atliko kun. Rafaelis Šakalys, O. F. M., dalyvaujant mons. J. Tadarauskui. Giedojo solo Irena Černienė. Vaišės įvyko puošnioje Hamiltono Golf and Country Club salėje. Svečių tarpe buvo daug atvykusių iš Vokietijos, Niujorko, Čikagos, Kankakee, Ill., Montrealio, Roselle, Que., Malartic, Que., Sudburio, St. Catharines, Kitchener, Oakvillės. Jaunavedžiams palinkėta saulėto gyvenimo ir laimingos kelionės į Argentiną, kur jiedu pasiliks vienerius metus. Povestuvinėje kelionėje aplankys Meksiką ir Čilę.

"Tėvynės Prisiminimų" radijo programa nuo šio šeštadienio, lapkričio 6, pradedama 3.30 v. p.p. (anksčiau buvo 3 v.p.p.), o sekmadieniais—10.30 v. r. Programos transliuojamos iš Toronto radijo stoties CHIN banga 101 FM.

IŠ "DAINOS" VEIKLOS

Pirmas šio rudens susirinkimas įvyko pas St. Viskontienę. Pirm. K. Butienė padarė pranešimą apie "Dainos" dalyvavimą Karavano talkoje per dvi dienas. Ji dėkojo visoms darbu ir aukomis prisidėjusioms. Tarpe skaitytų laiškų nuo senelių ir ligonių (padėkos už dovanas vasaros metu) rastas laiškas su ypatingu motinos prašymu nupirkti kėdę su ratukais paliegėliui sūnui. Dainietės paskyrė $30 ir tuojau išsiuntė, bet tai tik trečdalis kėdės kainos. Nutarta kreiptis į geros širdies lietuvius aukų. Aukas prašoma siųsti "D." iždininkei J. Kulikauskienei, ant čekio ar pašto perlaidos užrašant: "Daina" Group ir prierašą kam auka skiriama. — Sekantis susirinkimas, pas M. Karkienę, 54 Borrows, lapkričio 21 d., 3 v.p.p. Dėkojame St. Viskontienei už labai malonų dainiečių priėmimą. **M. F. Y.**

"T. ŽIBURIŲ" AUKOTOJAI

$6: L. Šukytė; $5: St. Grizickas, J. Vitkūnienė; rėmėjo prenumeratas po $10: už trejus metus — J. Puodžiukas, už dvejus metus — Stepas Stonis, už vienerius metus — J. Kanus, B. Kondratas, S. Ignatavičius, V. Lenauskas, J. Mališauskas, V. Gvalda, P. Vyšnia, Mrs. A. Evans, S. Ažubalis, V. Štuikys, Pr. Šukevičius, E. Gocentas, dr. J. Mališka, Jonas J. Butkus, J. Juršys, K. Norkus, Mrs. E. Weir, dr. O. Vaitas; $2: A. Raškevičius, P. Debesys; 21: J. Jonas, V. Petrovas. Ačiū visiems.

PADĖKA

Nuoširdžiausiai dėkojame už surengimą 10-ties metų vedybų sukakties staigmenos ir už brangią dovaną. Ypatingą padėką reiškiame: už atsilankymą — kun. kleb. P. Ažubaliui, kun. dr. P. Gaidai, kun. Antanui, OFM, kun. Augustinui, OFM; rengėjoms: O. Ažubalienei, J. Liutkienei, A. Stungurienei ir pravedėjui V. Balčiūnui; dalyvavusiems bei prisidėjusiems: B. Agurkiui Čikagoj, D. B. Mačiams Burlingtone, B. F. Ankudavičiams, O. A. Dziomenams, D. V. Kikiams, J. J. Kamaičiams, T. P. Kareckams, B. D. Kriaučiūnams Hamiltone, J. P. Gurkliams, B. J. Stankams, E. S. Tolvaišoms Sudbury, torontiečiams: O. J. Ažubaliams, V. J. Aleknavičiams, S. J. Andruliams, S. J. Bacevičiams, G. V. Balčiūnams, R. P. Bražukams, A. K. Cirušiams, A. Daukantui, O. J. Dirmantams, A. V. Dobilams, O. A. Jakimavičiams, R. J. Genučiams, M. B. Genčiams, J. K. Liutkams. G. J. Kauliams, O. S. Kiršinams, J. K. Kaknevičiams, M. S. Kniukštoms, A. P. Kružikams, A. J. Kuncaičiams, I. H. Matušaičiams, O. V. Marcinkevičiams, V. F. Mockams, N. Nevulytei, A. K. Pajaujams, I. V. Pečiuliams, B. Rakauskui, G. Rauth, B. T. Stanuliams, A. A. Stunguriams, M. J. Šefleriams, M. J. Vaškevičiams, A. Zimnickui, A. J. Žakevičiams. J. K. Mickams Montrealyje. B. P. Peleckams Čikagoje.

Visuomet dėkingi — Bronė ir Stasys Prakapai

Skautų veikla

• Spalio 29-30 d. skautų vyčių iškyloje įžodį davė A. Šeškus, R. Kalinauskas ir V. Mačiulis — visi Mindaugo dr-vės; A. Kaminskas, A. Gaputis, E. Stanionis, T. Regina ir P. Tarvydas — visi oro sk. Dariaus-Girėno dr-vės. Iškyloje dalyvavę 24 sk. vyčiai dėkoja S. ir G. Kuzmams už leidimą pasinaudoti mišku.

• Dėmesio! Informacija jaun. skaučių žygio dalyviams: žygis — šį sekmadienį, lapkr. 7; vykstame uniformuoti, pasiimam žygio lapus ir renkamės prie "Nidos" restorano, 195 Roncesvalles Ave. 2 v.p.p. Jei smarkiai lytų, bus sueiga.

• Spalio 27 d. jūrų skaučių sueigoje vadovės pasiskirstė pareigomis: įgulos vadė — ps. A. Biškevičienė, vandens programos instruktorė — jūr. s. R. Kuprevičienė, "Jūratės" laivo vadė — v. vl. A. Kairytė, pav. — v. vl. V. Yčaitė; "Baltijos" laivo vadė — vr. L. Jagėlaitė, pav. — vr. D. Akelaitytė; įgulos iždininkės — vl. D. Stulgytė ir L. Yčaitė.

• "Satrijos" tunto 20 metų veiklos sukakčiai paminėti lapkr. 14 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo salėje šaukiama iškilminga sueiga su laužu ir vaišėmis. "Šatrijos" sesės kviečia atsilankyti visus brolius skautus, tėvus ir visą visuomenę.

• Lapkričio 9 d., 7 v.v., naujuose Lietuvių Namuose šaukiama visų "Šatrijos" dr-vių sueiga. Dalyvavimas būtinas.

• Spalio 26 d. "Rambyno" tunto vilkiukų vadovai pasitarime išrinko s. J. Dambarą ryšininku su kanadiečių vilkiukais. Pasitarime dalyvavo tunt. ps. P. Butėnas. Č. S.

• Šį šeštadienį, lapkričio 6 d., 7 v.v., "Gintaras" kviečia visus į Padėkos pobūvį, kuris įvyks naujųjų Lietuvių Namų salėse (1573 Bloor St. W. netoli Dundas). Įėjimas nemokamas, šokiai.

Australijos konsulu Toronte paskirtas estas Ants Evard. Jis pasitraukė iš Estijos II D. karui besibaigiant, kurį laiką gyveno Vokietijoj ir emigravo Australijon. Į Torontą jis dar nėra atvykęs.

Ukrainiečiai kreipėsi į Toronto ir provincijos įstaigas, protestuodami prieš žiaurų policijos elgesį demonstracijos prieš Kosyginą metu. Ypač žiauri buvo raitoji policija. Tai patvirtina ir demonstracijoj dalyvavę lietuviai. Kaikurie jų vos nenukentėjo. Kaltinimai policijai, atrodo, bus nuodugniai tiriami. Ukrainiečiai jau sutelkė daug kaltinamosios medžiagos. Spaudos konferencijoj adv. St. Frolick pareiškė, kad policija su žydais elgėsi daug švelniau. Min. J. Yaremko pareiškė savo nustebimą dėl tokio nepagrįstai žiauraus policijos elgesio. Jo pareiškimą kritikavo "The Globe a. Mail", bet susilaukė gana stiprios reakcijos iš min. Yaremko ir skaitytojų, kuriuos įsiutino raitosios policijos elgesys.

LENKIŠKI FILMAI
BRIGHTON KINO TEATRE,
127 Roncesvalles Ave.,
Toronto, tel. 532-2710
Pirmą kartą Kanadoje
3 — KROKI PO ZIEMI
nepaprasta drama. Priedo: prieškarinė riaušių komedija
ANTEK POLICMAISTER
LAPKRIČIO 4 — 9
Kasdien vienas seansas nuo 7 v.v.
Šeštad. ir sekmad. nuo 5 v.p.p. be pertraukos
NUO LAPKRIČIO 11 iki 16
3 amerikietiški spalvoti filmai
WALK IN THE SPRINGRAIN
su **Ingrid Bergman** ir **Antony Quinn,** taip pat **BORN FREE** ir **ADVENTURES OF BLAKE**
LAPKRIČIO 18 — 23
Ukrainietiški filmai
Lapkričio 25 iki Gruodžio 1
GONE WITH THE WIND

Reikalingi NAMAI

Jei norite skubiai ir gerai parduoti savo namus, prašome skambinti man betkuriuo metu.

Įstaigos telefonas 249-7691, namų — 241-5181.

Ačiū — *R. STASIULIS*

United Trust Realtor

TORONTO MIESTAS

Pranešimas

atmatų išvežimo reikalu

Kadangi **ketvirtadienis, LAPKRIČIO 11,** yra nedarbo diena miesto tarnautojams, atmatos tą dieną nebus išvežamos.

Išvežimas bus atliktas sekančią reguliarią išvežimo dieną.

H F. Atyeo, P. Eng.
gatvių priežiūros viršininkas

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — J. GUDAS

863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. — **Tel. 534-7525**

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

INDIAN RD. — BLOOR, atskiras 9 kambarių mūrinis namas, nauja apšildymo sistema, kvadratinis planas, 2 virtuvės, gilus sklypas, garažas, arti Bloor. Prašoma $36,000, viena atvira skola. Geras pirkinys, pirmą kartą parduodamas.

RUSHOLME RD., 8 kambarių, per du augštus atskiras namas, kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas, platus šoninis įvažiavimas. Labai gerame stovyje. Prašoma $36,900.

VAKARUOSE, originalus tributis, 17 kambarių, 10 m. senumo, gražūs, erdvūs butai su balkonais. Savininkai išsikėlė į Vankuverį. Apie $20.000 įmokėti. Skubus pardavimas.

DOVERCOURT — COLLEGE, apie $4.000 įmokėti, 8 kambarių švarus mūrinis namas su dideliu kiemu. Prašoma kaina $28.900.

OAKWOOD — ST. CLAIR, didžiulis, atskiras 11 didelių kambarių pajamų namas, labai gerame stovyje, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu. Gauna $106.00 savaitėje pajamų, plius pirmo augšto butas savininkui. Apie $15.000 įmokėti ir viena atvira skola.

SWANSEA, gražus — nebrangus mažai šeimai vienaaugštis, moderni virtuvė, garažas su privačiu įvažiavimu, prašoma kaina $28.900, viena skola, arti Bloor.

Al. Garbenis, namų tel. HU 9-1543 — arba — **Pr. Kerberis,** namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5½% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6½% už 1 m. term. dep.	8¼% už mortgičius
7% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

BLOOR — DUFFERIN, $4,000 įmokėti, plytinis 6 kambarių namas, koridorinis planas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, poilsio kambarys, garažas.

ISLINGTON — PRINCESS MARGARET, $8,000 įmokėti, atskiras plytinis vienaaugštis (bungalow), 6 kambariai, užbaigtas poilsio kambarys, 2 prausyklos, garažas, 8% mortgičius.

DUNDAS — ST. CLARENS, $3,000 įmokėti, plytinis 6 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, 1 mortgičius 10-čiai metų. Prašoma $23,200.

BLOOR — HAVELOCK, dvibutis, plytinis atskiras 10 kambarių, dviejų augštų, šiltu vandeniu šildomas, garažas. Turi būti parduotas; savininkas nusipirko kitą namą.

GLENLAKE — CLENDENAN, atskiras, plytinis 6 kambarių namas; šoninis įvažiavimas, garažas, 1 mortgičius; prašomas įmokėjimas $6,000.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4, Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuotai naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. **DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.**

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IŠ BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, trečiadieniais, ketvirtad., penktad., nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltone skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

Alergiškumas

"Niekada, niekada, per paskutinius mažiausia trisdešimt penkerius metus, nesu rašęs du metai, dvi kelnės, trys durys, bet rašydavau ir rašau dveji metai, dvejos kelnės, trejos durys. Ir pamatęs kitų parašyta du metai ar trys kelnės, tiesiog piestu stojuosi, nes tokioms klaidoms esu stačiai alergiškas".

(Alfonsas Nakas)

Po spektaklio

Scenos žvaigždė po spektaklio gausiomis ašaromis verkia teatro užkulisiuose.

— Kas gi nutiko, kad taip verkiate? — paklausė režisorius. — Juk net 10 gražiausių gėlių puokščių gavote. Ko dar? . . .

— Taip, — sako artistė kukčiodama. — Nieku pasitikėti negalima. Aš juk sumokėjau už 12 puokščių . . .

ŠYPSENOS

Sovietinis Ivanas

Rusų atletas gyrė amerikiečiui turistui savo draugo Ivano Tovariščio nepaprastus sportini laimėjimus. "Jis praktiškai sumušė visus pasaulinius bėgimo rekordus, nugalėdamas visas kliūtis — audras, kalnų keteras . . .

— Tikrai jūsų Ivanas turi pagrindo didžiuotis, — pastebėjo amerikietis.

— Deja, ne, — atsakė atletas. — Jis buvo pagautas ir grąžintas Sovietų Sąjungon . . .

Kaip namie . . .

Traukinio vienutėje senukas išsitraukė pypkę ir pasiteiravo bendrakeleivės:

— Ar jūs nieko prieš, kad aš užsirūkysiu?

— Jauskitės kaip namie, — paslaugiai atsakė bendrakeleivė.

— Gerai, — atsiduso senukas ir įkišo pypkę atgal į kišenę.

• Jeigu aš medis, kurį kada nors nukirs,
Iš manęs nedarykite gardų.
Nesupiaustykite malkoms.
Iš manęs padarykite lieptą per upę.
Duris arba slenkstį.
Ties kuriuo pasisveikina
Marcelijus Martinaitis

Talis ir mirtis

Talis sakė:

— Nėra skirtumo tarp gyvenimo ir mirties.

Jį paklausė:

— Tai kodėl nemiršti?

O jis:

— Nes nėra jokio skirtumo.

A. Kosyginas Kanadoje

Sovietų premjero A. Kosygino viešnagė Kanadoje buvo labai sėkminga. Čia jis susitiko su 200 politikų, pietavo su 2.000 kapitalistų ir matė 20.000 policininkų.

Nesupranta

— Tu ir vėl gavai dvejetą?! Tur būt, nesupranti, ko mokytojas tave klausia?

— Priešingai, tai jis nesupranta mano atsakymų.

Plepi Marytė

Mokytojas paėmė mergaitės pažymių knygelę ir įrašė pastabą:

"Marytė labai plepi. Per pamokas be paliovos kalba."

Rytojaus dieną mergaitė padavė mokytojui savo knygelę. Ten tėvo ranka buvo parašyta:

"Pastabą skaičiau. Marytė — pusė bėdos. Bet paklausytumėte jos motinos!"

Parinko Pr. Alš.

Čikagos lietuvių...

(Atkelta iš 6-to psl.)

iš Lietuvos atvykęs dabartinis Zarasų klebonas ir dekanas kun. G. Šukys. Ansambliečiai, sužinoję, kad tai yra autorius jų giedamų Mišių "Taikos Karalienei", svečiui iš širdies paplojo. Kun. G. Šukys padėkojo "Dainavai" ir dirig. muz. Armonui, kad jie neužmiršo religinio kūrinio, parašyto autoriaus, gyvenančio Lietuvoje, ir vieni iš pirmųjų JAV pradėjo jį giedoti. Kun. G. Šukio tėveliai seniau yra gyvenę JAV. Čia iš seno gyvena ir jo brolis bei sesuo. Atsižvelgiant į tai, jis ir buvo trumpam išleistas viešnagėn. Skuba grįžti į Lietuvą, nes artėja šventės.

St. Catharines, Ont.

(Atkelta iš 6-to psl.)

timo ministeris R. Walsh. L. Dienoje dalyvavo išimtinai konservatoriai. Visi jie rinkimus laimėjo didele balsų persvara ir yra patenkinti. Dabar lietuvybės darbui sąlygos yra tikrai puikios.

BAIGIASI APYLINKĖS VALDYBOS kadencija. Pirm. J. Šarapnickas dvejus metus išbuvo savo pareigose. Turėjom puikią valdybą. Dideli darbai buvo sėkmingai atlikti. Kaip matom, valdyboje būti nereikia kažkokių ypatingų mokslų. Kiekvienas mūsų b-nės lietuvis, lietuvė jai tiks. Valdyboje pabūti reikia kiekvienam. Tad atlikime savo pareigą Bendruomenei ir tėvynei. **Kor.**

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251 - 4864 Namų tel. 277 - 0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 193¼ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatines transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

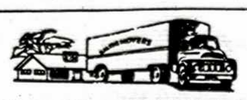

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.

PRIE GORE VALE

TEL. EM. 4 - 7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Metinis balius. Spalio 30 d. puošnioje Seaway Towers viešbučio salėje įvyko metinis LSK Vytis balius. Gausus būrys tautiečių, grojant puikiam D'Amico orkestrui, nuotaikingai praleido vakarą. Baliaus metu Vyčio nariams J. Gustainiui ir J. Balsiui už nuopelnus sportinėje veikloje įteikti garbės nario auksiniai ženkliukai. Į balių atsilankė kun. J. Staškevičius, kun. A. Simanavičius, Kanados ir JAV stalo teniso meisterė V. Nešukaitytė. Buvo renkama grožio karalaitė. Rinkimo komisiją sudarė dr. J. Sungaila, E. Stepaitienė, V. Balsienė, A. Klimas. Ji vienbalsiai išrinko p-lę Šarkaitė. Baliaus rengėjai susilaukė daug gerų atsiliepimų. Tokie baliai bus LSK Vytis metinė tradicija.

Flora Nešukaitytė pasižymi ne tik kaip gabi stalo teniso žaidėja, bet ir kaip daug žadanti menininkė. Ji dabar studijuoja meną Ontario College of Arts ir gavo iš Kanados valdžios $1000 stipendiją. Tik keturi stalo teniso žaidėjai Kanadoje yra gavę tokią stipendiją. Ji taip pat yra gavusi McCann Award už geriausią paveikslų spausdinimą ir Reeves Award už pasižymėjimą moksle. Floros vienas paveikslų pakabintas garbingoje vietoje Danforth technikos mokykloje. Džiugu vytiečių t a r p e turėti talentingus sportininkus.

Golfininkų balius įvyks kitą šeštadienį, 7 v.v., Prisikėlimo Parodų salėje. Dalyviai bus pavaišinti šilta vakariene. Bus įteiktos dovanos laimėtojams ir aptarta ateinančio sezono veikla. Bilietai baliui jau platinami ir norintieji dalyvauti prašomi pasiskubinti, nes iš anksto reikia žinoti dalyvių skaičių. Baliaus reikalais prašome kreiptis pas Joną Žukauską tel. 255-6909.

Vyrų krepšinio komanda ir šiais metais dalyvaus Etobicoke Intermediate lygos pirmenybėse.

Išvyka į Hamiltoną. Šį šeštadienį Vyčio berniukų komanda vyksta į Hamiltoną. Čia jie žais draugiškas rungtynes su Hamiltono Kovo žaidėjais. Bus aptartos ateities bendradarbiavimo gairės.

Krepšinio treniruotės Prisikėlimo salėje vyksta pirmadieniais nuo 5 v. p.p. Ypatingai gausiai lankomos treniruotės iki 10 metų amžiaus žaidėjų. Šias treniruotes lanko net ir Okvillėje gyvenantieji krepšininkai. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Planuojama sudaryti sąlygas lengvaatlečiams-ėms treniruotis ir dalyvauti varžybose žiemos metu. Suinteresuoti teskambina vadovui A. Žaliauskui 252-4816.

CYO lygos krepšinio žaidynės jau prasidėjo. A. Žaliausko treniruojama jaunių A komanda lengvai nugalėjo St. Alban's 116:32.

Patys jauniausi (bantams) krepšininkai pralaimėjo prieš St. John's 37:22. K. Grigaičio priežiūroj žaidė L. Rautinšas 20, R. Punkris 2, R. Arlauskas, K. Grigaitis jr., P. Gutauskas, V. Plučas, J. Stočkus ir J. Skrupskas.

Ontario moterų lygoj vyresnės mergaitės laimėjo pirmas krepšinio rungtynes prieš Parnell 26:30. Šiais metais į šią komandą grįžta kelios seniau žaidusios moterys. Treneris K. Šapočkinas tikisi su šia komanda pasiekt gerų rezultatų. Žaidė: J. Simonaitytė 3, D. Klimaitė 8, S. Simutytė 8, R. Breen-Birštonaitė 8, M. Rost-Romanovaitė 2, B. Starkutė 1, ir J. Brouard.

Krepšinio treniruotės mergaitėm — trečiadieniais. A. Štuopis, mergaičių treneris, pageidauja, kad mergaitės lankytų treniruotes ir kad atsivestų ir naujų žaidėjų. Berniukų treniruotės ketvirtadieniais p a g a l naujai nustatytą tvarką: nuo 5 iki 6.30 jauniai (14 metų ir jaunesni); nuo 6.30 iki 8 v. — jauniai nuo 14 iki 18 metų; vyrai — po 8 val. Jaunių D treneris K. Grigaitis, jaunių C — J. Grigonis, jaunių B — A. Chvedukas ir jaunių — A. Žaliauskas.

Šį sekmadienį po 10 v. Mišių parapijos salėj stalo teniso sekcija rengia keletą parodomųjų rungtynių. Norima supažindinti žmones su šių laikų stalo teniso technika ir metodais. Žais patys geriausi lietuviai žaidėjai ir keletas svetimtaučių.

KOVO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės šiemet vyksta Westdale mokykloje ketvirtadienio vakarais 6-10 v. ir šeštadieniais 1-5 v. Kadangi Hamiltono Jaunimo Centre žaisti negalima, salių nuomą apmoka parapijos klebonas. Turėsime šias krepšinio komandas: jaunių A, B, C, D grupes, mergaičių A, B ir vyrų komandą. Norintieji gauti smulkesnių informacijų dėl treniruočių laiko ar įstojimo kluban teskambina: mergaitės — L. Rickienei tel. 643-2768, berniukai žemiau 12 m. — L. Stanaičiui tel. 389-3710, vyresnieji berniukai ir vyrai — A. Grajauskui tel. 522-2698.

Sporto klubo valdyba dėkoja bankeliui "Talkai" už $100 auką, o taip pat parapijos klebonui mons. dr. J. Tadarauskui už krepšinio salių nuomos apmokėjimą. **A. G.**

WINDSOR, ONTARIO

A.A. P. GIEDRIŪNAS. Spalio 24 d. staigiai su šiuo pasauliu atsiskyrė 19 m. Petras Giedriūnas. Ši mirtis sukrėtė ne tik jo šeimą, bet ir visus Windsoro lietuvius. Velionis buvo gabus mokinys, šiais metais pradėjęs studijuoti W i n d s o r o universitete. Paskutiniam atsisveikinimui laidotuvių namuose apsilankė daug tautiečių, ypač jaunimo, iš Windsoro, Detroito ir kt. apylinkių. Rožinį atkalbėjo, Mišias atnašavo ir laidotuvių apeigas atliko vietos klebonas kun. D. Lengvinas. Laidotuvėse dalyvavo virš 100 asmenų; vėliau jie buvo pavaišinti pietumis Šv. Kazimiero bažnyčios salėje. Pietus surengė velioniui ir jo šeimai artimesnių moterų grupė.

KLB WINDSORO APYLINKĖS metinį susirinkimą valdyba šaukia š. m. lapkričio 7 d., 12 v. (tuoj po pamaldų) Šv. Kazimiero bažnyčios salėje. Bus svarstomi aktualūs apylinkės reikalai ir renkama nauja apylinkės valdyba. Visi kviečiami ir raginami dalyvauti, ypač jaunimas. Mūsų lietuviškos veiklos tęstinumas turi rūpėti kiekvienam susipratusiam jaunuoliui-ei. Šiame susirinkime numatyti svarstyti P. L. Jaunimo kongreso ir į jį apylinkės atstovų rinkimo klausimai.

VIII-JAME KRAŠTO TARYBOS suvažiavime Toronte iš Windsoro dalyvavo naujai išrinktas tarybos narys dr. Č. Kuras ir apylinkės pirm. V. Čerškus.

WINDSORO UNIVERSITETUI K. L. B. Windsoro apylinkės vardu įteiktas Lietuvių Enciklopedijos anglų kalba I-sis tomas. Sekantieji tomai bus įteikti juos išleidus. Šiame universitete mokosi apie 15 lietuvių jaunuolių iš Windsoro ir kitų vietovių. Iš jų praėjusį pavasarį bakalauro laipsniu matematikos fakultetą baigė windsorietė Marytė Eidukaitė. Šiuo metu ji studijuoja pedagoginius dalykus Thunder Bay. Šiemet Chatham mieste mokytojauti pradėjo Windsoro universitetą lankiusi Nijolė Giedriūnaitė. Aktyvi studentė Joana Kuraitė, jaunimo kongreso komiteto vicepirmininkė, dalyvauja beveik visuose su kongreso rengimu ir lėšų telkimu susijusiuose sus-muose, parengimuose, jaunimo simpoziumuose ir posėdžiuose, nors jie vyksta toli nuo Windsoro. Ji ir studentas Andrius Čerškus šį rudenį buvo vieni iš pagrindinių organizatorių Cystic Fibrosis draugijai telkti lėšas Windsore (studentų "Shinorama").

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA, vad. kun. D. Lengvino, spalio 10 d. surengė metinius pietus, kurių paruošimui daug darbo įdėjo pasišventusių moterų grupė. Pietūs sutraukė apie 160 windsoriečių, svečių iš Detroito ir kitur.

MERGAIČIŲ KVARTETAS ir deklamatorė, V. Tautkevičienės vadovaujamos, gražiai pasirodė Lietuvių Dienos programoje St. Catharines. Šis kvartetas yra pakviestas dalyvauti daugelio lietuvių kolonijų parengimuose. Artimiausiu laiku dalyvaus: lapkričio 14 d. Detroito birutiečių bankete, lapkričio 20 d. Delhi Kariuomenės šventės minėjime, lapkričio 27 d. studentų suvažiavime Toronte, lapkričio 28 d. Kariuomenės šventės minėjime Toronte. Taipgi yra pakviestas dalyvauti Bostono lietuvių rengiamame jaunimo kongresui lėšų telkimo parengime. Kvartetą sudaro: Nijolė Giedriūnaitė, Aldona Tautkevičiūtė, Dana Kozulytė ir Rūta Čerškutė. Akompanuoja Andrius Čerškus. Deklamatorė—Laima Tautkevičiūtė.

ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS dėl mokinių ir mokytojų stokos ir šiais metais nepavyko suorganizuoti. Dvi šeimos savo vaikus veža net 30 mylių į Detroito lituanistinę mokyklą. Kiti mokyklinio amžiaus vaikų tėvai buvo raginami vežti savo vaikus į artimesnę Šv. Antano šeštadieninę mokyklą. Deja, tokių neatsirado, nors ši mokykla windsoriečiams yra arčiau, negu daugeliui detroitiečių. **V. Č.**

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

cento. Dabartinis skirtumas taip pat matuojamas cento šimtosiomis. Kanados valstybinis bankas, norėdamas sustabdyti dolerio kilimą, palūkanas už paskolas bankams nuo 5,25% sumažino iki 4,75%. Yra pavojus, kad kanadiškasis doleris gali pralenkti amerikietiškąjį.

Toronto Ryerson teatre paskaitą apie ekonomines problemas skaitė kanadiečių kilmės Harvardo universiteto žymusis ekonomistas J. K. Galbraith. Jis pranašavo, kad Kanada bus priversta įsivesti atlyginimų ir kainų kontrolę ar bent jų laikinį užšaldymą, kaip jau yra padaręs prez. R. Niksonas. Tuo tarpu premjeras P. E. Trudeau dar kartą pabrėžė, kad jo vyriausybė šiuo metu dar negalvoja nei apie kainų bei atlyginimų kontrolę, nei apie jų užšaldymą. Kanados statistikos duomenimis, paskutiniajame dešimtmetyje kasdieninių reikmenų kainos yra pakilusios 35%, mortgičiai pabrangę dvigubai. Automobilių ir nuosavybės draudos pabrangimas taip pat artėja prie 100%.

Otavoje įvestas pašto kodas jau yra pratęstas ir Winnipegui. Kanados pašto mechanizavimo ir automatizavimo vadovas J. G. Fultz pranešė, kad pernai paštas turėjo $100 milijonų nuostolio. Jeigu būtų atsisakyta automatinių kodą skaitančių laiškų skirstymo mašinų, ateityje kanadiečiai už paprastą laišką turėtų mokėti po 26 centus. Mašinos kainuos apie $60-70 milijonų, bet jos išsimokės per kelerius metus ir vėliau paštui duos pelną. Kodą visose provincijose numatoma įvesti 1974 m. Šešių ženklų kodas bus sudarytas iš raidžių ir skaitlinių. Pavyzdžiu nurodomas paties J. G. Fultz adresas Otavoje: Confederation Heights, Ottawa, Ont. K1A OB1. "K" rodo, kad adresatas yra rytinėj Ontario dalyj, "1A" žymi Otavos miesto dalį, "OB1" — bloką, kuriam yra minėtoji gatvė. Tokiam šešių ženklų kodui yra net 7.200.000 kombinacijų, kurias bus galima pasirinkti įvairiom vietovėm.

AR SOCIALDEMOKRATAI LAIMĖS...

Atkelta iš 1-mo psl.

jie turės išanalizuoti šiuos rinkimus ir padaryti atitinkamas išvadas. Ypač CDU ir CSU turėtų rinkiminiuose reikaluose gerokai pasitempti. Iki šiol šios sąjungos neparodydavo žymaus veiklumo.

Prie liepto galo

Kad čia liberalai surinko mažiau balsų nei anksčiau, nieko naujo. Kitaip negalėjo ir būti. Ši partija yra laikoma turtuolių atstove. Savo rinkiminėje propagandoje komunistai padarė ją dar nepopuliaresne rinkikų akyse. Be to, ir savo programa darosi vis mažiau reikalinga ne vien Bremene, bet ir visoje V. Vokietijoje. Tiesa, ji yra užsibrėžusi būti vidurkiu tarp krikščioniškų grupių ir socialdemokratų, bet juo toliau, juo daugiau jai nesiseka šis uždavinys. Iki šiol ji būdavo koalicijoje tai su vienais, tai su kitais arba opozicijoje.

Nacionalistai ir komunistai

Nacionalistų daina jau baigta. Jų priešai, ypač komunistai, laiko juos buvusių nacionalsocialistų įpėdiniais ir tuo mažina populiarumą visuomenėje, nors iš tikrųjų taip nėra. Be to, užvaldyti masėms reikalinga didelė propaganda, kuri yra surišta su išlaidomis. Ši partija pinigų neturi. Todėl, atrodo, jau ir Bremene nepasiseks jai atgauti prarastų pozicijų.

Panašiai pasisakytina ir apie komunistus. Skirtumas yra tas, kad pastaruosius visaip remia komunistinis užsienis. Visa laimė, kad darbininkijos dauguma nepasitiki jų skelbiamais pažadais. Komunistai savo propagandą pila kibirais. Ypač negaili pastangų patraukti į savo pusę jaunimą. Todėl komunistai, visaip remiami komunistinių kraštų, gali turėti daugiau pasekėjų nei nacionalistai.

Vokietijos privatų ir viešą gyvenimą lems ir toliau krikščioniškos grupės ir socialdemokratai — vieni arba kokioje nors koalicijoje. Ypač šis uždavinys turėtų atitekti krikščioniškoms grupėms. Remiantis šio meto vokiečių nuotaikomis, dabartinė vyriausybė nepajėgia dar nieko padaryti, kas trauktų plačias mases. Bremeno rinkimų rezultatai negali būti matu V. Vokietijos rinkikų politiniam galvojimui nustatyti.

Britų Kolumbijos Nanaimo vietovėje nuo s o v i e t ų laivo "Džiurma" pabėgo 33 metų amžiaus jūrininkas Andriejus Vlasovas. Imigracijos pareigūnams jis pareiškė esąs nusivylęs sovietų politika ir propaganda. Kanadoje jis sutiktų dirbti betkoki darbą, jeigu jam būtų suteikta politinė globa.

SKAITYTOJAI PASISAKO

TIK PO VIENĄ DOLERĮ

Vis dėlto yra miela pasiklausyti lietuviškų radijo programų, nors ir nekartą girdėtų dainų bei šokių muzikos. Kai klausomės per tą patį radiją diena iš dienos tik angliškos programos, tai lietuviška muzika skamba lyg iškilmingiau. Nekartą buvo spaudoj minėta, kad išlaikymas lietuvių radijo valandėlės "Tėvynės prisiminimai" susiduria su finansiniais sunkumais. Turbūt dėlto buvo dažnai keičiamas transliacijų laikas? Vėl spaudoj minima, kad nepatogus laikas — sekmadienį 10 v. ryto, kai būna pamaldos. Be abejonės, tos transliacijos patogiu laiku neįmanomos finansiškai. Juk "Tėvynės prisiminimų" programa beveik vieno asmens ištvermingai tęsiama jau daug metų. Ar ne laikas paremti ją finansiškai bendrom jėgom? Tada galėtų būti ir turtingesnė programa, ir klausytojams patogesniu laiku. Mums reikėtų pasižadėti pvz. kad ir prie Bendruomenės solidarumo įnašo pridėti **tik po vieną** dolerį daugiau. Kiti vien dėl lietuviškos garbės galėtų aukoti tą dolerį. Vienas doleris kiekvienam iš mūsų yra gana juokingai maža suma, bet jei Toronto, Hamiltono ir kitų apylinkių lietuviai pajudėtų bendrai, nebūtų sunku tai įvykdyti. Radijo valandėlė galėtų išsiversti ir be skelbimų.

A. P.

LITUANISTINIS INSTITUTAS

"TŽ" 40 nr. L. T. skundžiasi, kad mažai Kanados lietuvių studijuoja Čikagos Pedagoginiame Lituanistikos Institute. Tai tiesa, bet kada ir kur buvo parašyta taip, kad jaunimas galėtų pats susipažinti smulkiau su šito instituto programa, mokymo būdu, dėstytojais, mokesčiu už mokslą ir kita informacija, neišskiriant instituto adreso? Kada studentai į tą institutą priimami ir kokio pasiruošimo iš jų reikalaujama? Deja, apie šį institutą smulkesnių žinių niekur mūsų spaudoje neteko matyti. Instituto detali informacija turėtų būti atspausta visoje lietuviškoje spaudoje bent kartą į metus. Lietuvių mokyklų baigiamųjų skyrių mokiniai turėtų gauti asmeniškai po tokį informacinį lapelį baigiamaisiais metais, kad jie dar su mokytojais galėtų to instituto reikalus geriau išsiaiškinti. Tada jie pasirinktų: stoti ar nestoti. O dabar: kažkas, kažkur kažką moko.

Vitalius

KANADIEČIAI PARENGIMUOSE

Jei pakviesti augštieji kanadiečiai svečiai išeina iš salės nesulaukę meninės dalies, iš mūsų pusės reiškiamas nepasitenkinimas yra nesupratimas visuomeninių mūsų ir tų kanadiečių reikalų. Nė vienas tų kanadiečių neateina žavėtis mūsų kultūriniais lobiais, nors jie to ir labai norėtų. Jei jie sėdėtų visų tautybių programose, kuriose jiems siūloma sėdėti, tai jie neturėtų laiko nei savo tiesioginio darbo dirbti, nei su šeima pabūti. Mes juos kviečiame ne pramogai, ne žavėtis mūsų meniniais sugebėjimais, bet savo dalyvavimu oficialioje-politinėje dalyje peremti mūsų tautos teisingus laisvės siekius. Tai jiems dažniausiai ir pasakome. Retas jų ateitų, jei žinotų, kad laukiame iš jų tik žiūrovo mūsų programai. Reikia pagaliau aiškiai nusistatyti, ko mes savo didesnio masto parengimais siekiame — pramogos, politinių tikslų ar vieno ir kito. Jei siekiame tik lietuviškos pramogos, sakysime, grynai Lietuvių Dienos, tai taip ir darykime — nevarginkime nė vieno kitataučio. Jei siekiame kurio politinio tikslo, sakysime, demonstracijos prie miesto rotušės, tada geriausia kalbėti tik kitataučiams suprantama kalba, nes lietuviai ir taip jau žino kas tokiu atveju yra daroma. Bet jei siekiama ir tautinės pramogos, ir viešo išėjimo į kanadiečių visuomenę, reikia priimti ir tą ir kitą. Reikia turėti kantrybės bei supratimo ir žinoti, kodėl taip, o nekitaip daroma. Tada nebus jokia staigmena ir jokia naujiena. Ir dar vienas labai svarbus dalykas. Ar turi būti kiekvienos apylinkės tas pats veiklos metodas? Ar negeriau veikti, kaip kas nori ir sugeba, kad ta veikla būtų gyvesnė, našesnė, užuot paisius bendrų bruožų, net jei jie veda į veiklos nusmukimą ar visišką sustojimą? Jau turime porą tokios veiklos pavyzdžių. Kadaise gyviausiai veikusios apylinkės tapo įspraustos į ribotos, uždaros veiklos rėmus ir nuo to laiko užgeso. Priešingai, kita maža apylinkė, sumaniai veikdama, siekdama talkos ir iš kanadiečių pusės, panaudodama jų partinius interesus (legaliai ir moraliai tai sveikintinas reiškinys), padėdama tų pačių kanadiečių bei kitų etninių grupių veiklai pati stiprėja ir darosi rimtas veiksnys šio krašto gyvenime. Galime ir taip, ir kitaip, tiktai turime apsispręsti ir aiškiai žinoti, ko norime. **S. Šetkus**

Hot Springs, Ark.

BUVĘS TORONTOETIS Antanas Bertulis prieš keletą metų persikėlė į JAV ir šiame karštų versmių mieste įsigijo motelių jungtį "King Arthur's Court" centrinėje gatvėje (1501 Central Ave.). Didžiulė neono iškaba matosi beveik iš miesto centro. Miestas yra Šiaulių dydžio, turįs Kauno gamtovaizdį. Miestas nepasižymi nei švara, nei tvarkingumu. Labai mažai negrų, visai nėra hipių. Matyti daugiausia senyvo amžiaus žmonės. Centrinės gatvės beveik ištisai apstatytos nakvynių namais, moteliais, viešbučiais ir dominuojančiais mauzolėjaus tipo pastatais, kuriuose įrengtos mineralinių versmių vonios. Bertulio prenumeruojamos lietuviškos periodikos tarpe "Tėv. Žiburiai" ateina vieną savaitę vėliau:

S. Pranckūnas

BEST ELECTRIC

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!

VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave.

(Toronto Dominion Bank II augštas)

Telefonai: įstaigos 537-1708

namų 279-7980

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

MEDUS — reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas

Induose ar koriuose. Iš bityno:

Eagles Nest

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Telefonas 534 - 0563

OKULISTĖS

Dr. Bukowska-BEJNAR, R.O

Viktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921 - 3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Toronto lietuvių kapinėse iki šiol palaidoti 462 asmenys. Kapinių lankymo dieną jų intencija atlaikytos koncelebracinės Mišios. Aukų surinkta $901.00. Jos įneštos į naujos statybos fondą. Dėkojame visiem talkinusiem iškilmių metu.

— Muz. Danutė Garbaliauskienė vėl pradeda darbą su parapijos jaunimo choru, kuris dabar vadinsis moksleivių choru. Kviečiamos gimnazistinio amžiaus mergaitės šį sekmadienį po 10 val. pamaldų susirinkti į par. salę repeticijai.

— Vėlinių pamaldos par. bažnyčioje — lapkričio 2 d., 7.30 v. vakaro.

— Šis penktadienis yra lapkričio pirmasis. Pamaldos rytą 7.30 ir 8 v., o vakare 7.30 v.

— Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota: a.a. Pranciška Dailidienė ir a.a. Dalius Stonkus iš Hamiltono. Mirusiųjų artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Parapijiečiai lankomi Etobicoke rajone.

— Šv. Juozapo kat. gimnazija Islingtone lapkr. 23 d. turės didelę loteriją. Bilietų kaina — $1; jie gaunami parapijos knygyne. Šią gimnaziją lanko gausus būrys lietuvaičių.

— Pamaldos: antradienį 9 v.r. už a.a. Teklę ir Nikodemą Taškūnus; 7.30 v.v. už a.a. Juozą Siminkevičių; trečiadienį 8 v.r. už a.a. Vandą Pundziūtę; penktadienį 7.30 v.v. už a.a. Kl. Baliūną; šeštadienį 8 v.r. už a.a. Barborą ir Juozą Kriaučiūnus, 9 v. r. už a.a. Joną Grikinį; sekmadienį 10 v.r. už a.a. Oną Balsienę, 11 v. už Mockų-Jurgulių šeimos mirusius ir 12 v. už a.a. Vytautą Plačiakį antrosios metinės.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį, lapkričio 5 d., 6.30 v.v. — konfirmandų pamokos bažnyčioje (5 v.p.p. buvo nepatogus laikas).

— Sekmadienį, 9.30 v.r., pamaldos su šv. Komunija.

— Finansinis vajus prasidės lapkričio 14 d., 3 v. p.p.p. Būrelių sueigos įvyks pas šiuos parapijiečius: lapkričio 14 d., 3-5 v.p.p., pas p. M. Jankus; 6.30-8.30 v.v. pas p. V. Miliauskus; lapkričio 20 d., 7.30-9.30 v. v., pas p. A. Langus; lapkr. 21 d., 3-5 v.p.p., pas p. Lorencienę; 6.30-8.30 v.v., pas p-lę Maurušaitytę; lapkr. 27 d., 7.30-9.30 v.v., pas p. Tarvydus; lapkr. 28 d., 3-5 v.p.p., pas p. Alg. Povilaičius; 6.30-8.30 v.v., pas p. Vilembrektus. Visiems šeimininkams nuoširdžiai dėkojame. Būrelius aplankys vienas tarybos narys ir kun. koordinatorius Alg. Žilinskas. Šią ir kitą savaitę bus išsiuntinėti parapijiečiams pakvietimai į sueigas. Jeigu sueigos data bus jums nepatogi, skambinkite kun. Žilinskui vakare tel. 277-2148. Sueigų tikslas ne vien 1972 m. finansinis įsipareigojimas; parapijiečiai bus prašomi pateikti savo siūlymus apie parapijos veiklą Toronte bei labdaros sritį.

— Mūsų ligoniai: Šv. Juozapo ligoninėje — p. Stulpienė ir Jonas Mejus.

Prisikėlimo par. žinios

— Mirus a.a. Pranciškai Dailidienei, vyrą, dukrą A. Jakelaitienę, sūnų Justiną ir jų šeimas giliai užjaučiame. Velionė palaidota lapkričio 2.

— Mišios: trečiad., 8 v. — už a.a. J. Bielošauską, užpr. B. Bielošauskienės; ketvirtad., 8 v. — už a.a. A. Batulį, užpr. Stellos Batulis; šeštad., 9 v. — už a.a. P. N. Šarūnus, užpr. J. J. Šarūnų; 9.30 v. koncel. — už a.a. O. Raškauskienę, užpr. V. F. Urbonų ir A. J. Arštikaičių; sekmad., 10 v. — už a.a. J. Vosylių, užpr. A. R. Simanavičių; 11.15 v. — už a.a. M. Dervinį, užpr. S. Dervinienės; 12.15 v. — tretininkų int.

— Pirmasis mėnesio penktad. — šią savaitę; Mišios, išpažintys ir Komunija — 8, 8.20 v. ryto ir 7.30 v. vak. Iš anksto susitarus, seneliai ir ligoniai Komunija aprūpinami namie ir ligoninėse.

— Vėlinių novenos Mišios — per visą lapkričio mėnesį kasdien 8 v.r.

— Mėnesinė rinkliava par. skoloms mažinti — šį sekmadienį.

— Tretininkų susirinkimas — šį sekmadienį po paskutinių Mišių.

— Popietė moterims su paskaita ir vaišėmis — šį sekmadienį, 4 v.p.p., par. auditorijoje.

— Filatelistų - numizmatikų susirinkimas — 4 v.p.p. muz. studijoje.

— Pirmosios Komunijos ir katechetinės pamokos vaikams — sekmadienį po 10 v. Mišių LV Namuose; iš pamokų vaikai pasiimami 12 v. Religijos pamoka gimnazistams — po 10 v. Mišių muzikos studijoje.

— Suaugusių choro repeticija — ketvirtadienį, 7.30 v. v.; jaunimo — sekmadienį, 12 v., muz studijoje.

— Uždaros savaitgalio rekolekcijos vyrams — gruodžio 3-5 d.d.

— Šį šeštadienį nuo 3 v. p.p. ir sekmadienį nuo 10 v.r. iki 7 v.v. Parodų salėje bus viešnios iš Klevelando Valdos Fitzpatrick-Siugždaitės tapybos **paroda.**

— Kt. savaitę lankomos šeimos Geoffrey St., Grenadier Rd., Parkway Ave., Roncesvalles Ave. ir Westminster Ave.

— Religinis kursas suaugusiems bus tęsiamas trečiadienį, lapkričio 10 d., 7.30 v.v. Visus suaugusius, ypač turinčius mokyklinio amžiaus vaikus, kviečiame lankyti šį kursą. Paskaitos tema — "Šv. Raštas ne problema, bet meilės paslaptis".

— Laimingo gyvenimo linkime jaunavedžiams Juozui A. Vilimui ir Gražinai J. Beržinskaitei.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ELEKTROS RANGOVAS
Fleet Electric Co. Ltd.
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

Skambinti S. Dargiui 231-6226 dėl šios savaitės ypatingo pirkinio: **4,6 AKRAI ŽEMĖS** prie Barie miesto. Kaina $10,000. Gera investacija. Ūkininkas laukia pasiūlymų.

Skambinti F. Barauskui 231-6226 dėl šio ypatingo pirkinio:

3-jų MIEGAMŲJŲ modernus vienaaugštis Islingtone arti požeminio. Didelis sklypas, dvigubas garažas.

Frank Barauskas
REALTOR
3828 Bloor St. W., Islington
231-6226 231-2661

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baigęs šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

STOUFFVILLE PIENINEI (CREAMERY) reikalingas vyras arba šeima, turintys patirties pieno gamykloje arba turintys noro išmokti. Dėl sąlygų skambinti tel. 640-2478 po 6 valandos vakaro arba sekmadieniais 769-8054.

NEBRANGUS ORKESTRAS įvairiom progom, didesnės ar mažesnės sudėties. Skambinti J. ZAREMBA, tel. 767-7084 po 5 v.p.p.

GERAI ATRODANTIS NAŠLYS ir pensininkas vedybų tikslu jieško gyvenimo draugės taip pat pensininkės (arba greit gausiančios pensiją), kuriai vienišas gyvenimas nuobodus. Rašyti: "Tėviškės Žiburių" administracijai (perduoti Žemaičiui), 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvėms spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

MORTGIČIAI. Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mortgičius prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronte.

BARONESSA BEAUTY SALON
Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5 - 1258
Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršiukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt.
Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas

Įvairūs dovanų siuntiniai į LIETUVĄ ir kitur
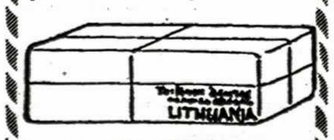

Atstovas **St. Prakapas**
49 NORSEMAN Street,
Toronto 18, Ontario
Tel. 233-4486
Taip pat galite gauti lietuviškų plokštelių, lietuviškų odinių albumų, piniginių ir kt.

Kvietimas Toronto Tautinių Šokių Grupė "GINTARAS" maloniai kviečia savo rėmėjus, bičiulius ir visus Toronto bei apylinkių lietuvius atsilankyti į

PADĖKOS POBŪVĮ

šį šeštadienį, LAPKRIČIO 6,
naujų Toronto Lietuvių Namų
salėse (1573 Bloor St. W., netoli Dundas)

NEMOKAMAS ĮĖJIMAS, KAVA ir PYRAGAIČIAI!
Laukiame gausaus visų atsilankymo.
Pradžia — 7 val. vakaro.
RENGĖJAI — **"Gintaro" tėvų komitetas**

PROGRAMOJE:
- Tautiniai šokiai, dalyvaujant visoms "Gintaro" grupėms ir visiems atsilankiusiems
- Įvairūs užkandžiai
- Gaivus baras
- Loterija ir kitkas

ŠOKIAMS gros pačių gintariečių orkestras, vadovaujamas A. Dimskio.

LAPKRIČIO 13, šeštadienį, 7 valandą vakaro

Prisikėlimo parapijos auditorijoje
VERSLO SĄJUNGOS rengiamas

POBŪVIS

• Geras orkestras •
• Bufetas ir šokiai •

Įėjimas: $2.50, studentams — $1.00
VISUS KVIEČIAME DALYVAUTI
RENGĖJAI

PROGRAMOJE: Ištraukos iš filmo "Lietuvių gyvenimas Kanadoje"

Maloniai kviečiame visas Toronto moteris į

moterų popietę

lapkričio 7, sekmadienį, 4 v.p.p.,
Prisikėlimo parapijos auditorijoje.

SIMPOZIUMO TEMOS: **I. Lukoševičienė** iš Montrealio — "Vertybės ir moters vaidmuo gyvenime bei literatūroje".
Dr. O. Gustainienė — "Moters padėtis Lietuvoje".
Moderatorė — **E. Krikščiūnienė.** • **Vaišės** •
RENGĖJOS: **K. L. K. Moterų Draugijos centro valdyba**

Labai gausus tautiečių skaičius spalio 31 d., popietę dalyvavo Toronto lietuvių kapinėse artėjančių Vėlinių proga. Koncelebracines Mišias atnašavo abiejų katalikų parapijų kunigai. Pamaldos baigtos malda už mirusius, "Marija, Marija" giesme ir Lietuvos himnu. Po pamaldų kankinių koplyčioje visi skubėjo prie savo artimųjų ar pažįstamų kapų ir juos papuošė tradicinėmis Vėlinių žvakutėmis. Ta proga pašventinti 26 nauji paminklai, kurių daugumas yra lietuviško stiliaus.

Tautinių grupių CHIN radijo stoties programų vedėjai, ryšium su A. Kosygino ir Tito vizitais Kanadoje, gavo perspėjimus nieko nekalbėti apie demonstracijas. Nepaklusniems pagrasinta sustabdyti programas. Perspėjimas atėjo iš radijo bei televizijos komisijos CRTC ir užsienio reikalų ministerijos. Jį gavo ir kitos panašios radijo stotys, neišskiriant nė religinių programų.

Naujai išrinktoji KLB krašto valdyba spalio 31 d. posėdyje, kurį sukvietė buvęs kr. valdybos pirm. dr. S. Čepas, pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — inž. E. Čuplinskas, vicepirmininkai — J. R. Simanavičius (taipgi atstovas Baltiečių Federacijoj), V. E. Gruodis (taip pat visuomeninių reikalų komisijos pirm.), ev. kun. A. Žilinskas, jaunimo sekcijos vadovai — G. Breichmanas ir J. Čeponkutė, iždininkė — A. Kuolienė, Šalpos Fondo pirm. — J. Pleinys, švietimo komisijos pirm. L. Tamošauskas, sekretorė — L. Gvildienė. Netrukus bus sudaryta kultūros komisija ir pakviesti kitų komisijų nariai.

Lietuvių Namai Dundas gatvėje jau parduoti už $72.500. Galutinė namų pardavimo data — 1972 m. sausio 31 d. "Parama" turi teisę pasilikti šiame pastate iki 1972 m. birželio 30 d.

Toronto viešųjų bibliotekų biuletenis skelbia, kad mokyt. Adelės Abromaitienės paroda "Ideas for children's art" atidaryta nuo lapkričio 1 iki 30 d. High Parko bibliotekos patalpose.

Veikalas anglų kalba apie Vytautą Didįjį, parašytas mons. dr. J. B. Končiaus, gaunamas "T. Žiburių" administracijoj nemokamai. Pageidaujama auka spaudai. Dar yra likę keliolika egzempliorių.

Vietoj nustojusio eiti dienraščio "The Telegram" spalio 30 d., pradėtas leisti naujas dienraštis "The Toronto Sun" lapkričio 1 d. Pirmoji laida buvo greit išpirkta. Pirmąją dieną leidykla atspausdino 75.000 egz., antrąją — 125.000 egz. Vyriausias naujo dienraščio redaktorius yra P. Worthington, palankus etninėms grupėms ir pasižymėjęs antikomunistiniais rašiniais. Beveik dvejus metus jis yra buvęs korespondentu Maskvoje. Ten būdamas, jis parašė aštroką recenziją, kritikuojančią A. Laurinčiuko knygą apie Ameriką "Trečioji dolerio pusė". Naujame dienraštyje taipgi rašo straipsnius J. Lubor Zink, iškeliąs prokomunistinių tendencijų pavojų.

"Gintaras" rengia padėkos pobūvį lapkričio 6, šeštadienį, 7 v. v., naujuosiuose Lietuvių Namuose. Plačiau žiūr. skelbime.

Šeštadieninės mokyklos ir lituanistinio seminaro mokinių tėvų visuotinis susirinkimas šaukiamas lapkričio 7, sekmadienį, po 11.15. Mišių Prisikėlimo Parodų salėje. Visi tėvai prašomi dalyvauti svarbiame mūsų švietimo institucijų svarstyme.

Vl. Pūtvio šaulių kuopa lapkričio 7, sekmadienį, 4 v. p.p., Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W., šaukia susirinkimą. Bus svarstomi su kuopos veikla susiję reikalai. Šauliams ir šaulėms dalyvavimas privalomas.

Kuopos valdyba

Šiauliečių sambūrio vakaras bus lapkričio 13, šeštadienį (ne lapkričio 6, kaip buvo anksčiau skelbta, Šv. Jono Kr. par. salėje.

Filmas iš lietuvių ekonominio ir kultūrinio gyvenimo Kanadoje yra jau užbaigtas. Š. m. lapkričio 13 d. lietuvių verslininkų pobūvy bus rodomos šio filmo ištraukos.

Kristaus Karaliaus šventės iškilmingas aktas bus lapkričio 21, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo auditorijoj. Jį rengia Prisikėlimo parapijos katalikų vyrų draugija. Iškilmės kalbėtojų pakviestas dr. Domas Jasaitis iš Niujorko. Bus ir kita programa.

Š. Amerikos lietuvių studentų suvažiavimas įvyks Toronte lapkričio 25-28 savaitgalyje (J. A. V. Padėkos Dienos savaitgalis). Jo rengimas pavestas torontiečių studentų skyriui. Programą žiūr. 8 psl.

KLB Toronto apylinkės valdyba primena, kad dar yra nemažai tautiečių, nesumokėjusių solidarumo įnašų (po $2 nuo dirbančio asmens). Ji prašo juos sumokėti bankeliuose arba per valdybos narius.

"Draugo" romano konkurso vertintojų komisija šiais metais sudaryta iš torontiečių literatų.

Televizijos programa ateiviams "Castle Zaremba" rodoma per 19 kanalą lapkričio mėnesį pirmadieniais, trečiad. ir penktad. 8.45 v.r., ir ketvirtad. 3.30 v.p.p.

Dr. A. E. Tinginys, buvęs torontietis, po jungtuvių Londono, Ont., Trinity liuteronų bažnyčioje. Jaunavedžiai apsigyveno Londone, kur dr. Tinginys dirba kaip dantistas

Šokių muzika
Įvairaus dydžio parengimams salėse bei privačiuose butuose puiki lietuviška ir tarptautinė "Amplifier" stiprausgarsiakalbinė muzika su mikrofonais. Prieinama kaina.
Tel. LE 4-6803 • J. Adomaitis

Jieškomas LINOTIPININKAS
arba norįs išmokti šio darbo. Toliau gyvenančiam bus sudarytos sąlygos persikelti į Torontą. Kreiptis į spaudos bendrovę:
"Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Vos pora savaičių beliko iki metinės loterijos vakarienės, kuri įvyks lapkričio 20 d. parapijos svetainėje. Šios vakarienės metu bus turtinga loterija. Pasistenkime visi gausiai atsilankyti ir atsivesti savo pažįstamus. Apsirūpinkime bilietais iš anksto ir sutvarkykime savo loterijos bilietų šakneles, kad galėtume dalyvauti laimingųjų ratelyje.

— Mūsų gerųjų parapijiečių Bernotų ir Giriūnų šeimų dėka buvo gautos iš Europos gražios medinės šv. Juozapo ir Marijos statulos, kurios yra pastatytos ant šoninių altorių. Dabar šiom statulom padaryti gražūs aukso spalvos fonai.

— Į parapijos mišraus choro šeimą įsijungė nauji choristai — jaunuoliai. Tai J. ir S. Rašytiniai, M. Markauskaitė ir jos brolis L. Markauskas. Šie jaunuoliai yra gan užimti mokslu universitetuose, bet suranda laiko ir lietuviškai giesmei. Choro dirigentė Agidija Petrauskaitė dar vis laukia naujų choristų.

— Alb. Norkeliūnas, B.A., C.S.C., I.B., Montrealio lietuviams yra žinomas kaip "Montreal Enterprises, Reg'd" draudimo bendrovės atstovas. Jis į Kanadą buvo atvežtas iš Lietuvos 1 metų amžiaus. Nežiūrint to, jis kalba, skaito, rašo gana gerai lietuviškai. Tai yra jo gerųjų tėvelių nuopelnas. Albertas, kaip ir jo a. a. tėvelis, aktyviai dalyvauja Montrealio lietuvių kolonijos gyvenime. Jis yra Šv. Kazimiero par. k-to narys ir KLB Montrealio apyl. valdybos vicepirmininkas. Jau ir anksčiau jis yra buvęs par. k-to nariu ir pirmininku. Savo įstaigai jis vadovauja nuo 1945 m. Jam talkina jo žmona ir vienas tarnautojas. Jis mūsų metinei loterijai yra paaukojęs gražų ir vertingą radijo priimtuvą.

— Daugelis parapijiečių paaukojo dovanų mūsų metinei loterijai. Šv. Onos dr-ja $50 vertės taupymo lakštą; A. Norkeliūnas—radiją, Gabrusevičiai — stalinę lempą, Laimikiai — elektrinę keptuvę, K. Šitkauskas—stiklų rinkinį, Daunoravičiai — 2 tuzinus alaus. Visiems aukotojams ačiū.

— Spalio 17 d. įvyko par. k-to narių posėdis. Jam vadovavo mūsų klebonas. Aptarta ateinančių metų parapijos finansinė sąmata, nustatyta data metiniam parapijiečių susirinkimui, būtent, gruodžio 12 d. Ateinančių metų sąmata numatyta maždaug tokia pat, kaip ir šiemetė.

— Užpraeito sekmadienio rinkliava — $214. **K. A.**

Aušros Vartų parapijos žinios

— Kvebeko katalikų tarpe yra jaučiamas didelis susirūpinimas, kad naujai paruoštieji civiliniai įstatymai nepakenktų religijai. Montrealio arkivyskupas yra išleidęs instrukciją šiuo reikalu. Prancūzišką arba anglišką arkivyskupo minčių santrauką galite rasti mūsų prancūziškuose arba angliškuose biuleteniuose.

— Lapkričio 5 — pirmasis mėnesio penktadienis, skiriamas švč. Jėzaus Širdies garbei. Šventoji valanda bus vakare 6.30 v. ir vakarinės Mišios 7.30 v.

— Lapkričio 13 d. mūsų parapijos choras rengia didelį koncertą. Be kitų svarbių programos punktų, bus ir garsioji Br. Budriūno kantata.

— Šį šeštadienį, lapkričio 6 — parapijos rengiama grybų vakarienė. Kviečiame visus tautiečius. Bus skanūs, gerai paruošti valgiai, graži muzika bei šokiai ir svarbiausiųjų parapijos loterijos laimikių traukimas.

— Gruodžio 6-10 d.d. Aušros Vartų parapijos salėje bus jaunimui pritaikyti kursai pasiruošti santuokai. Kursuose galės dalyvauti tik atitinkamą amžių pasiekę jaunuoliai — bent 16 metų. Kalbės gydytojas, psichologas, teisininkas ir kunigas.

— Užpraėjusį sekmadienį surinkta $251.40.

Jaunimo ansamblis "Gintaras" grįžo iš gastrolių Čikagoje. Pasirodymas buvo labai sėkmingas — dalyvavo 1200 žiūrovų. Gintariečiams priėmimas įvyko Jaunimo Centre; suruošė "Margučio" ir Tėvų jėzuitų vadovybė. Pasakyta daug kalbų. Nors ir pavargę, gintariečiai grįžo pilni įspūdžių.

Baltiečių balius įvyko Mt. Royal Hotel. Latvių, estų ir lietuvių artimesnis bendradarbiavimas prasidėjo nuo 1967 m. pasaulinės parodos, kai įvyko pirmieji bendri pasirodymai. 1968 m. buvo surengta baltiečių šventė Place des Nations. Po to įsteigta baltiečių federacija Montrealyje. Energinga latvė dr. Vaira Freiberga jau tada pasiūlė suruošti baltiečių balių. Kadangi tai buvo pirmasis balius, dalyvių skaičiumi nepasižymėjo, bet lietuvių buvo daugiausia. Baliui vadovavo V. Piečaitis. Kalbėjo Moldre, estas. Programą atliko B. Nagienė ir S. Piečaitienė, paskaitydamos anglų kalba latvių, estų ir lietuvių poetų kūrinių. Šokiams grojo geras orkestras. Nuotaika buvo puiki.

Aušros Vartų par. choras rengia koncertą lapkričio 13 d. Dalyvaus solistai G. Čapkauskienė ir A. Keblys, pianistė p. Vilčinskienė; atliks Br. Budriūno kantatą "Lietuvos šviesos keliu" Choras ir solistai G. Čapkauskienė ir A. Keblys lapkričio 20 d. atliks programą "Darbininko" koncerte Brooklyne.

Kosygino vizito metu buvo gautas leidimas surengti demonstraciją. Ukrainiečių rūpesčiu buvo sukviesta 12 etninių grupių, jų tarpe ir lietuviai. Prie žuvusiųjų paminklo Dominion aikštėje buvo padėtas vainikas ir pasakyta kalbų. Tautinės grupės dalyvavo su vėliavomis. Pro šią aikštę už pusvalandžio pravažiavo Kosyginas su gausia policijos apsauga. Demonstrantai šaukė "žudikas" ir t. t. Po to buvo žygiuojama per miesto centrą iki Sov. Sąjungos konsulato. Čia buvo išdaužyti penki langai ir sudeginti plakatai viduryje gatvės. Dalyvių buvo 1200. Suimtų nebuvo. **J. L.**

J. Ladyga dirba techninių išradimų srityje, dalyvauja lietuviškoje veikloje ir spaudoje. Trejetui savaičių išvyko į JAV.

Kvebeko provincijos lietuviams kelia rūpestį didėjančios riaušių bangos, nors iki šiol neteko girdėti, kad lietuviai būtų jose nukentėję. Pastaruoju metu didelės riaušės kilo dėl "La Presse" dienraščio sustabdymo ir konflikto su unijom. Pastarųjų vadovaujama 10.000 minia susikovė su policija. Abiejose pusėse buvo daug sužeistų. Vyriausybė paskyrė tarpininką.

PETRAS ADAMONIS
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. **727-3120**
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	6.25%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	6.75%	Investacines	nuo 9% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandos. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirm., trečiad. ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio mėnesio 15 dienos iki rugsėjo mėnesio 15 dienos ir per visus ilguosius savaitgalius.